1899. HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM. 77. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, MÁRCZIUS 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 10 frt. | Egy negyedévre . 2 frt.
Egy fél évre . . 5 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Nemetországba 6 frt 70 kr. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romániа- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Uj rendszer?

Szó sincs róla, mindig jó dolog az alkotmányos életben, ha egy miniszterelnök az ő parlamenti közönségének formás beszédeket tud mondani. Parlamentre nézve a legigazabb, hogy előbb jön az ige, azután a tett; maga a nagy Bismarck bárhogy fényeskedett is a világraszóló tettek glóriájában, nem mondhatott le róla, hogy a szónoki erőben megnyilatkozó közvetlen szellemi befolyással segítse elő az állami élet különböző hatalmainak összhangzatos müködését. Bánffy Dezső urat pedig hiába nevezték néhai köteles tisztelői a „tettek emberének“. Bizony szégyenletes állapotnak érezhette mindenki, hogy a volt miniszterelnök a neki tulajdonitott hatalmas koncepcziókból, az ő nagyszabásu államférfiui felfogásából a parlamenti nyilvánosság szine előtt a legkevesebbet sem tudta észrevétetni és ezt a szónoki ügyefogyottságát az autokrata önteltségnek ellenszenves látszatával igyekezett elleplezni. Meglátszik most a magyar parlamenten, hogy a hosszu szónoki bőjt után, melyre az előbbi miniszterelnök eszmeszegénysége kényszeritette, Széll Kálmánnak könnyen folyó előadását, értelmesen tagolt, bőven ömlő beszédét valóságos manna-hullásként élvezi. Annyi szerencsés körülmény mellett, melyek Széll Kálmán kormányra jutását kisérték, ez a pusztán rhetorikai szerepváltozás is egyik nagy szerencséje. A tisztelt parlamenti hallgatóságon mintha némi bámuláskórság vett volna erőt ama különös jelenség irányában, hogy egy miniszterelnök ime sima, mézes-mázos beszéddel tartja; még a függetlenségi ellenzék zord táborában is akadnak, kik áhitatosan konyitják füleiket a hangzatos kormányelnöki orákulum felé. Mélységes igazságot, államférfiui bölcseséget találnak minden közönséges szavában, és szinte hajlandók elfelejteni, hogy egy miniszterelnök igazi próbája mégis csak a tettekben áll.

Lám, Széll Kálmán mai nagy beszédében olyast is mondott, hogy az ő közjogi meggyőződése változhatlan, de ha kölcsönös meggyőzésről nem lehet szó, tisztelhetjük egymás meggyőződését. Hát nem tökéletes rendszerváltozás-e ez? Ki várt volna enynyi tekintetet a függetlenségi párt közjogi álláspontja iránt? Nekünk, igaz, ugy tetszik, hogy Széll ur finom mondása egy szörnyen kopott közhely, melyet minden utszélen azok hangoztatnak leginkább, kik a gyakorlatban legkevésbé követik. De megvalljuk, — nem emlékszünk rá, — hogy Bánffy Dezső valaha ilyest mondott volna. El is érte vele azt, hogy ő, a szó megvetője, hiába hivatkozott a szólásszabadságra, a mikor az obstrukcziós szenvedélyek orkánja ragadta el a gyorsirók elől minden szavát.

Széll Kálmán azonban beszélt, szépen beszélt hosszan, beszélt, és helylyel-közzel „általános helyeslés“ mellett is beszélt. Ez csak jelent valamit. Nos, végigfutva az olvasásnak konczentráltabb figyelmével egész beszédén, mi nem tudtunk találni benne egyetlen tételt, egyetlen mondatot, mely jelezné azt a bizonyos „rendszerváltozást“, a dicsőséges igéret országát, melybe, hogy az uj miniszterelnök bennünket be fog vezetni, örvendezve hirdeti apraja-nagyja. Mert bocsánatot kérünk, azt a szónoki floszkulust, hogy egymás közjogi meggyőződéseit tartsuk tiszteletben, még nem fogadjuk a rendszerváltozás készpénzeként. A mit a miniszterelnök a 67-es alap dicsőitésére a harmincz év óta elért nemzeti haladásról, minden kormányzati ágnak számszerüen kimutatható nagy eredményeiről elmondott: azt épen bajos ebben a tekintetben máskép értelmezni, minthogy az eddigi rendszernek, az eddigi kormányzati és parlamenti gyakorlatnak, főkép az örök Tisza-korszaknak teljes igazolása. Mellesleg jegyezzük meg, hogy a 67-es közjogi alap védelmében a miniszterelnök érvelése merő felületesség és banalitás. Az anyagi és értelmi haladás ilyes viszonylagos eredményeit az általános fejlődésnek elemi törvényeinél fogva — legalább a czivilizált népélet körében — minden kormányrendszer mellett lehet a számszerü adatok büvészeti felhasználásával kimutatni. Nem tudna-e talán Széll Kálmán arról a hires Rückblickről, a melyben Bach Sándor ur is a számtételeknek gyönyörü rendjével bizonyitotta, milyen óriási lépésekkel haladt elő Magyarország az ő czentralizáló és germanizáló rendszerének néhány rövid éve alatt?

Egyébként mi tiszteljük mindenkinek közjogi meggyőződését. Hogy a 67-es alapon az állandó népjólét és a biztositott haladás föltételeit Széll Kálmán sem szerezheti meg a magyar nemzetnek, azt hiszszük, erről épen a legutóbbi tapasztalások teljesen meggyőzhették a lelkiismeretesen gondolkozó politikusokat. De azért mindenki méltó kiváncsisággal várhatta a felvilágositást, hogy miben áll akár a 67-es alapon is a Széll Kálmán személyében kifejezett rendszerváltozás? És ha nem az ország felvilágositására, meg kellene ezt mondania Széll Kálmánnak saját roppant majoritásának kedvéért. Ennek a roppant majoritásnak egy része azért vallja őt vezérének, mert ugy találja, hogy ő nem jelent rendszerváltozást; másik része meg azért állott zászlaja alá, mert igenis, a határozott rendszerváltozás személyesitőjét szemléli benne. Bizony pártvezérnek ez kicsit furcsa helyzet, és még azt a gondolatot keltheti, hogy a miniszterelnök talán nem is igazi vezér, hanem csak spanyolfal, mely mögött az ellentétes törekvések és ambiczió birkózása folyik. Persze tisztában vagyunk vele, hogy a mit rendszerváltozásnak mondanak itt, ellenkezőjének mondják amott: alapjában ez csak egyazon rendszer, mert csak személyes érdekek versenygésén sarkall. Annál inkább kellene azért tudnunk, micsoda értelmet ad az uralmában kifejezett rendszernek maga a miniszterelnök, a mennyiben most az ő vezéri erejétől, egyéniségének tartalmától, szándékainak és elveinek erkölcsi sulyától függhet legnagyobb részben, micsoda czélokat lehet elérnie az ily sajátságosan összezagyvált többséggel. De a miniszterelnök ma nem világositott fel semmit, csak gyönyörködött igaz gyönyörüséggel ezen a monstruózus majoritáson, melyhez a sors külön kegyelme juttatta. Saul százakat győzött le, Dávid ezreket. Bánffy Dezső a legirtózatosabb választási hadjárattal óriási többséget szerzett össze, Széll Kálmán csak édes furulyaszóval még kolosszalisabb többséget toborzott maga köré. Hát persze gyönyörködik!

Budapest, márczius 17.

A kiegyezés bajai. A kormány ma félhivatalos czáfolatot bocsájt közre egy hirre vonatkozólag, a mely napokkal ezelőtt az összes ujságokat bejárta. Szólt ez a hir arról, hogy a kormányelnök *Lukács* és *Hegedüs* miniszterekkel e hét végén Bécsbe utazik a kiegyezés ügyében. Ma kijelentik, hogy ez az utazás nem történik meg, mert ez idő szerint *nincs miért Bécsbe utaznia* a kormánynak. Ezzel szemben mint legbiztosabb forrásból vett értesülésünket közölhetjük, hogy *ez a bécsi ut igen is el volt határozva* és csak a tegnapi miniszteriumtanácsban jött létre az ellenkező megállapodás. Nagy politikai jelentősége ez utazás elhalasztásának nincs, mert egyszerüen arra vezethető vissza, hogy az osztrák kormánynak a prágai események miatt nincs érkezése a magyar kormánnyal hosszabb tanácskozásba bocsátkoznia. Pedig, hogy lenne miről tanácskozniok, azt a mi régebbi jelentéseinket megerősitve, legjobban bizonyitja a „N. Fr. Pr.“ következő hiradása:

> A magyar félhivatalos hirének, hogy *Széll* nem akar a kiegyezés ügyében tárgyalni, nagyon *átlátszó politikai czélzata van.* A magyar kormány hiába mondja, hogy nincs oka tárgyalni az osztrák kormánynyal. Nem gondolja meg, hogy a magyar pénzügyminiszter rövid idővel ezelőtt azt mondta, hogy a mult év augusztusában a két kormány közt a vámegyezség további tartamát illetőleg formularis egyezkedés jött létre. A magyar kormány ezenkivül kijelentette azt is, hogy az uj Széll-féle formula, a melyet *Széll* a törvényhozással elfogadtatni akar, *nem felel meg az előbbi egyezménynek.*
>
> Most meg mégis azt jelentik, hogy a magyar kormánynak nincs oka tovább tárgyalni a kiegyezés ügyében. Ez feltételezné, hogy az előbbi egyezmény megváltoztatásához hozzájárult az osztrák kormány. Minthogy azonban ilyen hozzájárulás nem történt és az osztrák kormány nem kötötte magát az uj formulához, lehetetlen lesz a kiegyezést Ausztriával ujabb tárgyalások nélkül megkötni. A tárgyalásra tehát van ok, különösen azért is, mert Ausztria rendelkezik a bankprivilégium meghosszabbitása felett és mert ujabb terhek viselésére kényszeriteni hozzájárulása nélkül nem lehet. Ausztriának tehát igenis nagy és fontos okai vannak ujabb tárgyalásokra.

A költségvetési vita. A miniszterelnök terjedelmes beszéde következtében nem fejeződött be a mai ülésen a költségvetés általános vitája, a mely azonban holnap minden bizonynyal véget ér, mert szólásra csupán *Barta* Ödön van feljegyezve. Miután az ugynevezett kisebb tárczák ezidőszerint hosszabb vitára nem igen fognak alkalmat szolgáltatni, lehet, hogy a belügyi tárcza költségvetésére is már holnap kerül a sor.

A politikai husvét. A politikai husvét, vagyis az országgyülés husvéti vakácziója az idén alig fog tiz napnál tovább tartani. Értesülésünk szerint e hó 25-én lesz a Háznak szünet előtt az utolsó ülése, ujabb tanácskozásai pedig csak április hó 7-én kezdődnek. A vakáczió tehát márczius 26-tól bezárólag április hatodikáig tart.

A főrendiház márczius 20-án, hétfőn délelőtt 11 órakor ülést tart.

Közéletünk.

⊙ Néhány év előtt a birák inditottak mozgalmat, hogy tisztök teljesitése közben ünnepies ruhában kelljen megjelenniök; talárban mint a nyugati államokban, vagy pedig magyar szabásu köntösben. Most meg az ügyvédek szeretnék egymást hasonló öltözet viselésére kötelezni.

Azzal érvelnek, hogy Justitia papjainak külsőleg is imponáló módon kell megjelenniök. Hadd lássa az igazságot kereső fél, de még inkább a vádlott, hogy az államnak egy magas funkcziót teljesitő közegével áll szemközt. Ez által ugy hiszik méltóságosabb lesz a tárgyalás. Maga a biró is figyelmeztetve lesz állandólag a hivatására, a közönség pedig nem fog megengedni magának olyan tréfákat, minőket most a szürke, vagy épen kopott ruházban megjelenő biróval szemben.

Ezek mind olyan érvek, a melyeket komolyan lehet venni.

Az ügyvédekre nézve még másokat is lehetne felhozni.

*

Mondjuk ki nyiltan, hogy az ügyvédnek nálunk nem igen nagy a tekintélye. A publikum igen nagy része lenézi az ügyvédet — ép ugy, mint az ujságirót is. Mindkettőt igaztalanul, mert mindkettő végtelenül fontos szolgálatokat tesz a társadalomnak.

És ennek a tisztelethiánynak legfőbb okai a feladatuk magasztos voltáról megfeledkező egyesek. A társadalom nagy tömege nem gondolkodik, hanem általánosit. Az sokkal kényelmesebb. Egy ügyvéd hibájáért felelőssé teszi az egész ügyvédi kart. Ha egy ügyvéd nyuzó és embertelen, ilyennek kiált ki minden ügyvédet. Ha két ügyvéd hajbakap, azt mondja: minden ügyvéd marakodó.

És az elfogultság elragadt némely biráinkra is. Nincsenek kellő tisztelettel az ügyvéd iránt, mikor előttük megjelenik. A közönség ezt hamar észreveszi, s egygyel több okot talál, hogy lenézze az ügyvédet.

Ha talárban jelennek meg az ügyvéd is a tárgyalásokon, külsőleg is kifejezésre jutna az az elv, hogy ő is tagja az igazságszolgáltatásnak. Ez emelné a külső tekintélyét. A biró is másként beszélne vele. De maga az ügyvéd is kevésbbé feledkeznék meg a méltóságáról. Kevesebb panaszra adna okot, ritkábban nyulna alacsony eszközök használatához.

Nagyobb lenne tehát a közbecsülés s ez magának a közönségnek is érdekében állana.

*

Azonban az uniformis nem demokrata intézmény. Magában véve még csak nem is okos dolog. A rangkórságnak a jele, másrészt pedig neveli is a rangkórságot és a hivatalos dölyföt.

Sok mindent uniformisba bujtattak már igy is. A katona, a pap, a postai és távirdai alkalmazott, a vasutas, a rendőr és csendőr, az erdész és nem tudom még hány fajtája az emberiségnek, mind uniformist visel.

Ezeknek egy nagy része feljogositva érzi magát az uniformis által arra, hogy lenézze a közönséget és a szerint bánjék vele.

Ha ez igy halad tovább, innen-onnan csak a független ember nem hord egyenruhát s csak őt nem fogja megbecsülni senki, a ki pedig az összes uniformis hadra egyedül keres, valamennyiőket táplálja és felruházza.

Ott, a hol el vannak törölve a kasztok s nem rendi alapon épül fel a társadalom, veszedelmes dolog is, külsőleg megkülönböztetni az embereket.

Nálunk pedig, a mi speciálls viszonyaink között egyenesen az ellenkező irány felé kellene törekedni. Arra, hogy az egész társadalom minél egységesebb legyen, hogy lehetőség szerint az egyik ember külsőleg is olyan legyen, mint a másik.

Ime ezek az egyenruha viselésének az árnyoldalai.

*

Külföldön a biró, s legtöbb helyen az ügyvéd is egyenruhában jelenik meg a törvényszéki tárgyaláson. S ott nagyobb tekintélye van a birónak és az ügyvédnek mint nálunk.

Nem szabad azonban azt gondolni, hogy ott a ruha adja meg ezt a tiszteletet.

Hozzon csak a mi biránk is mindig igazságos itéletet (legalább a mennyire embertől telik), ne kedvezzen se jobbra, se balra, ne hunyászkodjék meg a hatalmasok előtt, ne tegyen semmit abból a czélból, hogy biztositsa magának az előmenetelt, legyen szigoru, de pártatlan, igazságos de emberszerető: s meg fog gyarapodni a tekintélye, akárminő kabátot is visel. Vannak biráink, a kik előtt tisztelettel emel kalapot mindenki, pedig nem viselnek talárt.

S nemes ambiczióval teljesitse az ügyvéd is nemes feladatát. Ne a borsos «expenz nóta» legyen előtte a legelső szempont. Ne ébressze ügyfeleiben a perlekedési visszketeget, ne tanácsoljon nekik oly pereket, melyekből csak neki lehet haszna; ne fogdossa a klienseket, ne folyamodjék alacsony fogásokhoz; ne csürjön-csavarjon, mikor nincs igaza; ne csináljon az ellenfeinek oktalan költségeket: s meg fogja látni minden ügyvéd, hogy ez nagyobb tiszteletet biztosit számára, mint az egyenruha.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márcz. 17-én

I.

A költségvetési vitának ma kiváló érdekességet kölcsönzött *Széll* Kálmán miniszterelnök felszólalása. A java részében polemikus, de mindvégig konciliáns s itt-ott lendületes beszéd, melylyel lapunk élén foglalkozunk kimeritően, mindvégig lekötötte a ház figyelmét s gyakori tetszésnyilatkozatokra ragadta különösen a kormánypártot. De voltak egyes részei, mint például mikor az egyházpolitikai alkotások sértetlen fentartását hangsulyozta — melyek a függetlenségi párt helyeslését is kivivták. Mikor pedig egy szép költői hasonlattal bevégezte beszédét, perczekig tartó viharos éljenzés és taps töltötte be az üléstermet s a képviselők egész tömege sietett hozzá gratulálni.

A miniszterelnökön kivül részt vettek még a vitában *Blaskovich* Ferencz, *Mócsy* Antal és *Pichler* Győző. Az első kettő csaknem teljesen üres padok előtt beszélt, ellenben *Pichler* élczes és erősen szatirikus beszédét, melynek éle főkép gróf *Tisza* István ellen irányult, már szép szában hallgatták és több izben helyeselték, vagy jóizüen megkaczagták ügyes, talpraesett ötleteit.

Emeletről-emeletre.

— Irta: *Tímár Szaniszló.* —

Ki érti meg, ki irja le, ki tudja követni, megmérni a boldogságnak azt a fokát, a mely Hedvig szivét átjárta, a mikor a pap előtt kimondta az igent? Csodálatos a leányszív sejtelme ilyenkor: a remény és ábránd, a boldogság és félelem érzései kergetőznek abban. Leányságának minden nyájas öröme, szelid fénye, gyermekemlékei és kicsiny szivének apró tévelygései elevenednek föl, de csak azért, hogy a jövendő remény ködfoszlányaiba beolvadjanak.

S ott áll a pap előtt; mellette a sudár férfi, büszkén és szilárdan nézve maga elé. Vajjon érzi-e, mennyire reszket itt mellette ez a virágszál? Vajjon meg van-e indulva ő is? Tudja-e micsoda jelentősége van az áldásnak, a mit a pap mond rájok?

Fényes nászsereg körülöttük. Hogy sugdosnakbugdosnak a lányok! Mennyire csodálják a menyasszony szépségét, báját, ruháját! A mamák meg irigykedve néznek: hisz minden jel arra mutat, hogy nagy boldogság várakozik rájok. A férfi gazdag, a leány gazdag. Az élet minden gondja távol marad tőlük. Megadatott nekik, hogy egymásnak élhessenek. Hogy egymás homlokán figyelemmel kisérhessék a derült és borulatot; hogy egymás lelkét kiegészitsék, egymást támogassák a kétkedés óráiban.

Pap megszólal, orgona bug. A násznép a menyasszony szemei előtt ugy tünik föl, mintha csillogó, tündöklő ködfátyol boritaná valamennyit. Lassankint egygyé olvad össze körülötte minden. Nem tudja már megkülönböztetni az arczokat, még akkor sem, a mikor a szertartásnak vége. Megy előre a vőlegény karján, fogadja az üdvözleteket kedves zavarban, izgatottsággal, szép megindulások közepette. Pillanatokra föl-fölpillant a férfi arczára, de gyorsan lesüti a szemeit megint. Igy megy át kapraztató fényárban, viragillat és mámoritó ünneplés közepette a leányságból az asszonyiasságba. Boldog idő, nyájas idő, felejthetlen idő! Isten veletek leányálmok, gyermekábrándok, szép ifjuság s ti örömök mind, a melyek egykor oly hangos dobogásba hoztátok a szivet! Ki tudja, visszatértek-e valaha? . . .

*

Az ifjupár nászutazás után bevonult egy nagy bérház *első emeletére.* Kilencz szoba áll rendelkezésére, s mily kényelem, mily puhaság, mily fényüzés várakozik ott! De az első remények már hervadóban vannak. Hedvig megdöbbenve tapasztalta, hogy férje már a nászutazás alatt gyakran unatkozott. Boszankodott sok apróságon, a mi az igazán boldog szivet dehogy tudja megzavarni. Ideges is, türelmetlen is. Ilyenkor aztán hiába csicsereg neki szép fiatal felesége, hiába nyájaskodik körülötte, hasztalan hizelkedik. A rossz kedv itt van s csak lassankint oszlik el, mint nyári zivatar idején a barna felhők az égen.

Az első emeleti fényes és kényelmes lakásban mind sürübben ismétlődnek a csunya, rossz perczek. Hiába: a zavartalan, nagy boldogság csak nem tud bevonulni utánuk. A reménység első nagy tömege az asszonyi szivben foszladozni kezd. Széttépve a legszebb rózsafelhő a boldogság egén.

Ott ül Hedvig a kandalló mellett s várja haza a férjét. Utóbbi időben mind sürübben maradozik el. Ha kérdi, hol volt: rosszkedvüen felel: a klubban, vagy a lóversenyen, vagy kávéházban, vagy isten tudja hol.

— De mit is faggat mindig? szól néha a férj bosszusan — ott voltam, a hol dolgom volt, vagy a hol jól éreztem magamat.

— Hát idehaza nem érzi magát jól?

— Már megint érzékeny! De Hedvig, nem gondolja, hogy az örökös sértődösdivel idővel unalmassá válik?

Hedvig nem szól többet. Nem árulja el, hogy a szive fájdalomban összefacsarodik. Ez hát a nagy boldogság, a melyet remélt?

A mint ott ül a kandalló mellett szomoru ábrándok között, eszébe jut, hogy iskolatársnője szintén e házban lakik, csakhogy a *harmadik emeleten.* Ő is férjhez ment, de nem oly előnyösen. Szegények! Dolgozniok kell az életért. Hanem azért becsülik, szeretik egymást. Minap ott volt nála, a mikor épen hazavárta barátnője a férjét. Mikor megérkezett, a nyakába borult; csókkal, öleléssel fogadta. A férj sugárzott a nyájasságtól. Dörzsölte a kezeit s dicsekedett, hogy mennyit dolgozott. Látszott rajta, hogy jól esik a szivének munka után megpihenhetni a családi tüzhely mellett s élvezni annak melegét.

Mindez eszébe jutott Hedvignek s addig gondolt rá, mig könnybe lábadt a szeme.

De hirtelen elapadtak a könnyei. A férje toppant be váratlanul. Hedvig azt hitte, hogy már hajnalig sem látja, mert az utóbbi napokban az éjjeleket is házon kivül töltötte. Örömteljes érzés szállta meg, a mikor a férjét megpillantotta, de csakhamar visszaesett apáthiájába, mert látta, hogy ez rossz kedvübb, mint valaha.

— József, szólalt meg a nő, hirtelen támadt bátorsággal, miért van mindig rossz kedve? Nem volnék-e érdemes rá, én, a hitvese, hogy megosszam a bánatot? Talán enyhithetnék rajta!

József megállt előtte a fejét lehorgasztva. Barna szemöldökeit összeránczolta s nehány perczig szótlanul maradt igy.

— Ha megmondom, mi bajom — szólalt meg végre — bizonyosan nem ilyen szeretetteljes hangon fog beszélni velem.

— Nem fogok más hangon beszélni soha.

— Nos hát Hedvig, tudja meg, hogy ennek a jólétnek nemsokára vége lesz. A vagyonom oda van.

Hedvig pillanatra elsápadt.

— Hogyan történt?

— Megmondok mindent. Az ösmért nagy összeg erejéig giráltam. Fizetnem kell. Mentse meg a hozományát Hedvig s hagyjon el engem. A fényes jólét ideje elmult. Vagy tudna talán az első emelet helyett a *másodikon lakni?* Kevésbbé drága berendezéssel? Kisebb komforttal? Nagyobb gonddal? Tudna takarékoskodni egy kicsit?

Hedvig örömtől telt szivvel borult a férje nyakába. Sirt és nevetett egyszerre s ugy fakadt frissen szivéből a fogadalom, a mikor biztositotta, hogy nemcsak a kényelemtől válik meg szivesen érte, de a nyomortól sem félne, csak mindig mellette lehessen.

József tünődve nézett rá. Hogyan? Ez asszony hát nem ama melegházi növények egyike, a melyek csak fütött és drága pénzen fentartott helyen tudnak tenyészni? Szivét a jólét nem tette fásultá? Az asszony szeret, odaadóan, erősen, nélyen; szeret az asszonyi szív ama szelid örjöngésével, a mely a sötétben is világot tud gyujtani, a mely nem szab föltételt, nem követ el semmit; a mely képessé teszi arra, hogy felejtse a rut benyomásokat, a rossz perczeket, a kint, but, csalódást és mindent, a mi előbb még keseritette s csak szeretni tud, ha egy világ dől is körülötte romba? . . .

*

Fölmentek hát lakni a *második* emeletre.

Hedvig nem tünődött annyit, mint azelőtt. Nem is volt annyi ideje. Mert csak négy szobája volt most, az igaz, de csak két cselédje. Maga járt a piaczra. Maga vasárolt. Néha bizony odaállt a tüzhelyhez is és derekasan hozzálátott a dologhoz.

Milyen más az élet most! Arczán a rózsák megint nyilni kezdtek s olyan csengő hangon tudott nevetni, hogy a harmadik szobában állók is felvidultak tőle.

A férje is egészen más lett. Jobbkedvü, közlékenyebb, bizalmasabb, noha gyakran izgatott és haragos is. De haragjának tárgya nem az asszony. Ellenkezőleg; bármilyen haragos valamiért, ha az asszony közbelép, elsimulnak kedélyéről a hullámok, a dühroham megszünik s lassacskán a jókedv is visszatér. A házon kivül pedig soha egyetlen éjszakát sem tölt.

A férfiut a bizonytalanság tette néha izgatottá. Az a katasztrófa, a mely vagyonát romba döntötte, nem mult el még egészen. A pör, a mely e miatt támadt, még folyt s József remélte, hogy legalább a vagyon egy részét mentheti meg.

De nemsokára ugyanez emeleten találkozott Hedvig iskolatársnőjével, a ki viszont a harmadik emeletről lekerült a második emeletre. Ők meg a szerencse felé hajóztak. Margit — ez volt az asszonyka neve — diesekedve beszélte, mily szerencsés üzleti spekulácziókba bocsátkozott a férje. De azután megvallotta, hogy a férje szórakozottabb, hevesebb, türelmetlenebb, mint azelőtt. Mindig csak az üzletre gondol s folyton a spekuláczió eshetőségeivel van elfoglalva.

— Igazán Hedvig, néha kisértésbe jövök óhajtani, hogy bár megint a harmadik emeleti két szobás lakásba vonulnánk be. Kevesebb volt ott a jólét, de bizony több a boldogság.

*

A mit Margit óhajtott, az Hedvigen teljesült. A pör rosszul dőlt el. Férje egész vagyona menthetetlenül és végképpen elveszett. A házasok kényelemben voltak a *harmadik emeletre* költözni. Két szoba, előszoba, konyha: ebből állt a lakás. Hedvig csak egy cselédet tartott, a ki főzött is, takarított is. József kénytelen volt valami hivatalt vállalni, hogy megkeresse a mindennapi kenyeret. Voltak gondtelt napjaik, sőt hónapjaik, a mikor például házbérnegyed volt s a férjnek hónap közben gondolkodnia kellett, miképpen huzzák ki a hónapot. Hedvig ékszerei már mind megtették ama bizonyos vándorutat, a melyből nem igen van visszatérés.

De ha a régi fénynek alig volt maradványa, a szerelem boldogsága egészen bevonult házukba és sziveikbe. Minél erősebbé vált a közös gond, szíveik annál közelébb huzódtak egymáshoz. Hányszor gyönyörködött benne Hedvig, a mikor a férje hivatal után hazatért, kezeit dörzsölte, kényelembe helyezkedett s oly étvággyal evett, mint az éhes medve! S ki nem fogytak a csicsergésből, beszélgetésből. Minden legesekélyebb ötleten mily szivből tudtak nevetni, mily igazán mulatni, mily kedvesen elidőzni.

Azok a szép álmok megint visszatértek. Az álmok, a melyek elröppenni látszottak egykor, a melyek annyi boldogságot igértek. Visszajöttek magoktól, mint tavaszszal a fecskék.

— Nem is képzeled Hedvig, mily erősen izgat engem az, a mikor 20—30 forintra van mulhatlan szükségünk és hajra! megindul a hajsza utána. S mily kellemes érzés, a mikor a hajsza eredménynyel jár. Van valami vonzó abban, a mit közönségesen az exisztenczia harczának neveznek. Igaz, mikor beszéltél Margit barátnőddel?

— Régen láttam — felelé mosolyogva Hedvig — a mióta leköltöztek az első emeletre és elfoglalták a mi kilencz szobás lakásunkat. Margit nagyon büszke lehet, mert nem tett azóta látogatást nálunk.

— S te sajnálod azt asszony? — kérdé homlokát összeránczolva József.

— Isten ments! Örülök a magam boldogságának, hadd örüljön ő is a magáénak.

József arcza ismét kiderült.

— Látod, igazad van. Csak abban tévedsz, hogy neki is van boldogsága. Ma azt hallottam, hogy válnak.

— Válnak? — kérdé kezeit összecsapva Hedvig.

— Igen. A mióta oly rohamosan meggazdagodtak, a családi perpatvar mindennapi volt köztük. A férj szeretőket tart s most valami kopott primadonnát akar nőül venni. Ezért válnak. Nem mindenki birja el a gazdagságot, kedvesem. Vannak, a kiket a gazdagság fénye ugy elvakit, hogy nem látnak tőle tiz lépésnyire; olyanok, a kiknek a szive kővé válik; sok embernek lelki forrásai kiapadnak. Igaz, hogy sokan a szegénységet sem birják el és a nyomor megfojtja összes nemességöket. De mert általánosabb a szegénység, mint a gazdagság, mégis többen birják el.

Hedvig ránézett s férje fölfogta a pillantást. Szerelem és bocsánat volt e nézésben s egy egész világ, a melynek rejtelmei és bájos képei hirtelen domborodtak ki egy pillanatra.

Azután egymás felé hajoltak s hosszan csicseregtek, mint két madár, a mely hosszu távollét után egymásra talált megint . . .

II.

Elnök: *Perczel* Dezső.

Jegyzők: *Molnár* Antal, *Dedovits* György és *Rakovszky* István.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után, minthogy az elnökségnek bejelenteni valója nincs, következik a napirend, *az 1899. évi állami költségvetés általános tárgyalásának* folytatása.

Blaskovich Ferencz örömmel fogadta a miniszterelnök programmbeszédének különösen azt a részét, a mely a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozik. Sürgeti a telepitéseket. Foglalkozik továbbá a miniszterelnök vallás- és közoktatásügyi programmjával s felhivja figyelmét arra, hogy a nemzet másképp nem lehet nagygyá, ha csak a valláserkölcsi alapot n m istápolja, erősiti. Figyelmébe ajánlja a miniszterelnöknek a vasárnapi munkaszünet gyökeres keresztülvitelét is. Ha a törvényhozás az iparosoknak adott munkaszünetet, méltányos, hogy a tisztviselőknek is legyen vasárnapi szünetük. Biztositja a kormányt, hogy az egységes magyar nemzet kiépitését, a magyar kultura és nyelv terjesztését mindnyájan támogatják. Konviktusok felállitását sürgeti állami támogatással, melyben a nemzetiségi ifjakat helyeznék el egy-két évre a magyar nyelv elsajátitása miatt. A gyerekcsere érdekében is nagyobb társadalmi akcziót kellene inditani. Ha ezt az irányt követi a kormány, akkor reméli, hogy a békekorszak az alkotások ideje lesz. E reményben fogadja el a költségvetést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Mócsy Antal első sorban Tisza István beszédével foglalkozik s azt a kérdést intézi a kormánypárthoz, elhiszi-e most már, hogy heteg a pénzügyi helyzetünk és botrányos a közigazgatásunk. Tisza István beszédéből kitünt, hogy az államositas mindenütt kisért, pedig a tapasztalat mutatja, hogy az állami intézmények igen drágák. A közigazgatás államositása ujabb 10—12 millió terhet jelentene.

A pártalakulásokról szólva, kijelenti, hogy azoknak elvi szempontok szerint kell történnie. Óhajtja, hogy legyen párt szabadelvü alapon és egy párt keresztény-konzervativ alapon.

A volt nemzeti párti képviselőknek, a kik választásukkor a reviziót megigérték, nem lett volna szabad belépniök a szabadelvü pártba. Ugy hiszi, hogy ezt abban a reményben tették, hogy ott jobban érvényt szerezhetnek vallás-erkölcsi követelményeiknek. Szóló ezt kivánja nekik, de nem osztja ezt a reményt. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

Pichler Győző: A nélkül, hogy bárkinek személyi integritását érintené, a jelen politikai helyzettel és annak előzményeivel akar foglalkozni. Inditja erre főkép az, hogy nagy politikai rázkódás után az ország élére uj kormányzat került, a parlamenti pártkeretek megváltoztak és egy uj rendszer inauguralása hirdettetik.

Endrey Gyula: Csak fejelés!

Pichler Győző: Utal arra, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak elvein soha tágitani nem szabad, azokat a maguk egészében változatlanul fentartani kötelessége. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Volt egyszer — ugymond — egy község, melyben megüresedett az orvosi állás. Vállalkozott arra az állásra valaki, azonban kisült, hogy mivel a község összes lakosai puposak, ők csak oly embert türnek meg maguk közt, ki szintén pupos. Az orvos, ki erre az állásra pályázott, ebből kiindulva, egy hamis pupot készittetett magának, és azt magára öltve, elnyerte ezt az állást. Azonban néhány hét mulva türhetetlen lett az az állapota, hogy önként a nyomorékok sorába sorakozott; elment hát a patikárushoz és elmondta neki: Nem tartom ki tovább, bevallom, én nem vagyok pupos! Erre a gyógyszerész örömmel a nyakába borult és azt mondta: Hála istennek, hogy van egy második nem pupos ember is; hisz én sem vagyok pupos, nekem is müpupom van! És megegyeztek, hogy naponta néhány órát együtt töltenek pup nélkül, hogy megvigasztalódjanak keserü sorsukban. Egy izben beszélgetésközben nyitva felejtették az ajtót és a község elöljaróságanak két tagja arra sétálva, látva pup nélküli embereket, bement hozzájuk és a legnagyobb örömmel üdvözölte őket, mert kisült, hogy nekik is müpupuk volt. (Derültség.) Végül pedig nyilvánvaló lett, hogy az egész községben csak 7—8 pupos ember van, a ki erőszakoskodásával olyan terrorizmust fejtett ki, hogy az egész község puposnak vallotta magát. (Élénk derültség.)

A szabadelvü párt magatartása a legutóbbi politikai válságban emlékezteti őt a mesebeli puposnak történetére. A mig báró Bánffy Dezső volt a pártnak vezere, a puposok egész serege állott rendelkezésére (Derültség a szélső baloldalon), mindenki puposnak vallotta magát, még a mostani miniszterelnök ur is, a ki a pupot akkor vette magára, mikor a Tisza-lex-et aláirta. (Derültség a szélső baloldalon.) Midőn pedig báró Bánffy elment és Széll Kálmán lett a miniszteri székben utóda, kisült, hogy senki sem pupos, még 7—8 sem akad, mert a ki a legnagyobb pupot viselte, gróf Tisza István, itt statisztikáról és közigazgatásról beszél, mikor pedig a politikai helyzetről kellene beszélnie, ő sem vallja magát puposnak. (Mozgás a jobboldalon. Tetszés a szélső baloldalon.)

Gróf Tisza Istvántól, a ki a harczias pártnak e legelső, legkiválóbb harczosa volt, ez a nemzet, mikor a béke inaugurálódik, mást követelt, mint hogy statisztikával, közigazgatási és községi bajokkal álljon elő a képviselőházban.

Gróf Tisza István oly döntő szerepet játszott a báró Bánffy Dezső volt miniszterelnök által a legutóbbi hónapokban inaugurált és követett politikában, hogy arról neki megemlékeznie kötelessége lett volna.

Gróf Tisza Istvánnak ki kellett volna magyarázni amaz okmány keletkezésének történetét, annak czélját, vagy miután czélját eltévesztette, annak kifejlődését, a melyet az ugynevezett Tisza-lex néven ismerünk. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Mert az utolsó pillanatig mi mellett küzdött gróf Tisza István? A mellett, hogy passzust szerezzen Bánffy Dezső erőszakos politikájának, hogy azt a passzust a koronának felmutatva a nemzet alkotmányán örökké vérző sebet üthessen; hogy rábirja a koronát arra, hogy a házat szétkergesse, feloszlassa, uj választásokat rendeljen el és hogy a magyar alkotmányos királyt hüségesküje megszegésére birja. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Tisza István terve nem sikerült; nem érvényesült az a politika, a melyet inaugurált, felhasználva Bánffy egyéni és politikai hajlamait, hanem sikerült keresztülvinni és diadalra juttatni Szilágyi Dezsőnek társai kezdeményén a Széll Kálmán által inaugurált politikát. Mit csinált gróf Tisza István képviselő ur a tárgyalások folyama alatt? Elkövetett mindent az ellenzék és a békéltető Széll Kálmán ellen, hogy a paczifikáczió müve ne sikerüljön. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Bánffy Dezső volt miniszterelnök, kit Tiszáék ugy szivükhöz szoritottak, hogy e nagy szoritásban a lélekzete elállott — a mit nagyon hasznos lesz Széll Kálmán miniszter urnak megjegyezni — (Derültség a szélső baloldalon.) bucsulevelében azt mondja: — s egész politikai életpályaja során nem volt olyan őszinte, mint itt — hogy az én politikám megbukott, én félreállok. És lesz főudvarmester. Ki volt a belső titkos tanácsosa Bánffy Dezsőnek, nem-e Tisza István, nem ő volt-e az, a ki tanácsaival ellátta és vezette az utóbbi hónapokban és szoritotta szivéhez ugy, hogy mint mondám, a lélekzete is elállt? És Tisza István politikája nem bukott meg, Tisza István a legelső alkalmat felhasználja, hogy nem a politikai helyzetről, hanem közgazdasági és közigazgatási kérdésekről beszélve, ide álljon megtépett és lerongyolt népszerüségének köntösét megfoltozni. Elitéli azt a rendszert, melyet az ország, egy név alatt: a Tisza-rendszer neve alatt 20 és néhány éve már ismer. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Tisza István beszéde rá azt a benyomást teszi, hogy ő nem mert hallgatni. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Ő szuggerálni akarja a közvéleménynek, — politikailag értem ezt — hogy ő, bár moraliter letört, fizikailag még él. (Tetszés a szélső baloldalon.)

Mikor a béke létrejött, az Apponyi Alberttel való fuziót a leghevesebben ellenezte gróf Tisza István. A fuzió az ő akarata ellenére létrejött, Bánffy Dezső elvonult. Gróf Tisza István pedig az ökölre szoritott karjait, melyeket ütésre emelt, ölelő karokká váltja át, és a kiket ő a politikai küzdelemben le akart lökni a lépcsőn, azokat karonfogva beviszi a politikai klub belső szalonjába. (Helyeslés és tetszés a szélső baloldalon.)

Gróf Tisza István azt mondotta, hogy neki mindegy az, hogy Ausztriában a németek vagy a foederalizmus uralkodik-e és hogy abba nekünk beavatkoznunk nem lehet. Azt mondja, ne hangsulyozzuk a német hegemoniat, ismeri alkotmányos életünk legutóbbi 30 évének történetét, mert nehéz kérdés és ebből baj lehet. Csodálkozik ezen a kijelentésen. Valószinüleg az opportunizmus vezeti őt ebben is, mert talán abban a véleményben van, hogy esetleg a foederalizmus fog Ausztriában győzelemre jutni és ő a jövőre számit, (Tetszés és derültség a szélső baloldalon.) midőn itt a magyar képviselőházban ily kijelentést tesz.

A midőn Széll Kálmán egy nemzeti állam kiépitéséről beszél programmjában, ugyanakkor gróf Tisza István kijelenti, hogy semmiféle veszedelem sincs abban ránk nézve, ha a szlávok erőre jutva, aspiráczióikat érvényesitik is az országban. Figyelmezteti gróf Tisza Istvánt, hogy nagyon jól gondolja meg az ilyen kijelentéseit, mert a multban volt idő, a midőn e kijelentéseket egyenesen a haza ellen intézett merényletnek bélyegezték. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Mócsy Antal reflektált a nemzeti pártnak a kormánypártba való beolvadására és kifejtette azt, hogy nem helyesli és elitéli azt, hogy a kormánypártba beléptek a nemzeti párti képviselők, a kik a revizióra kötelezettséget vállaltak.

Nagy politikai érdeket lát abban, hogy gróf Apponyi Albert összeolvadjon a szabadelvü párttal, mert ezzel dugába látja dőlni azon reményeket és irányzatokat, a melyek arra törekedtek, hogy oly tehetségek, mint gróf Apponyi Albert és más nemzeti párti képviselők, akármilyen klerikális, vagy reakczionárius irányzatnak megnyeressenek. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ha igaz az, a mit Mócsy mondott, akkor tényleg a szabadelvü párt, — daczára, hogy vezérének, Széll Kálmánnak, erről tudomása volt — igenis befogadott egyeseket, a kik magukat a revizióra kötelezték volt, és akkor ezzel a miniszterelnök direkt, vagy indirekte a reviziót, mint nyilt kérdést mondotta ki a szabadelvü pártban.

Egy hang: Oh persze!

Pichler Győző: Kötelességének tartja oda szegezni a kérdést, hogy vajjon igaz-e az, hogy a szabadelvü pártban a revizió hiveinek helye van? Mert Széll Kálmánnal szemben tanusitandó magatartásukra nézve ez döntő befolyást gyakorol.

Midőn Széll Kálmán miniszterelnök márczius 1-én elmondta itten pragrammját, azt mondta 67-es alapon állok és annak állandó fentartására törekszem.

Meg van győződve, hogy a meddig az a 67ies alap létezik, addig ennek az országnak a jogai érvényesülni nem tudnak. (Igaz! Ugy van! a szélső báloldalon.) Ennek az országnak gazdasági viszonyai és az ország nem fog felvirágzásra jutni. (Igaz! Ugy van! a szélrő baloldalon.)

Nagy betegségben szenved ez a nemzet, a mely ilyen nagy 67-es többsé get küld be a házba, de ugy, miként a hü ápoló, nem távozik a nagy betegtől, midőn a láz verejtéket ver homlokán, a hü ápoló gyolcsccsal letörli azt és nem törődik azzal, hogy ha ellentáll; azonképen mind az az ápoló, az egész függetlenségi párt ott fog állani a beteg nemzetnél és iparkodni fog gyógyirt találni és iparkodni fog orvosságot találni, mely egyedüli orvosság és gyógyir az, hogy e nemzet önállóan intézhesse ügyeit, ugy a közgazdasági, mint politikai tekintetben. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Kossuth Ferencz személyes kérdésben válaszol gróf Tisza István tegnapi beszéde egy passzusára.

Elnök: A miniszterelnök ur kiván szólani. (Halljuk! Halljuk!)

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Csak két hét előtt voltam bátor a t. képviselőház előtt részletesen nyilatkozni azon elvekről és irányzatokról (Halljuk! Halljuk!), a melyeken állok és a melyekből kormányzatomban kiindulni akarok. Gondolom, természetesnek fogja találni, a t. ház, hogy ezeknek az elveknek és irányzatoknak részletezésébe vagy épenséggel ismétlésébe nem bocsátkozom. De épen olyan természetesnek fogja találni a t. ház, hogy miután a most lefolyt költségvetési vita alatt a szónokoknak tulnyomó része, majd mindannyian, nem annyira a költségvetéssel, mint evvel az én beköszöntő beszédemmel foglalkozott, egy pár refleksziót azokra, a miket hallottam, tennem kell. (Halljuk! Halljuk!)

Mindenekelőtt két érzésnek akarok kifejezést adni. Az egyik az öröm érzete, a másik a köszönet érzete. Örömmel konstatálom, hogy ez a lefolyt vita tárgyilagosan, nyugalommal és a kérdések érdemének méltatásával és biralatával folyt le és visszatért a képviselőházba az a hang, a melyet meghonositani akarok, a melyet oly sokáig nélkülöztünk. A másik, a mit kifejezésre akarok hozni, az őszinte köszönet érzete. Én azoknak, a kik a tuloldalon az általam vallott elveknek ellenfelei és igy az én politikai ellenfeleim is köszönöm azt a koncziliáns előzékeny és elnéző modorát, a melylyel programmbeszédemet birálni sziveskedtek Azoknak pedig, a kik szivesek voltak bizalommal járulni programmomhoz és a kormányhoz, meleg köszönetet mondok. De midőn ezt teszem, nem hallgathatom el, hogy bizonyos vegyes érzést kelt bennem ez a különben reám nézve nagyon örvendetes tény: egyfelől bátorit, buzdit, hogy abban az irányban, a mely itt a háznak tulnyomó többsége részéről helyesléssel és bizalommal fogadtatott, kitartással és egész erővel haladjak; másfelől csüggeteggé tesz, mert a feladat nagyságával és óriási nagy nehézségeivel szemben, erőm elégtelenségének érzetében az a kétely és aggály támad bennem, hogy eleget tudok-e tenni a várakozásnak? Bármiként legyen, igyekezetemen, akaraterőmön, kitartásomon, becsületes törekvésemen nem fog mulni. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.)

És most t. ház, engedjék meg, hogy reflektáljak némely dologra, a mire válaszolnom kell. (Halljuk! Halljuk!) Először is szembe találom magamat az én t. képviselőtársaimmal, Kossuth Ferencz és Komjáthy t. képviselő urakkal, valamint a többiekkel is, a kik amaz oldalról felszólaltak, s a kik nekem hadat izentek, mert ez a kormány az 1867: XII. t.-czikk alapján áll. Mondják, hogy a magyar állam nem magyar állam, ez csak fikczió, a magyar állam meg van ölve, mert nincs hadügye, nincs külügye. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) És megölte az 1867: XII. t.-czikk. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Hát t. ház, ez egy régi nagy ellentét közöttünk. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Nem is hiszem, hogy azok a válaszfalak, melyek politikai meggyőződésünket e téren elválasztják, valaha leomoljanak. Én tisztelettel viseltetem e meggyőződés iránt; de másfelől vitatom, hogy nekünk van igazunk, és pedig az ország helyesen felfogott nagy állami érdekeinek szempontjából.

Azt tartom, t. képviselő urak, hogy az 1867. XIX. törvényczikk a magyar államot nem ölte meg. Mit tett ez a törvényczikk? A pragmatika szankczióban lefektetett jogokra és kötelezettségekre helyezkedve és azon okból, hogy a monarchia együttmaradását és biztosságát, nagy érdekét és nagy czélját szem előtt tartsa, levonta az együttes és közös védelem kötelezettségének konzekvencziáját. (Mozgás a szélső baloldalon.) Az elválaszthatatlan és megoszthatatlan együttbirtoklás kapcsolatának következéseit körülirta és szabatosan körvonalozta az ebből folyó közös ügyeket, a jogokat és kötelezettségeket. Ezeknek közösségét megállapitotta, közös alkotmányos kezelésük formáit megalkotta. De midőn azt tette, fentartotta Magyarország törvényhozási, közjogi és belkormányzati önállóságát, és ebbe a nagy közjogi helyzetbe beleillesztette államiságának postulatumaival és államiságához kötött nagy érdekekkel és nagy jogokkal. (Élénk helyeslés jobb- és balfelől.) Megadta egyfelől azt, a mi ezen kapcsolatból következik és a mi az egy fejedelem alatt elválaszthatatlan és oszthatlan együttes birtoklásban élő országokat közösen érdekli és kötelezi, de megtartotta az ország számára azt, a mi fejlődésére, állami életének biztositására és boldogulására szükséges és alkalmas alapot teremt. Ez iránt egymást aligha fogjuk kapaczitálni (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.); de viseltessünk tisztelettel egymás meggyőződése iránt, (Élénk helyeslés.) azzal a tisztelettel, a melylyel tartozunk egymásnak, mert mindegyikünknek belső motivuma hazafias és nemes. (Helyeslés.) Önök azt gondolják helyesnek, a mint hirdetik: én ellenkezőt vallok. Tiszteljük kölcsönösen felfogásunkat. (Élénk helyeslés balfelől.)

Azt mondja Kossuth Ferencz t. képviselő ur, hogy a miniszterelnök ur beszél az önálló vámterület jogáról és az ország e részben világosan és kidomboritottan fentartott jogáról, de mit ér az, léptesse életbe az önálló vámterületet, ez egyedüli boldogulása az országnak. T. ház, én nagy vonásokban ez irányban nézeteimet voltam már szerencsés kifejteni. Most igen röviden pár tételben akarok erre nyilatkozni. Az országnak ezt a jogát én egy élő erős jognak tartom, a melyet feladni, megsérteni, elhomályositani nem fogunk. (Helyeslés a szélső baloldalon.) De ebből a jogból nem következik az, hogy azzal élni kell, csak az következik, hogy azzal élni lehet akkor, mikor az ország érdeke azt magával hozza. (Helyeslés jobbjelől.) Én a közös vámterület hive vagyok. Nekem az a nézetem, hogy az adott viszonyok közt az ország gazdasági érdeke az, hogy a forgalom szabadsága és az az állapot, a mely ma egyoldalu rendelkezés alapján áll fenn és az a vámközösség és szövetség, a mire törekszünk, ha a törvény 61-ik §-a értelmében meg lehet csinálni. az ország gazdasági érdekeinek igenis jobban felel meg, mint az önálló vámterület.

Ez a két gazdasági terület, a tulsó meg az innenső — elismerem — sok ellentétes érdeket mutat, de igenis lehetségesnek tartom ezeknek kiegyenlitését ugy annyira, hogy Magyarországnak gazdasági érdekei, ugy földmivelésügyi, mint ipari érdekei biztosithatók és megvédhetők legyenek. Mert egyet ne méltóztassanak elfeledni, hogy mindannak daczára, hogy ezen két területben egyes ellentétes érdekek vannak, az érdekeknek egyetemét illetőleg egymásra vagyunk utalva, talán az osztrák ipar jobban mi reánk, mint a mi földmivelésünk ő rájuk, de egymásra vagyunk utalva kölcsönös fogyasztásunkkal az európai vámpolitika mostani helyzetében még jobban, mint előbb. (Helyeslés jobbfelől.) Azért én mégis azt mondom, hogy nem minden vámszövetség és vámközösség jó, de az igenis jó, és fentartandó, a mely a mi gazdasági érdekeinknek fejlődését, ugy a földmivelésieknek, mint az ipariaknak fejlődését megengedi és biztositja.

Azt mondják a t. képviselő urak, hogy hiszen az önálló vámterület sem jelenti a vámháborut és ez az érv nagyon plausibilisnek látszik. De egy kicsit mélyebben vizsgálva, nem fogadom el mérvadónak ez én tételemmel szemben. Mert ha azt az állapotot, a melyet önök ugy definiálnak, hogy nem kell vámháboru, ugy értik, hogy az a szabad forgalmat biztositja, akkor t. képviselő urak, mért nem mennek egy lépéssel odább, mert hiszen akkor ott vagyunk a vámközösség álláspontján. Ha pedig az itteni iparviszonyokat és iparfejlődést védő vámokat akarnak, nohát akkor kérem, igen közel jutunk ám a vámháboru mesgyéjéhez (Helyeslés jobbfelől. Zaj a szélső baloldalon.) és igen közel jutunk azon veszélyekhez és razkódtatásokhoz, a melyektől ezen országnak kezdetleges fejlődését, gazdasági érdekeit megóvni kell, ha lehet, ha nem lehet szembe kell szállni velük. De egyet meg kell, hogy jegyezzek. A közösségnek, az együttlétnek is meg vannak minden téren, ezen a téren is a maga előnyei és megvannak a maga hátrányai és megvannak az egyedülletnek is a maga előnyei és hátrányai. De azt, hogy mindkettőnek az egyedülletnek, meg az együttlétnek is csak az előnyeit egyesitsük, bocsánatot kérek, lehetetlennek tartom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ezt olyan dolognak tartom, a miről igen szépen lehet értekezni, a miről szépen lehet frázirozni, a mit azonban az aktualis politika terén elérni nem lehet. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Én pedig az aktuális politika terén akarok maradni, azért definiálom nézeteimet ugy, és fentartom álláspontom helyességét t. barátaim ellenében. (Helyeslés a jobboldalon.)

Komjáthy t. képviselő ur még tovább megy, mint Kossuth Ferencz t. barátom, mert ő egyenesen tagadásba veszi, hogy ezen közjog alapján — a mint ő nevezi, ezen közösügyes alapon — Magyarország általában fejlődhessék. Tagadásba veszi nemcsak, hanem egy igen nagy szuperlativussal is él, — a mitől én tartózkodni szeretek, mert a szuperlativus nagyon veszedelmes portéka — és egyenesen azt jelenti ki, hogy az ország a megsemmisülés felé közeledik. Ez, t. képviselő ur, oly nagy tulzás még az önök szempontjából is, hogy igazán csodálkozom, hogy oly objektiv, oly nyugodt és oly szakavatott elme, mint a minő Komjáthy t. képviselőtársamé, ki komolyan foglalkozik a dolgokkal, ezzel a tulzással él. T. képviselő ur, egy kicsit szálljunk le abból a magaslatból a teljesen nyugodt objektivitás terére és azt kérdem a képviselő urtól, hogy a mai helyzetet, ennek az államnak állami életét, gazdasági kulturális fejlődését, erejét, ugy, a mint ma előttünk áll, mindenestől akarja-e felcserélni a 67-iki helyzettel? (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Én azt hiszem, a t. képviselő ur nem akarja, a mint nem akarhatja azt senki.

Egy hang: A 48-ikival!

Széll Kálmán miniszterelnök: Hát azzal sem, semmi körülmények közt! (Helyeslés a jobboldalon.) Azzal az állapottal sem, a melyben a 48-iki dicső korszak ezt az országot találta, azzal sem, a mi utána következett, meg azzal sem, a mely 67-ben állott fenn. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Legyünk a megitélésben mértéktartók és igazságosak. Én nem akarom azt állitani, hogy minden tejjel-mézzel folyik az országban, minden rózsás, minden a legjobb, isten mentsen. Én, kinek az élet praktikus részein, ugyszólván pulzáló üterén a kezem rajta állott, azon idő alatt is, midőn ebben a házban ritkán szólaltam fel és azon időben is, midőn — a mi már fájdalom nagyon messze van, — igen sokat kellett a ház figyelmét igénybe vennem, nagyon jól tudom, hogy sok itt a baj, a hiány, sok még a hézag, sok itt az épiteni, alkotni, javitani, tenni való, sok az, a miért küzdeni kell, sok baj van, a mit le kell győzni, sok veszedelem, a mit el kell háritani, hogy erős munka és nagy kitartás szükséges minden téren, a törvényhozásban, a társadalomban, hogy ez az ország előbbre menjen. De azt mondani, hogy nem történt semmi 67. óta, hogy ez az ország nem fejlődött anyagilag, szellemileg és politikailag, (Mozgás a szélső baloldalon.) hogy alkotások nem jöttek létre az államélet egész mezején, (Egy hang a szélsőbaloldalon: Ezt nem mondta senki!) és hogy gazdasági erőben, kulturában és az ország ott áll intézményeivel, hol állott 30 év előtt — mert ha valaki azt mondja, hogy a megsemmisülés felé megyünk, akkor ezt mondja — bocsánatot kérek, igazságosnak semmikép sem lehet mondani. (Igaz! Ugy van! a jobb- és baloldalon.)

Széles dedukcziókkal nem fogom a t. ház türelmét fárasztani (Halljuk! Halljuk!), de rá kell mutatnom — mert költségvetésről van szó — mi hát az állami élet némely ágazatában, a mi leginkább összefügg az ország gazdasági és kulturális állapotával, a mit az ország ezen budget keretében forditt azon czéloknak ápolására és fejlesztésére és mi az, a mit forditott 1868-tól 1870-ig átlagban. Ezek nagyon tanulságos számok. Nem akarok ezeknek infalibilitást tulajdonitani, én magam tudom, milyen becses a statisztika, de nagyon tudom, milyen óvatosan kell vele élni. De ezek rezultátumaikban ékesen szólók és plasztice kimutatják, hogy Komjáthy igen t. barátomnak — bocsánatot kérek — nincs igaza.

Mi költöttünk 1868—70-ben a belügy és igazságügy szükségletére — összefoglalom, mert akkor az igazságszolgáltatás és a közigazgatás, a mi most el van választva, együtt volt — évenkint 12,717.000 frtot, ebben a költségvetésben fel van véve 37,588.000 frt, vallás- és közoktatási czélokra költöttünk akkor 1,346.000 frtot, ma 15,750.000 frtot költünk. Akkor költöttünk földmivelési szükségletekre — ezek nem az a holt teher, a mivel az állam költségvetésének sok része meg van terhelve, ezek azok a termékenyitő kiadások, azok a bizonyos élő számok, a melyek nagy érdekeket képviselnek és nagy érdekeknek a kiépitésére szolgálnak — földmivelési szükségletekre költöttünk 1,180.000 frtot, ma költünk egy pár ágazattal együtt, a mely ezen resszortban van, 26,800.000 frtot, a kereskedelmi és közmunka miniszteriumi tárcza szükségleteire, a melyben akkor benne volt, az igaz, a földmivelésügyi is, de ez nagyon csekélyre rugott, költöttünk akkor 8,800.000 frtot, ma ennek a tárczának igen nagy az expanziója. Igaz, nagymértékü állami üzemek vannak benne, mint például a vasutak, a posta és távirda, de mit mutatnak ezek a dolgok? Mutatják az állami ágazatnak ezen a téren nagy fejlődését, a mely az e tárczának 125,000.000 frtra rugó szükségletében jut kifejezésre.

Posta- és távirda-állomás volt 1868—70-ben 1861, ma van az országban 7580, a posta- és távirda-üzemek eredménye akkor felesleg helyett 185 ezer forint deficzit volt, ma van 5,128.000 frt felesleg, pedig nem fiskalitási szempontokból kezeltetnek ezek az üzemek, hanem kezeltetnek igenis gazdasági szempontból és hogy az ország forgalmának szolgáljanak, habár a pénzügyi szempontokat — mert nem vagyunk abban a helyzetben — egészen negligálni nem lehet. A levél-postaforgalom kitett 1868—70 évben, három évi átlagban 43,678.000 darabot, 1897-ben — mert csak erről az évről vannak meg az eredmények — kitett 372,000.000-t. A kocsiposta kitett 1868—70. években átlag 5,600.000 darabot, ma kitesz 18,000.000, a posta-utalványok akkor kitettek 15 milliót, ma kitesznek 490 milliót és ebből például a hirlapforgalom kitett 14 millió darabot, ma kitesz 92 millió darabot. A táviratok száma volt 1 millió 200.800 darab, ma 13 millió 396.000 darab. Sokat beszélhetnék még erről. Szólhatnék a pénzintézeti betétekről és mindezek statisztikájáról, de én ezen dolgokba bele menni nem fogok. Csak egyet emlitek: a takarék-betétek állaga 1868—1870-ben volt 118 millió, ma pedig kitesz 672 milliót.

T. képviselőház! Folytathatnám még, de nem teszem. Nem is akarok ezekből mint abszolut biztos adatokból messzemenő következtetéseket levonni, de ezek mégis annyi bizonyitó erővel, gondolom, birnak, hogy az, a mit t. barátom mondott, nemcsak erős tulzás, hanem nézetem szerint, az igazságos kritikának mértékét ki nem állja és azt, a mit mondott, hogy az ország a megsemmisülés utján van, mint elfogadhatlan szuperlativust kellő mértékre szállitsák le. Igazságos kritikának egészen más rezultátumra kell jutnia. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Azt mondja Komjáthy Béla t. barátom és azért, a konzekvenczia szempontjából, a melyet belőle levonok, nagy köszönettel tartozom neki, hogy a végén is a miniszterelnök semmi ujat nem mondott, mert a mit mondott, azt az előző kormány is elmondta. Hát t.

A SZÁRNYAS EMBER.

— FRANCZIA REGÉNY. — 10

De Zéphyrinnek nem volt pénze és hitelnek sem igen örvendett. Visszautasitotta hát az ajánlatot, fekve maradt s még csak a szemét sem nyitva ki, élvezte magányát; itt elringatózhatott szép álmaiban, nem zavarta, ugy mint a hálóteremben, társainak zajongása. Az éjszaka még merengései közben találta. Meglepetten egyenesedett föl a sötétségben. Halotti csend lebegett az egész kollégium fölött. A lépcsők felé nyiló rácsos ablakon nem hatolt be a legcsekélyebb fénysugár sem; de Zéphyrin önkéntelenül is a tetőbe vágott ablakocskára emelte a szemét. Az égnek sötétkék koczkája, melyet a piszkos üvegen át megpillantott, rögtön fölkeltette benne a vágyódást a szabad tér iránt. Ugyanabban a pillanatban az ablakocska jobb szegletén egy csillag tünt elő, kicsiny csillag, halvány csillag, de mégis mily szép és mennyire kisértő! Zéphyrin végleg leszállt az ágyról, lázban volt, fuldokolt a padlásszoba meleg, fulladt levegőjében. Nem állt többé ellent a hóbortnak, mely hatalmába ejtette, kihuzta karjait az ingből, legyürte az inget a derekára s ily módon szabaddá tevén a tollait, felszökött az ablakocska felé. Lengetnie kellett a szárnyait, hogy támaszték nélkül az ablak közelében maradhasson, melynek berozsdásodott kapcsa ellenszegült ujjai ideges erőlködésének. Végre egy utolsó erőlködésnek a kapocs mégis engedett, az ablak kitárult. Az éjszakának hirtelen beözönlő friss levegője kellemesen legyezte a homlokát. Ráült a párkányra s mig a felső teste kivül volt az ablakon, lábait a szobában lóbázta. De csak pár rövid pillanatig pihent igy. A szellő első fuvallata belekapaszkodott félig nyitott szárnyaiba, fölemelte és magával ragadta őt a térségbe. Noha nem óhajtott egyebet, mint hogy a tetőn ülve, kevés friss levegőt szivjon mégis, a nélkül, hogy akarta, hogy csak a legkisebb erőlködést is kifejtette volna, ott lebegett a csillagfényes végtelenségben és tollaival szinte öntudatlanul az éj hullámaiban evezett.

Miután az oly sokáig megtiltott szárnylengetések mámorából fölocsudott, Zéphyrin gondolkozni kezdett. Senki sem jön hajnal előtt a börtönébe; övé tehát az éjszaka, az egész éjszaka! Eszébe jutott az anyja. Élénk vágya támadt édesanyját viszontlátni. . . . És miért ne látogatná meg? Az utat, a mely tekintettel a kanyarulatokra, mindenki másnak jó öt óra járás, ő pár percz alatt meg tudja tenni. Atyja mélyen szokott aludni; csendesen kopogtat majd az ablakon, a Rosalie előtt jól ismert módon; és Rosalie, a kit a legcsekélyebb nesz is fölébreszt, bizonyosan maga nyit ajtót neki. Hold nem volt az égen. Nincs semmi veszély. . . . Az egész föld pihen ilyenkor.

Zéphyrin elhaladt hát pár szárnylengetéssel a város fölött, miközben nagy gyönyörüségét lelte a festői látványban, a melyet, igy a magasból nézve, az utczák, a házak sokasága nyujtott. De csakhamar messze tul volt a városon, már megismerte a halmokat és a sudar jegenyék vonalaban kanyargó folyót. Végre a falu tornyát is megpillantotta, azután meglátta a saját házukat és leszállt az udvart beárnyékoló mandulafára. Meglapult az ezüstös lombok között, figyelt. Semmi nesz; mindenütt csend és nyugalom honolt. Ekkor apró szárnylengetésekkel anyja ablakához röpült, gyengén megkopogtatta és halkan szólt:

— Mama, drága jó mama?

Azután várt, szive erősen dobogott a meghatottságtól.

— Mama, drága jó mama! — halotta Rosalie, a ki nem aludt.

Rögtön az ő Zéphyrinjére gondolt. Összerezzent a hivásra. Azonnal elősietett, lábbujhegyen, szoknyában, vállain egy horgolt kendővel.

— Te! — ejtette a felinduláslól és a félelemtől eltompult hangon. Istenem, milyen meggondolatlanság. Várj, kimegyek hozzád . . . csevegésünk fölébresztené apádat.

Megjelent az ajtóban, egészen halvány volt, minden tagja remegett a homályban.

— Gyere a gyümölcsösbe, — szólt és kézen fogta a fiát. . . . Ott háboritatlanul beszélgethetünk. . . . Nem volt semmi bajod, semmi banatod, reménylem.

A gyümölcsösben, jazmin- és orgonabokrok közé rejtett padon, Zéphyrin megnyugtatta, elmondta neki olyan alakban, hogy meg ne ijedhessen — a pajtásai támadását, az igazgató szigoruságát, a tömlöczbe történt bezáratását; elmondta, hogy ott milyen sóvár vágya támadt anyját viszontlátni, hogy mi módon szökött el. És mert elbeszélését minduntalan csókokkal szakitotta félbe, Rosalienak nem volt ereje őt megpirongatni. Aztán meg rettenetesnek képzelte el azt a tömlöczöt.

Ez a borzadály mulattatta Zéphyrint.

— Rettenetes talán másoknak, de nem nekem! Engem, ha oda zárnak be, a szabadsággal ajándékoznak meg. Mindig ott szeretnék lakni. Oh, a szép röpülések, a melyekben minden este részem volna!

Lelkesedése nyugtalanitotta Rosaliet.

— Kérlek, drágam, légy okos . . . ne büntetesd meg magadat szántszándékkal . . . ha fölfedeznék a titkodat, szegény apád meghalna banatában.

Ölelgetés közben egyszerre észrevette, hogy fiának a válla meg a háta meztelen. Beburkolta a saját nagykendőjébe.

— Meghülsz, — mondta. Csupasz háttal tenni meg a levegőben ilyen hosszu utat, milyen meggondolatlanság.

De Zéphyrin nevetett, még most is mámoros volt a felhők közt lebegéstől.

Rosalie azonban szemrehányásokkal illette önmagát.

— Oh, lelkem, Zéphyrinem! — sóhajtotta. Hogy nem gondoltam én arra, hogy te elszökhetsz és meglátogatsz engem igy, éjszakának idején, koczkáztatva a megbetegedést! . . . Hogyan lehettem én ilzen gondatlan! . . . Flanellmellényeket kellett volna készitenem számodra, két nyilással a háton, a miken kidughatod a szárnyaidat.

— Flanell-mellényt egy szárnyas embernek, — szólt méltatlankodva Zéphyrin, ez épp olyan nevetséges volna, mint katonának az esernyő.

De az anya nem tágitott:

— Nem, nincs igazad; és majd meglátod, nem fog feszélyezni. . . . Egészen könnyü mellényeket készitek, kihimzem szines selyemmel, nagyon csinosak lesznek. . . . Azután meg kérlek szépen, édes gyermekem, ne röpülj a felhők között sohasem kalap nélkül és kendő nélkül a nyakadon: megnáthásodnál!

Ezután az aratásról beszélgettek, a mi most minden idejét igénybe vette Zéphyrin atyjáuak. És száz meg száz más kérdésre rátértek. . . . Az Ég már sápadozott a hajnal közeledtére és még mindig csevegtek. . . . Egyszerre Rosalie fölriadt:

— Istenem! Szedkölődz . . . itt a hajnal! Ha nem volna időd visszatérni, mielőtt fölébrednek a kollegiumban?

De Zéphyrin nem aggódott, egész nagyságukban kiterjesztette a szarnyait, megmerevitette és mosolyogva mondta:

— Fogd meg, anyácskám, tapogasd meg, erősek ám. . . . Negyed óra sem telik bele és ott vagyok. Csakhogy ez a kis ut meghozta az étvágyamat. . . . Nem adhatnál egy pohár almabort és valami harapnivalót.

Rosalie a homlokára ütött: Hol volt az esze, hogy csaknem éhen veszni hagyta szive gyermekét? Beszaladt a szobába a ponárszékhez és hozott egy hétre is elég enni és inni valót.

Zéphyrin pompás étvágygyal falatozott s e közben magyarázta:

— Értheted, mama, a tömlöczben nem kapunk csak kenyeret és vizet . . . elővigyázattal élek hát, megtömöm a bendőmet.

Az anya boldogan mosolygott; mikor azonban a jókora czipó már felényire lefogyott s az almaboros kancsó is kiürült, a fia pedig még mindig evett, komikus félelem fogta el:

— Mondd csak, nem nehezedsz el tulságosan? Hátha nem tudsz majd fölrepülni?

Zéphyrin hangosan fölkaczagott, kaczér mozdulattal ismételten kiterjesztette a szárnyait s ragyogó tollaival megcsiklandozta anyja arczat, a nyakát, a kezeit.

Rosalie pedig belement a játékba, ugy mint hajdan, simogatta, bodrozgatta ujjaival a tollakat és elragadtatással ismételgette:

— Milyen ruganyosak, erősek és szépek!

(Folytatása következik.)

☞ *Anonym levelek.* A kétes tisztességü, egyéni és családi becsületben gázoló anonym levéliróknak Berlin az Eldorádója. Lépten-nyomon leleplezzek, meg is büntetik egyiket-másikat Kotze főszertartásmester követői közül, de csak nem okulnak a többiek. A mult évben egy előkelő ur magára haragitott egy fiatal leányt, mert nem viszonozta a szerelmét; hiába volt minden csábitó pillantás, a lovag hideg maradt. A leány boszuból anonym levelekkel kezdte elárasztani, válogatott sértésekkel teletüzdelt tartalommal. Azonkivül a férfi rokonságának is küldött efféle irásokat, szégyenletes rágalmakat szórva a kifogástalan jellemü urra. Tudták jól, kitől jönnek a levelek, de nem lehetett rája bizonyitani, mert az irás nagyon ügyesen vott elváltoztatva. Háromnegyedévig tartott a boszantgatás, mikor a férfinak az az ötlete támadt, hogy hat levelezőlapból levágott egy-egy három milliméternyi szegélyt, elvitte ahhoz a kereskedőhöz, a hol a leány vásárolni szokott postai czikkeket és rávette, hogy legközelebb azokat adja el neki. Pár nap mulva csakugyan sorra megérkeztek a levágott szélü levelező-lapok s a szép bünös meg volt fogva. A törvényszék legközelebb itélni fog a dolgaban.

*

☞ *A darbhangai maharadzsa.* Lakmiwar Singh hindu maharadzsa a mult hónapban meghalt Bengáliában. Igazi hindu férfi volt, szép, erélyes, nemeslelkü. 1856-ban, született s már négy éves korában atyja halála folytán uralkodóva lett. Kitünően beszélt angolul, mintha csak anyanyelve lett volna. Még egészen ifju volt, mikor 1873-ban rettenetes éhinség dühöngött egész Indiában. Odaadó hévvel állott a segélyezés élére, saját költségén osztatott szét országszerte élelmiszereket és munkát adott a nyomorkodóknak. Öt millió forintot költött a szükölködőkre. Most két éve ujra nagy volt az éhség s ő ujra 3 milliót áldozott. Mikor a pestis dult végig az országon, résztvett minden közegészségi tárgyaláson, kórházakat állittatott fel. Közügyekre mindig készségesen adakozott. A londoni Imperial Institutnak, a világ egyik legnagyobb néprajzi muzeumának megalapitásához 50.000 forinttal járult hozzá. Mikor a nép kedvezőtlen viszonyok folytán a megélhetéssel küzködött, nem egyszer elengedte az évi adót.

A betegség, a mely most megölte, szervi baj, a mely kora ifjuságától fogva kinozta. Utódja Ramewar Singh lesz, két évvel ifjabb testvéröcscse, a ki müveltség és nagylelküség dolgában nem marad mögötte. A földterület, a melyet örököl, körülbelül 3000 négyzetkilométer, vagyis nagyobb, mint Pestmegyének egy negyede. Az évi jövedelme ennek a birtoknak két millió forint. Épen elég a kis Darbhanga állam uralkodójának.

*

☞ *Dohányfüst az Elyséeben.* Az összes franczia köztársasági elnökök közül egyedül Thiers volt nyilt és esküdt ellensége a dohanyzásnak. A többi, a ki nem is dohányzott, legalább vendégeinek szolgált vele. Thiers a tubákszippantókra is haragudott e szokasuk miatt s Barthélemy-Saint-Hilairet a hivatalos érintkezésen kivül még látni sem szerette, mert a burnótszelencze nagyon sürün került zsebéből a kezébe. Legjobb barátjával, Pouyer Quertierrel örökösen csörölt-pörölt, a miért a Manilaszivar folytonosan a szájában volt. Gambetta ellenben össze-vissza szivott mindent; Mac Mahon a londoni szivarokat, Casimir-Périer a finom különleges szivarkákat kedvelte leginkább. A pipa Grevynek, Faurenek és Loubetnek, a mostani elnöknek kedvencze.

képviselő ur, ez lehet. Én csak arra vagyok bátor figyelmeztetni, hogy magáért azért, mert valami uj, épenséggel feltétlenül jónak nem tartom. (Helyeslés jobbfelől.) De ebből egy vigaszt meritek, mert ha a t. képviselő ur azt mondja, hogy hiszen ugyanazt vallom és mondom, a mit az előző kormányok, ebből azt a vigaszt és reményt meritem, hogy ugyanazon objektivitással lesz kegyes engem támogatni, illetőleg birálni és felettem itéletet gyakorolni, a mely objektivitással méltóztatott az előző kormányok előterjesztéseit és költségvetéseit tárgyalni és a mely tárgyilagossága, igazságossága és szakavatottsága és nagy készültsége iránt bennem, mint a pénzügyi bizottság elnökében, a legnagyobb elismerést keltette. (Helyeslés a jobboldalon.)

Most még csak egy-két dologra kell egy pár rövid reflexiót tennem. (Halljuk! Halljuk!) A tuloldalnak egy kiváló és igen rokonszenves tagja, a ki már kora ifjuságától fogva egész egyéniségével, komolyságával vonzott engem és mindig nagyon szimpatikus volt előttem az előzékeny koncziliáns és szimpatikus modorában mégis érdemleges kritikát gyakorolt felettem. Es ez helyes, nagy köszönettel fogadom. E kritikából, hogy a t. ház türelmét tulhosszan igénybe ne vegyem, (Halljuk! Halljuk!) csak egy-két tételt akarok kiragadni. (Halljuk! Halljuk!) Az egyik az, midőn azt mondja az én t. barátom, hogy programmbeszédemben sok van, a mit megnyugvással fogad, de sok van, a mi hiányzik abból és a mit ő abban hiába keresett. Azt mondja például az én t. barátom, hogy a miniszterelnök programmbeszédében nem beszél, a kisiparról, a humanitárius intézményekről nem beszél a szocziális kérdésekről és több efféle dolgokról. Hát t. képviselő ur ez igaz. De hát én mindenről nem is akartam beszélni. Egy programmbeszéd szük keretébe mindazt, a mi azért fontos, a mi azért el nem hanyagolandó, hanem igenis az állam gondozásának tárgyát képezi, fel venni nem lehet.

Csak a legfontosabbakat lehet felvenni, azokat, a mikből a kormány iránya és elvei megitélhetők, hogy a t. ház tudja, kivel és mivel van dolga. (Általános helyeslés.) De ezen kérdések iránt is én egész melegséggel éreztem azt a rokonszenvet, a melyet éreznie kell ezen országnak minden érdeke és kérdése iránt (Általános helyeslés.), legyen az kicsi, vagy nagy. De hogy nem lehet mindent egyszerre felölelni, arra t. barátom önmagának adta meg a választ, mert tudom, hogy csak egy részét, csak a fontosabb részét emlitettem azon kérdéseknek, de csak meg akartam jelölni az elvet és az irányt; tehát itt meg is állottam. A többi különben magában szintén fontos, de mégis kisebb jelentőséggel biró feladatot, ha nem emlitettem, azt ne tessék annak tulajdonitani, hogy azok az én szememben talán jelentőséggel nem birnak, vagy előtte ismeretlenek; hanem tessék annak tulajdonitani, hogy mindenre kiterjeszkedni és mindent egyszerre felemliteni nem lehet. (Helyeslés.) T. barátom azt mondja, hogy ellentét van abban, a midőn a miniszterelnök társadalmi tevékenységre hivatkozik és másfelől mégis az állami eszmét oly erősen kidomboritja, és azt oda állitja, mint czélt, melyre feladatai közt első sorban kell törekednie.

Én ebben ellentétet nem látok. Hivatkoztam és hivatkozni fogok müködésemben a társadalmi tevékenységre, és appellálok annak támogatására mint az állami müködésnek egyik legbecsesebb faktorára. Mert az állam mindent nem tehet. Középen van az igazság. A mint egyfelől azt sem lehet tennünk, hogy mindent a társadalomra bizzunk, mert az államnak és a kormánynak vezetnie kell, impulzusokat kell adnia ébreszteni iniciálni, védeni kell és minden irányban támogatnia, (Általános helyeslés és tetszés) de másfelől nem nélkülözheti a társadalom tevékenységét sem. Mert az állam maga tisztán az állami funkczionáriusokra és a közigazgatás sablonszerü rideg kereteire nem támaszkodhatik, mert akkor csak kereteket tartana kezében, és az élet magát a vibráló, a pulzáló életet és azt, a mi az életben eszencziális, elhanyagolná. (Általános helyeslés és tetszés.) Sem az állami omnipotencziát, a mely mindent ellök magától, és mindent eltipor, sem pedig azt a bizonyos laza, az életet és társadalmat magára hagyó álláspontot nem szabad elfoglalni. Vezetni kell akarni és tudni a középuton való járást. az öntudatos, kitartó czéljaira nezve tiszta, eszközeire nézve válogatós kormányzat vezetését, a mely igenis a társadalomra is akar támaszkodni és azt müködésébe be akarja vonni. Ez az, a mire törekedni kell. (Általános helyeslés és tetszés.)

Hanem tisztelt képviselőtársam nem is ezért van irántam politikai bizalmatlansággal, hanem másért. Hat én erre is egész őszinteséggel és nyiltan megadom a választ. Ez vonatkozik arra, a miben egymástól eltérünk: az egyházpolitika kérdésére. Erre nézve tisztelt képviselőtársam azt mondja, hogy ő ugy érezte, hogy programmomban csak per incisum érintettem, hogy fenn akarom tartani az egyházpolitikai alkotásokat. Páder képviselő ur már nem nézi kijelentésemet, csak per incisum tett nyilatkozatnak, hanem azt mondja, hogy egész programmbeszédemben semmi sem volt pozitiv, csak ez az egy.

Itt is a középen van az igazság: ez is pozitiv volt és más kijelentéseim is pozitivek voltak és az egyházpolitikai kérdésre vonatkozó kijelentésemet csak azért használtam incisum képen — nem mintha azt pozitivitásban és határozottságban gyöngiteni akartam volna, de mert nem tartottam szükségesnek ezen kérdésről hoszszasabban nyilatkozni. Most sem teszem azt; csak egyet jelentek ki. Igenis azokat az alkotásokat érintetlenül fenn fogom és fenn akarom tartani, (Élénk helyeslés és tetszés.) mert nem gondolnám, hogy a tisztelt képviselő urnak és azon ellenfeleinek, a kik azon az oldalon ülnek, igazuk lenne abban, hogy ezen alkotások épségben való tartása a vallásfelekezetek közti békés egyetértést zavarja meg. (Élénk helyeslés és tetszés.) Én az ellenkező nézetben vagyok. (Élénk helyeslés és tetszés.) Én azt tartom, tisztelt képviselő ur, hogy azok a küzdelmek, a melyek lezáródtak azokkal a nagy alkotásokkal, és az akkor támadt aggályok és kételyek és szenvedélyek, a melyeknek most már hála Isten csak vibráczióit látjuk s a melyek lecsendesedtek, talán ujból feltámadnának, ha ezeket a kérdéseket ismét felbolygatnók, mint a hogy azt önök akarnák, ha ismét napirendre hoznák, a mint a hogy ezt ezt önök szándékolják. Hagyják nyugodtan, mint a hogy nyugodtan akarom hagyni és épségben és sértetlenül ezeket az alkotásokat, mert azt tartom, hogy azoknak az alkotásoknak életbeléptetése, hála a tapintatos kezelésnek, az egyházak és egyházi férfiak lojális konziliáns felfogásának (Ugy van! jobbfelől.) nem támasztották azokat a veszélyeket, a melyeket akkor hirdettek róluk, hanem igenis az a megnyugvás, a mely hála istennek fennáll és a békés jó viszony a felekezetek között, a mire oly nagy sulyt helyezek, és teljes erővel törekszem, csak zavartatnék, ha azokat az alkotásokat érintenők. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Én azokat érinteni nem akarom és ez szolgáljon az előttem közvetlenül szólott képviselő urnak is válaszul, hogy én micsoda álláspontot foglalok el a revizió kérdésében. (Élénk helyeslés és tetszés.)

T. képviselőház! Még csak egy nyilatkozatot akarok tenni. (Halljuk! Halljuk!) Én márczius elsejei programmbeszédemben kértem első sorban és mindenekelőtt annak a pártnak támogatását, a melynek soraiból keletkezett ez a kormány és a melynek én tagja voltam keletkeztétől fogva, de nyilan kijelentettem azt, hogy szivesen fogom, örömmel és köszönettel fogadni, ha az általam kifejtett programm alapján ennek a pártnak kötelékében engem támogatni akarnak azok is, a kik eddig a párt nak tagjai nem voltak. Azóta, talán ennek a felhivásnak következményekép megtörtént egy lépés — talán a nélkül is bekövetkezett volna — a melylyel foglalkozott az ország közvéleménye, foglalkoztak a t. képviselő urak erről az oldalról, a másik oldalról is.

Én ezt a tényt a mi közügyeink, a mi parlamenti helyzetünk és az ország nagy érdekei szempontjából örvendetesnek tartom és azt őszinte köszönettel fogadom. És gondolom, azok is, a kik beléptek ebbe a pártba, ennek a programmnak alapján, a melyet én vallottam, azok is, a kik őket fogadták, tisztában vannak azzal, hogy ez a tény minden egyezkedés, minden alkudozás nélkül a nyilvánosság éltető levegőjében ment végbe (Ugy van! Ugy van! a jobb és a baloldalon.) és bekövetkezett becsületesen, nyiltan (Ugy van! Ugy van! a jobb és baloldalon.), ugy, mint azon férfiaktól másképp azt várni nem is lehetett. És én csak köszönettel tartozom az én t. barátomnak, Jászberény város érdemes és t. képviselőjének, hogy ezt kifejezésre hozta, a maga lojális, egyenes, nyilt, korrekt és határozott nyilatkozatával. És én arra számitok; számitok arra a támogatásra, melyet ő igért, és a támogatásnak oly irányára, a melyet ő kijelölt és mást ő ki nem jelölhetett; az egész támogatására, nyilt támogatására, teljesen ugy, mint a hogy mondta, minden utógondolat nélkül, minden egyéb melléktekintet nélkül, az én alapomon és az én szabadelvü programmomnak alapján. (Ugy van! Helyeslés és tetszés jobbfelől és a baloldalon.)

És azért, t. képviselő urak ott a tuloldalon, ne feszegessük most a multat és gondolom, senkinek sincs ebből haszna, sem nincsen senkinek tulajdonképen igaz oka azt feszegetni. Ilyen politikai tényeknél, a dolog természeténél fogva, ha azok oly rögtön következnek be, mint a hogy ez bekövetkezett, ép ezt előnynek tudom be, mert ez a természetszerüség és a közvetetlenség egyik bizonyitéka annak, hogy arra szükség volt és hogy ez helyes, bizonyára mindig megtalálhatók bizonyos eltérések és ellentétek a közelmult és a megtörtént ténynek ma jelentkező állapota között; de hát azt kutatgatni és feszegetni, engedelmet kérek, azt gondolom, nem szükséges és épen semmire, de semmire sem vezet. Ha voltak eltérések, — mert voltak — ha voltak ellentétek, — mert voltak — hát azok eltörülvék, az azokkal összekötött dolgok és események lezárvák, azok az ellentétek és eltérések ennélfogva, mától fogva nem exisztálnak, nem exisztálhatnak, mert azok a t. barátaim ennek a pártnak kötelékében az én programmom alapján ehhez a párthoz esküdtek hüséget minden utógondolat és fentartás nélkül és azt megis tartják. (Élénk tetszés és helyeslés jobbfelől és a baloldalon.)

Ugy vagyok én ezzel a beolvadással, mint — egy kép lebeg előttem — az ekevassal a mely megvonja a maga barázdáit és ekehajtásait, és a frissen szántott földben ezek az ekehajtások még bizonyos távolságot mutatnak egymás között és nyomokat hagynak a szántóföldön; de jó a földmivesnek szorgos keze, mely kiegyenliti ezeket a barázdákat, és jó a termékeny munka ideje és csirázik a mag, a mely azokba a barázdákba hullott (Élénk tetszés), és azután kizöldül a vetés és az a vetés eltakar mindent: ott nincs barázda, hanem ott van egy pázsit (Élénk tetszés és éljenzés), melyben, isten adja, hogy kalászok is fakadjanak, kalászok, minél gazdagabbak, minél szebbek (Folyton tartó élénk tetszés és helyeslés), az országnak az üdvére, az országnak a javára.

Ajánlom a költségvetést elfogadásra. (Hosszantartó élénk tetszés, helyeslés, éljenzés és taps jobbfelől és a baloldalon. Számosan üdvözlik a szónokot.)

Barta Ödön: Kéri beszédének holnapra való elhalasztását, a mit a ház megenged.

Elnök: Javasolja, hogy a holnapi ülés napirendjére tüzzek ki azokat a tárgyakat, a melyek mára voltak kitüzve. A ház ehhez hozzájárul, mire az ülést bezárja.

Az ülés végződik délután 1 óra 30 perczkor.

Budapest, márczius 17.

Amerikában agyonlőtt magyar munkások. Körülbelül egy éve van már annak, hogy az egész magyar sajtót bejárta az *Egyetértés* newyorki levelezőjének hozzánk intézett jelentése alapján az a hir, hogy Lattimerben, Pensylvániában egy bányasztrájk alkalmával körülbelül ötven magyar munkást lőttek agyon a rendőrök. Egy évig nem történt semmi ebben az ügyben, mig végre a mult hetekben *Hengelmüller*, a newyorki osztrák-magyar konzul Bécsbe érkezett s ezzel kapcsolatban a bécsi lapok azt a hirt közölték, hogy Hengelmüller nem is fog visszamenni többé Newyorkba, mert a közös külügyminiszter visszahivta abból az okból, hogy az Egyesült-Államokkal megszakit minden diplomácziai összeköttetést, mert az Egyesült-Államok kormánya nem akar kártéritést adni annak az ötven magyar munkás családjának. A hirt megnyugvással regisztráltuk s elgondoltuk, mennyire változott a helyzet, mert ime a közös külügyminiszter már egyszer tudatára ébred annak is, hogy ő nemcsak Ausztriát, hanem Magyarországot is képviseli.

Most aztán egyszerre vége az illuziónak. A bécsi lapok egy személyi hirt közölnek arról, hogy Hengelmüller májusban fog visszatérni állomáshelyére s Bécsben most azért van, mert a spanyol-amerikai háboru után hat hónapi vakácziót kapott és azt az időt, a mely még hátra van a hat hónapból, Bécsben akarja eltölteni.

A hirrel kapcsolatosan aztán a N. Fr. Presse ma közzé is teszi azt a jegyzéket, melyet Goluchowski reklamácziójára az amerikai kormány külügyi hivatalunknak küldött s a melyből kitünik, hogy az amerikai kormánynak esze-ágában sincs az agyonlőtt magyar munkások özvegyeinek és árváinak kártéritést adni, nehogy olyan szine legyen a dolognak, mintha a sztrájk és a zendülés jutalomban részesitetnék.

Ugy látszik ezzel a magyarázattal Goluchowski megelégszik. Jó lenne, ha angol vagy német kollegájától kérne tanácsot, hogy ilyen esetben mit kell tennie.

Másfélezer kérvény az irattárban. *A képviselőház kérvényi bizottsága Radocza* János elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen a kormány részéről *Széll* miniszterelnök, báró *Fejérváry, Lukács, Wlassics, Darányi* és *Plósz* Sándor miniszterek és *Zsilinszky* és *Schmidt* államtitkárok voltak jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a képviselőházhoz érkezett feliratok és kérvények tizedik sorjegyzékét. (Előadó *Molnár* Béla.) Az elnök inditványához képest elhatározta a bizottság, hogy irattárba helyezését hozza javaslatba *834* kérvénynek, melyek a politikai, gazdasági és erkölcsi bajok orvoslására, *496* kérvénynek, melyek a Tisza-féle törvényjavaslatra, *824* kérvénynek, melyek az alkotmányellenes kormányzásra és *67* kérvénynek, melyek a képviselőház tanácskozási rendjének helyreállitására vonatkoznak. Szintén irattárba helyezendőnek határozta a bizottság a letenyei kerület választóinak azt a kérését, hogy az ő országgyülési képviselőjüknek, a gyalázatos *Lepsényi* Miklósnak a mandátuma megszüntnek mondassék ki. A miniszterelnök utján a kormánynak adattak ki több törvényhatóságnak az iránt való felterjesztései, hogy dicsőült *Erzsébet* királyné emlékezetének megörökitésére vétessék meg a genfi Beaurivage-szálló, építtessék fogadalmi templom és a svájczi szövetség területén levő anarchisták megfékezésére nemzetközi uton intézkedések tétessenek. A sorjegyzékben foglalt többi felirat és kérvény legnagyobb részben az előadó javaslatai szerint az egyes minisztereknek adatott ki s ezzel az ülés véget ért.

Ugron Gábor jelöltsége. Szilágymegye központi választmánya a báró Bánffy Dezső lemondásával üresedésbe jött képviselői állásra a választási határnapot *márczius 26-ára* tüzte ki. A Szilágy-Somlyón megejtendő választásra elnökül *Dombi* Károly, helyettes elnökül *Lukácsffi* Ödön, szavaszatszedő küldöttségi helyettes elnökül *Faragó* Sándor és *Szaplonczay* Sándor, jegyzőkül *Svaiczer* Gábor és *Varga* Kálmán, helyettes jegyzőkül *Szaplonczay* Endre és *Szentkirályi* Albert küldettek ki. Eddig ellenjelölt nincs s igy *Ugron* Gábor egyhangu megválasztása valószinünek látszik. *Ugron* Gábor vasárnap érkezik Szilágy-Somlyóra, a hol ünnepiesen fogadják. Programmbeszédét délután tartja meg az uj városi vendéglő emeleti erkélyéről. *Ugron* Gáborral több országgyülési képviselő utazik le a kerületbe. Este tiszteletére fényes banketet rendeznek.

A trónörökös és a magyar zászló. Megirtuk már tegnap, hogy a *Hrvatska Sloga Ferencz Ferdinánd* főherczegre vonatkozó hire, mely szerint a főherczeg megsértette volna a magyar zászlót, koholmány. A *Bud. Tud.* ma a következő részletes czáfolatot közli erre az ügyre vonatkozólag:

Azon czélzatos rosszakarattal terjesztett hireszteléssel szemben, mintha *Ferencz Ferdinánd* főherczeg vonakodott volna az eléje hajózó m. kir. fiumei hatóságokat fogadni, hiteles értesülés alapján megállapithatjuk, hogy február 26-án délelőtt 10 órakor, a főherczeg által kitüzött időben, gróf *Szápáry* László fiumei kormányzó, *Gaál* Tibor miniszteri tanácsos kiséretében — mindketten diszmagyarban — a rendes szokás szerint hátul a kereskedelmi lobogóval, elől a magyar korona országainak egyesitett czimerét viselő nemzeti diszlobogóval ellátott diszcsónakon a «Pelikán» hadihajóra mentek, a hol az ilyen alkalmakra előirt tisztelgésekkel fogadtattak. *A főherczeg félóránál hosszabban tartó kihalgatással tüntette ki őket, a melynek folyamán zászlókérdésről szó sem volt.* Rögtön utánuk *Valencsics* polgármester *Milcsenics* tanácsvezetővel érkeztek a csupán kereskedelmi lobogóval ellátott «Klotild» állami gőzösön a «Pelikán» hajóra, a hol ő fensége ugyancsak hosszabb kihallgatáson fogadta őket. A pénzügyigazgatóság ő fenségénél rendes szokás szerint egyáltalában nem tisztelgett. Az a hir tehát, mintha ez sem bocsáttatott volna tisztelgésre, épugy mint a horvát lapnak egész közleménye, teljesen koholt.

A *Pol. Ért.* ezenkivül még a következő, mindenesetre érdekes közleményt teszi közzé ma éjjel:

A «Hrvatska Sloga» ellen azért a közleményért, melyben Ferencz Ferdinand főherczeget és a magyar lobogót egy teljesen alaptalan és nyilván tedencziózus hazugsággal megrágalmazta — sajtópört fognak inditani s az erre vonatkozó lépések megtétetnek.

VIDÉK.

* **A békésmegyei munkáskérdés.** Gyuláról jelentik nekünk a következőket: A befolyt hivatalos jelentések szerint évi 500 holdon felüli hetvennégy uradalomnak már mind helyből biztositva van aratója, sőt idegenbe Arad-, Csanád-, Jászkun- és Csongrádmegyébe is szegődtek aratók. A vármegye alispánja a közigazgatási bizottság elé azt jelenti, hogy a sárréti járásban a munkások munkakiányról panaszkodnak ez idő szerint. A munkások helyzete általában jó, magatartásuk nyugodt. Hatósági ellenőrzés mellett Szeghalmon az általános szavazatjog mellett népgyülést tartottak. Szarvason pedig munkásházat óhajtanak létesiteni a munkások és küldöttségileg keresték meg gróf *Bolza* Gézát, hogy óhajtásukat a város közgyülésén melegen támogassa. Gróf Bolza szivesen felelt meg ennek a kérelemnek, azonban a munkásmenház nem szamaritánus intézmény kiván lenni, hanem munkásbörze, a hol testületileg óhajtanák a munkabérek egységesitését és természetesen stájgerolását kivivni a munkások, ez okból a megyei gazdák érthető bizalmatlansággal fordulnak a szándék ellen. A város elvileg egy emberbaráti intézményt, a munkásrokkantak támogatását helyesli, de nem helyeselhet olyan czélt, mely a testületi szellem presszióját teremtené meg épen a közpolgárok adófilléreiből. A munkások tiszta czéljai érdekében tárgyaló bizottságot küldöttek. *Lukács* György főispán inditványára Békésmegye közigazgatási bizottsága felirattal fordul a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a munkások segélyalapjának az ez évi állami dotáczióból 5000 forintot utalványozzon.

* **A ruthén nép érdekében.** Az a képviselőkből alakult bizottság, mely a végből alakult meg *Firczák* püspök elnöklete alatt, hogy a ruthén nép jólétének és jelenlegi helyzetének javitása érdekében közremunkáljon, legközelebb Budapesten ismét ülést tart, a melyen Hegedüs Béla előadó ismertetni fogja azon már eddig elért sikereket, a miket a bizottság mozgalmának sikerült kieszközölni. Megállapodás fog történni arra nézve, hogy mi lesz a teendője a bizottságnak, azon törekvésének is érvényt szerezzen, a melyek eddig orvosolhatók nem voltak.

* **Az ex-lexes idők hatása.** Békésmegye az ország legjobb adófizető vármegyéje. Föltünik tehát, hogy az ex-lexes állapotok idején az adófizetés ugyancsak elmaradt. Csák György pénzügyigazgató hivatalos jelentése szerint egyenes adóban 52 ezer forinttal kevesebb folyt be, mint a mult év hasonló havában.

Márczius 15-ike a vidéken.

A vidéken tartott márczius 15-iki ünnepségekről tegnap és ma közölt tudósitásainkat most még a következőkkel egészitjük ki:

Balassa-Gyarmaton márczius 15-én este az egész város ki volt világitva és fáklyásmenet járta be a főutczákat. Az ünnepi szónoklatot dr. *Tirch* Gergely lutheránus püspöki titkár tartotta a megyeháza előtt, ezután *Bodrogi* Mihály elszavalta a «Talpra magyart», a dalárda pedig elénekelte a «Himnuszt» és a «Szózatot». A megyeháza, valamint a többi középület is fel volt lobogózva.

Baracskán már korán reggel taraczk-durrogások hirdették a nagy napot. Az üzleteket zárva tartották, délután két órakor pedig emlékünnepélyt rendeztek. Elénekelték a Szózatot, aztán *Jókai* Julia elszavalta Ábrányi Emil alkalmi költeményét, utána *Kardos* Ferencz ref. főtanitó ünnepi beszédet mondott, végül *Kajdy* Károly tanitó elszavalta a «Talpra magyart». Innen a temetőbe vonult a menet, hol a *Kossuth* emlékdombnál *Moharos* Sándor tartott alkalmi beszédet. Este a nagyvendéglőben ünnepi vacsora volt, hol megvendégelték a helybeli 48-as honvédeket.

Bártfán márczius 15-én reggel 8 órakor a gimnázium, 9 órakor az összes népiskolák, délután 6 órakor pedig a népnevelési egylet tartott ünnepélyt. Este nagy társas közvacsora volt, mely lelkes hangulatban késő éjjelig tartott.

Déván a m. kir. állami főreáliskola Salamon Ferencz önképzőköre rendezett márcziusi ünnepélyt, melyen nagy közönség volt jelen. Az ünnepi beszédeket *Jellinek* Kálmán és *Knopf* Aladár mondták.

Dunapatajon márczius 15-én a város zászlódiszt öltött. A különböző testületek élükön a 48-as kör az agg honvédekkel zászlók alatt vonultak ki a *Kossuth* szoborhoz, hol az iparoskör dalárdája elénekelte a szózatot. *Csalyagi* Imre ref. tanitó pedig emlékbeszédet mondott. A hazafias ünnep a hymnusz eléneklésével ért véget.

Szemlak községben, melynek lakossága a magyaron kivül német, tót és tulnyomóan oláh elemekből áll hazafias egyetértéssel és nagy lelkesedéssel ünnepelte meg márczius 15-ikét. Este fáklyásmenet járta be az utczákat, mignem a főterre érkeztek, hol *Nagy* Lajos ref. lelkész magyar, *Brád* Demeter unitárius lelkész pedig román nyelven méltatták a nap jelentőségét. Ezután az olvasókörben gyültek össze az ünneplők, hol közvacsora volt.

Tápió-Sülyön nagy ünnepségeket rendeztek márczius 15-én. Reggel jókor 51 mozsárlövés dörgése közt és a községi zenekar kisérlete mellett vonultak fel az ünneplők a község mellett elterülő hegyre, a hol *Novák* János lelkes szavakban méltatta a nagy nap jelentőségét. Este pedig, ugyancsak mozsárdörgések után szép tüzijáték és a közvacsora volt, melyen elhatározták, hogy a kerület képviselőjét *Lukáts* Gyulát — mint a ki a «Desseffy»-ügy «csávájának» eldobásával egyike volt a «tisztitó» tüz meggyujtóinak — levélben üdvözlik.

Várpalotán különösen az iparos olvasókör buzgólkodott márczius 15-ikének megünneplése érdekében. Reggel testületileg vonultak a református templomba, *Domény* Zoltán ref. lelkész hazafias imát mondott, este pedig a kör helyiségében volt ünnepély, a mikor szintén Domény Zoltán mondta az ünnepi beszédet.

Balaton-Bogláron az idén is nagy ünnepélyességgel ülték meg márczius 15-ikét. Az ünnepélyt délután 2 órakor az izr. népiskolában, dr. *Telegdi* Zs. iskolaszéki elnök nyitotta meg lendületes, szép beszéddel, azután a tanitványok a márcziusi napokat és az utána következő eseményeket felölelő hazafias költemények elszavalásával tettek tanuságot róla, hogy már a zsenge gyermekszivbe be van oltva a hazaszeretet és az 1848-iki eseményeken való lelkesedés, a miben nem kis érdeme van *Rauch* Jakab néptanitónak. Este 100 teritékü banket volt a kaszinó nagytermében, a melyen jelen voltak a többek között gróf *Somssich* Géza, gyulai *Gaál* Lőrincz, *Erdős* Jenő földbirtokos, azután számos kereskedő és iparos. Az első felköszöntőt dr. *Telegdi*, a kaszinó igazgatója mondta a királyra. Utána gyulai *Gaál* Lőrincz a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjét fejtegetve, kijelenti, hogy bár ő hitbuzgó katholikus, a Bogláron épitendő zsidó templom javára adományt tesz, azzal az óhajjal, hogy e három szent ige már jövőre a zsinagógában is hirdettethessék. Gróf *Somssich* a boglári közönséget, dr. *Telegdi* Gaál Lőrinczet, gróf Somssichot, Erdős Jenőt, mint a márcziusi napok megünnepeltetésének boglári kezdeményezőjét és az iparosokat, stb. éltette, végül *Raab* Lajos asztalosmester a márcziusi ifjak és az 1848-iki eseményekről tartott szép és lelkesitő beszédet, mire a Hymnus és Szózat eléneklése után az ünnepély éjfélkor véget ért.

*

Bécsben — mint nekünk irják — várakozáson felül sikerült a bécsi magyar dalkör márcziusi ünnepélye. A kör termei zsufolásig megteltek s a vendégek soraiban nemcsak a bécsi magyarság előkelőségei voltak ott, hanem az Ausztriához közelebb fekvő nyugati vármegyékből többen jelen voltak. Az alkalmi beszédet *Pilz*, az «Extrablatt» magyar származásu vezérczikkirója mondta. Ezután még más beszédek, hazafias szavalatok és ének-előadások következtek.

Gráczban is volt szépen sikerült márcziusi ünnepély, melyet a «gráczi magyar egyesület» rendezett. Az ünnepélyen *Hoffer* Károly elnök lelkes szavakban méltatta márczius 15-ike jelentőségét. Utána *Gál* Gyula elszavalta a «Talpra magyar»-t, *Mühlberg* Oszkár pedig a «Talpra magyar» keletkezésének történetét adta elő. Miután *Tóth* Lajos a «Szabadság ünnepén» czimü költeményt szavalta el. Végül *Tóth* és *Mocsáry* magyar népdalokat játszottak hegedün.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 17.

— *Személyi hirek.* *Ferencz Ferdinánd* főherczeg tegnap kihallgatáson fogadta *Lueger* polgármestert és átvette tőle a Bécs közigazgatására vonatkozó jelentést. — *Lajos Viktor* főherczeg tegnap meglátogatta *Erzsébet* főherczegnőt Griesben. — *Frigyes* főherczeg tegnap szalonkavadászatra baranyamegyei birtokára érkezett. A főherczeg több napig marad ott. — *Pallavicini* őrgróf, az osztrák-magyar monarchia bukaresti követe három heti szabadságra elutazot. Az őrgróf a szabadságidőt Magyarországon tölti. — *Radisics* Jenő, az iparmüvészeti muzeum igazgatója egy heti időzésre vidékre utazott.

— **A miniszterelnök fogadó napja.** *Széll* Kálmán miniszterelnök az általános kihallgatást a belügyminiszteriumban tartja minden héten csütörtökön délután 4—5 óra között. Az első általános kihallgatás jövő csütörtökön, azaz e hó 23-án lesz.

— *A király Gödöllőn.* A gödöllői fejedelmi kastélyba nem sokára ismét élet költözik. A *király* ugyanis hir szerint április elején Gödöllőre érkezik és több napot fog ott tölteni.

— **Erzsébet királyné szobrára** a budapesti ügyvédi kamara saját kebeleben gyüjtést eszközölt, a melynek eredményeként most 500 frtot küldött el az országos gyüjtő-bizottságnak.

— **Uj főudvarmesternő.** A király gróf *Harrachné* született *Thurn-Taxis* Mária herczegnőt megbizta a főudvarmesternői teendőkkel az udvarnál és megállapitotta, hogy ezen alkalmazásának ideje alatt az a rang illesse meg, a melyet mint a néhai császárné és királyné ő felsége főudvarmesternője birt.

— **Az osztrák kereskedelmi miniszter Triesztben.** Báró *Dipauli* kereskedelmi miniszter márczius 26-án több napra Triesztbe utazik az áruraktárak és nagyobb gyártelepek megtekintésére. A tengerészeti hatóság is ez alkalommal tartja értekezletét a kikötőtervek tárgyában. Márczius 29-én a kereskedelmi miniszter jelen lesz a Lloyd-társaság «Ferencz Ferdinánd» nevü uj hajójának vizrebocsátásánál.

— **Aljegyző és szolgabiró párbaja.** A fogarasi honvédlaktanya termében — mint levelezőnk irja — tegnapelőtt *Bárdossi* Mihály fogarasmegyei aljegyző és *Urdea* György törcsvári szolgabiró véres kardpárbajt vivtak. A sulyos feltételek mellett vivott párosviaskodásban rövid küzdelem után *Urdea* szolgabiró sebesült meg. Fején és arczán kapott sulyos vágásokat. A párbaj oka heves összeszólalkozás volt. A sebesült szolgabirót Fogarason ápolják.

— **Schweninger könyve Bismarck betegségéről.** Berlinből táviratozzák nekünk, hogy április 1-én megjelenik Lipcsében Schweninger könyve Bismarck betegségéről. Ez a könyv csak bevezető kötete egy nagyobb munkának, melyet Schweninger 1883. óta vezetett naplója alapján fog megirni. A könyv egyik fejezetének a czime ez: «Hogyan keletkezett Bismarck könyve?» E fejezetben elmondja Schweninger, hogy ő beszélte rá Bismarck herczeget, részint egészségi okokból, részint hogy a herczeget foglalkoztassa, emlékiratainak megirására. Bismarck herczeg eleinte tiltakozott, de később aztán ráállt a tervre. Schweninger azt is elmondja, hogy Bismarck herczeg ugy gróf Caprivinak mint Marschall államtitkárnak felajánlotta tanácsát és az ügyek vitelében való tájékoztatását. De mindkettő visszautasitotta azt.

— **A megleletezett tisztviselők.** Mai számunkban megirtuk, hogy mintegy ezer tisztviselőt megleleteztek, mert kedvezményes áru vasuti-jegyek elnyerése iránt benyujtott kérvényeiket nem látták el posta-portóval. E mulasztást, a hozzánk beküldött jelentés szerint azért követték el, mert nem volt tudomásuk az idevonatkozó rendeletről, miután ezt a rendeletet kellőkép közzé nem tették. Ezzel szemben most illetékes helyről arról értesülünk, hogy *Szalay* Péter miniszteri tanácsos a rendeletet annak idején kellően közzétette és igy a tisztviselőket saját hibájukból terheli a mulasztás.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** A Budapesten fennálló kiskunhalasi kör márczius 15-ének *Kossuth* Lajos halálának emlékére holnap este 8 órakor a vámház-körut 12. szám alatti Szőke-féle vendéglő különtermében énekkel, szavalattal és felolvasással egybekötött ünnepi közgyülést tart. Az ünnepi beszédet *Vári-Ortmann* Albert tartja. A közgyülés után társasvacsora lesz.

— **Népünnepély Bartalon.** A mai szocziális viszonyok között ritkaság számba megy, ha a föld népe földesura iránt ragaszkodást és szeretetet tanusit. Bartal, Bak és Hévizgyörk községek lakossága — mint nekünk irják — nagy ünnepséggel fogadta nászutról hazatérő földesurát, tornyai Schossberger Lajost és nejét, szütetett Feldheim Ilonkát; 50 lovasból álló banderium várta őket az aszódi vasuti állomáson, a bartali kastély előtt felállitott diszkapu előtt pedig Kerekes Jákó plébános üdvözölte Schosberger Lajost és ifju nejét. A bevonulást nagy ebéd és népünnepély követte.

— *Kossuth-gyalázó barát.* A szegedi lapok olyan vérlázitó és mélyen megbotránkoztató esetről irnak, a melyet minden igaz magyar ember csak a legnagyobb fölháborodással vehet tudomásul. Ismét akadt egy hitvány ember — elég sajnos, hogy katholikus pap — a ki megirigyelte a *Zimándy, Zelenyák* és *Lepsényi* babérjait s a magyar szabadságharcz emlékünnepén *meggyalázta a Kossuth Lajos szent nevét.* Az elszomoritó eset részletei a következők:

A szegedi alsótanyai mezőgazdasági kör a szabadságharcz emlékünnepét az idén márczius 12-én, *vasárnap* tartotta meg, mert olyankor a nép is jobban ráér ünnepelni s a messze vidékekről összejönni a tanyai központokra, hol a kápolnában szent misét tartanak s azután a lelkész beszédet intéz a magyar néphez. A szép ünnepet az idén csunyán beszennyezte egy *Stupek Cassián* János nevü francziskánus barát, a ki ott a plebánost helyettesiti. Az aljas lelkületü ember beszédében, melyet az egyletben intézett a néphez, *szidta, piszkolta és gyalázta a magyar szabadságharcz hőseit, de különösen Kossuth Lajost.*

A mezőgazdasági kör vezetői elképedve hallgatták ezt a káromlást, gondolták, hogy bele is szólnak, de még sem tették, mert attól tartottak, hogy csak nagyobb botrány lenne, ha megakasztanák a beszédében a mocskos száju barátot. Nagy fölháborodást keltett a barát tárgyalása, a melyben olyasmiket mondott, hogy *Kossuth Lajosra szálljon az 1848-ban elesettek vére* s beszélt még más dolgokat is, melyekből az alábbiakban közlünk néhány szemelvényt:

«A mikor a szerbek, oláhok, tótok, szászok követelésekkel járultak a kormány elé, s midőn *Rajasics* szerb patriárka és *Sztratimirovics* határőrvidéki kapitány *Kossuth* Lajosnál megjelentek, előadván sérelmüket, *Kossuth* a helyett, hogy némi igéretekkel bocsátotta volna őket haza, *szokott dölyfös hangján kérelmüket nem teljesithetőknek nyilatkoztatta ki s egyuttal kardjára ütve, mondá: Ez fog majd határozni.*»

Továbbá:

«*Mennyi vér folyt* a Bánságban és Bácskában, nemkülönben Erdélyben és *Kossuthnak meggondolatlan eljárása következtében! Ez a visszaemlékezés annyi sok év után is borzadálylyal tölti el az ember szivét. A sok kiomlott vérért számoljon tehát a parancsadó lelke ott fent a magas egekben, Isten itélőszéke előtt.*»

Ezzel a szörnyü átokkal végzi ez a dühtől tajtékzó pap beszédét, miután még *Hatvani* ezredest és *Drágost* esküszegőknek mondja.

A gazdasági egylet, fölháborodásában, mindjárt másnap gyülést hivott össze és minthogy *Stupek* Cassián is választmányi tag őt is meghivta, hogy felelősségre vonja szennyes beszédeért, melyet márczius 15-ikén tartott. A páter az izgalomtól sápadtan jelent meg a gyülésen, nyilván sejtette, hogy mi fog következni.

Az egylet elnöke, dr. *Füley* László kérdőre vonta, a mire Stupek mentegetni kezdte magát. Ez a mentegetőzés ép oly felháboritó, mint az eset maga,

Ez a magyar kenyéren hizott pap nem átalotta bevallani, hogy *ő nem ismeri Magyarország történetét, a mit tud róla, azt Szedlák Mátyás Emigráczió czimü munkájából meritette s ez a Szedlák tudvalevőleg hitvány zsoldosa Zelenyáknak*

Az egylet vezető emberei azonban nem elégedtek meg ezzel a szóbeli visszaszivással. Követelték tőle, hogy adjon erről irásos nyilatkozatot. Stupek erre aláirt egy nyilatkozatot.

A nyilatkozat ez:

Nyilatkozat. Alólirott kinyilatkoztatom, hogy azon felolvasásomat, melyet ez év márczius 12-én a szeged-alsóközponti mezőgazdasági körben tartottam, Szedlák Mátyás 1848-as honvéd tüzérhadnagy «Leleplezések 1848 és az emigráczió» czimü könyve után irtam, — én azonban sem jelzett könyvnek hazafiatlan szellemét, sem pedig ama felolvasommal magam nézetét nem azonositom, sőt azokat a leghatározottabban elitélem. — Emlitett felolvasásomat más, helyes és igaz források hiányában irtam igy. Kijelentem, hogy Kossuth Lajost a legnagyobb tiszteletben tartottam életében és tartom ma is. Végül jól meg nem gondolt tettemért sajnálatomat fejezem ki. Szeged-Alsóközpont, 1899. márczius hó 13-án. *Stupek János* h. plébános.

Nyilvánvaló, hogy ezt az öngyilkos nyilatkozatot azért irta alá, hogy megmentse magának a konczot, a központi parókiát. Es ez okból még egy másik utálatos farizeus tettre is vetemedett. Megalázta magát és rimánkodott az egylet előljáróinak, engednék meg neki, hogy Cassian helyett *Jánosnak* irja magát, hogy dokumentumát lássák ebben az ő bünbánó igyekezetének.

Ilyen együgyü fogással óhajtja jóvátenni azt a sérelmet, a melylyel egy nagy és szent ünnepet rontott meg épen a tanya derék népe előtt, a mely áhitatos kegyelettel őrzi a nagy idők emlékeit.

— **Nyomdászok sztrájkja Romániában.** A bukaresti betüszedők sztrájkja mind nagyobb és nagyobb arányokat ölt, pedig a román kormány tett már a svájczi kormánynál is lépéseket, hogy a berni betüszedők egyesülete pénzsegélylyel többé fel ne segélyezhesse a sztrájkoló bukaresti munkásokat. A bukaresti betüszedők «Gutenberg» egyesületének vezetőségét — mint nekünk irják — a prefektus maga elé idéztette s figyelmeztette, hogy abban az esetben, ha a sztrájk tovább fog tartani, az összes külföldi illetőségü, jelenleg Bukarestben lakó betüszedőket ki fogja utasitani s más intézkedésig a pénztárt zár alá helyezi. Az igazságügyminiszter és belügyminiszter elhatározták, hogy minisztertanács elé viszik a betüszedők ügyét.

— **Halálos ijedtség.** Déranya bácskai faluban — mint Szabadkáról jelentik — nagyon divatossá lett a korcsmázás. Még a gyermekek is követték a nagyok példáját annyira, hogy az előljáróság szigoruan megtiltotta nekik a korcsmába járást. A gyerekek ennek daczára mégis be-benéztek a korcsmába, a hol hozzátartozóik idogáltak. A napokban nehány kis leány ült ott. Apjuk háta mögé huzódva nézték a mulatókat, a mikor az egyik elkiáltotta magát:

— Jön a rendőr!

Uczczu neki, a gyermekek mind futásnak eredtek. Egy kis leányka azonban alig tett nehány lépést, a mikor hirtelen megbotlott és hangos kiáltással a földre rogyott. Atyja felugrott, hogy segitsen neki, de a kis leány már halva volt. Annyira megijedt a rendőrtől, hogy szivszélhüdés érte.

— **A lipótvárosi zsidótemplom.** A birálóbizottság által megdicsért tervek szerzői a hitközség felszólitására magukat megnevezték. A pályatervek készitői a következők: 1. «Nyolcz lépcsaház» (megvétetett), szerzői: *Scheer* Izidor, *Vágó* László és József müépitészek. 2. «Non ebur, nec aurea» (megvétetett), szerzője: *Márkus* Géza müépitész. 3. «Hétágu gyertyatartó» (megvétetett)l szerzői: *Schickedanz* Albert és *Herzog* Fülöp müépitészek. 4. «5659», szerzője: *Baumhorn* Lipót müépitész. 5. «Hit és remény», szerzője: *Freund* Vilmos müépitész. 6. «Rajzolt Mózes-fej», szerzői: *Kármán* Aladár és *Ullmann* Gyula müépitészek. Az összes pályázati tervek e hó 24-ig megtekinthetők.

— **Caserio barátja.** Veszedelmes anarkhistát kerített kézre a minap — mint nekünk irják — a firenzei rendőrség. Értesülvén arról, hogy a Via Borgognittati egyik üzlete ellen betörést terveznek, néhány rendőr lesbe állott és sikerült nekik két jó madarat elcsipni, a kiknek egyike a már többször büntetett Pio Gino *Ferrini* 21 éves veszedelmes anarkhista. Kabátja alatt egy hosszu véres kést találtak, de a mi különösen mutatja mi voltát, az hogy melle és karjai tetovirozottak és többek között a következők vannak bőrébe tetovirozva: «Viva Caserio!» «La proprieté est le vol —» «— Morte alle spie —» «Libertá vo cercando ch'é si cara» Ott látható továbbá egy korona képe tőrrel átdőfve. A korona alatt egy pisztoly e szavakkal: «Per le spie.»

— **Névmagyarositások.** *Kohn* Izabella aradi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kerényi» re, *Grónesz* Gusztáv m. kir. pénzügyi irodatiszt budapesti lakos vezetéknevének «Kolosvári»-ra, *Kupfer* Márton nagy-létai illetőségü máramaros-szigeti lakos, valamint kiskoru fia Géza vezetéknevének «Kende»-re, kiskoru *Anton* Ágoston és *Anton* Etelka aranyági illetőségü ugyanottani lakosok vezetéknevének «Antal»-ra, *Israel* Mendel (Manó) tasnádi illetőségü jelenleg bécsi lakos, valamint kiskoru gyermekei Sára, Mirijam, Dina, Ilona, József, Irén, Móricz, Elza és Olga «Szilágyi»-ra, *Heisler* Albert apostagi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Hetényi»-re, *Auspitz* Gyula budapesti illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru leánya Lili vezetéknevének «Ágoston»-ra, kiskoru *Kohn* Sándor losonczi illetőségü budapesti lakos joghallgató vezetéknevének «Dénes»-re, *Bleier* Zsigmond temesvári illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Balassa»-ra, *Dobordán* Imre m. kir. pénzügyőri fővigyázó garam-szent-kereszti lakos vezetéknevének «Földvári»-ra, *Bábel* Lajos kolozsvári illetőségü ugyanottani lakos kertészsegéd «Bérczhalmi»-ra, *Schoblik* Ádám csapi m. á. v. mozdonyvezető vezetéknevének «Sóvári»-ra, *Friedmann* Ármin temesvári m. á. v. hivatalnok, valamint kiskoru László fia vezetéknevének «Faragó»-ra, *Kranczl* József szabadkai m. á. v. mozdonyvezető, valamint kiskoru Rudolf fia vezetéknevének «Koszoru»-ra, *Popovics* György szabadkai m. á. v. mozdonyfütő vezetéknevének «Pásztor»-ra, *Sshmida* András Miklós temesvári m. á. v. vonatmálházó vezetéknevének «Molnár»-ra, *Schvartz* Ferencz pásztói m. á. v. palyafelvigyázó vezetéknevének «Szende»-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Rablógyilkos hadapród.** A békés-csabai rablógyilkosságról most még a következőket jelentik nekünk: *Pikó* László nyomdatulajdonost, mint a gyilkosok egybehangzóan vallják, a csabai dohánydepó mellett fojtották meg. Azt hitték, hogy pénze irásai között lesz, de Jamina külvárosban egy kunyhóban, elképedve győződtek meg, hogy a rablott tárgyak értéktelenek, mindössze 1 frt 25 kr volt áldozatuknál. Azt vélték, hogy felületesen vizsgálták csak át. A gyilkosok erre visszamentek áldozatukhoz, jóformán levetkőztették a holttestet, hogy az elrejtve vélt pénzt megtalálják. Mind hiába. Ekkor azt a hitet akarták kelteni, hogy Pikó öngyilkos volt és a pályatestre akarták vinni a testét, de számitásukban csalatkoztak, mert a többnyire nyitott teherpálya udvar kapuja ez éjjelen zárva volt. Ekkor fektették oly módon a holttestet a közraktár sinjére, hogy a kocsi átszelje nyakát, a hol a hurok véres szallaga árulójuk volt. A sors azonban nem akarta, hogy a gazemberek elkerüljék büntényükért a megtorlást. *Lakatos* fölött már itélkezik a hadbiróság.

— **Az elektro-technikai tanfolyam vizsgálóbizottsága.** A kereskedelemügyi miniszter az 1899. évre a m. kir. technologiai iparmuzeummal kapcsolatos elektrotechnikai tanfolyam vizsgáló bizottságának elnökévé *Hegedüs* Károlyt, a m. kir. technologiai iparmuzeum főigazgatóját, helyettes elnökévé *Táborszky* Ottót a m. kir. technologiai iparmuzeum igazgatóját; tagjaivá *Straub* Sándort, a m. kir. technologiai iparmuzeum tanárát, *Pintér* Józsefet, az egyesült villamossági r. t. izzólámpa-osztályának müszaki igazgatóját, *Chatel* Vilmost, a városi villamos vasut főmérnökét és *Schlatter* Alfrédet, a magyar villamossági részvénytársaság áramfejlesztő telepének főmérnökét nevezte ki.

— **Tüz.** Lőcsén — mint nekünk táviratozzák — ma nagy tüz pusztitott. Leégett huszonnyolcz lakóház és huszonnégy melléképület, ugy hogy a kár mintegy 50.000 forintot tesz. Emberéletben, szerencsére, nem esett kár.

— **Kirándulás Konstantinápolyba.** A tegnapi számunkban jelzett olasz társasághoz előreláthatólag a budapestiek közül sokan fognak csatlakozni. Az olaszok hölgyeikkel jönnek és a milanói társaság szine-java itt lesz. A menetjegyiroda a különvonathoz, mely április hó 9-én indul, háló- és étkező kocsit csatoltat. Előjegyzések már elfogadtatnak.

Rövid hirek. *Ubrezsen* Pajdics Pál gazda két éves fiacskája a tüzhelyre esett és oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai kinlodás után meghalt. — *Kovács-Vágáson* Kis-Szegedi Jánosnét egy sertés megtámadta és ugy összemarczangolta, hogy a szerencsétlen asszony rövid szenvedés után meghalt. — *Szentesen* Rózsa Demeter kanászbojtár ismeretlen okból felakasztotta magát. — *Eleken* Singer János molnár kilencz éves fia a felhuzóból kibukott és szétroncsolt tagokkal holtan terült el a földön. — *Hajdu-Nánáson* Csuhás János négy éves kis fiut egy szekér elgázolta. A szerencsétlen gyermek rögtön meghalt. — *Zajzonban* Panicza Ferencz napszámost favágás közben egy lezuhanó fatörzs agyonütötte. — *Abarán* Lazur János gazda oly szerencsétlenül bukott le szekeréről, hogy holtan terült el a földön.

—

= **A rákospalotai rejtélyes eset.** *Dobes* Ferencz volt gépgyári raktáros holttestet ma délelőtt bonczolták föl a törvényszéki orvostani intézetben a törvényszék és rendőrség képviselőinek jelenlétében. A törvényszék részéről dr. *Mariska* Gyula vizsgálóbiró, a rendőrség részéről *Zsarnay* Győző rendőrtanácsos jelentek meg, a bonczolást pedig *Ajtay* Sándor és *Minich* Károly doktorok, orvosszakértők végezték. A bonczolás kiderítette, hogy a szerencsétlen ember fején s testének egyéb részein talált sérülések, mind erősen ittas állapotban való többszöri elesés által jöttek létre, nem pedig idegen kéz által okoztattak. Az illető erős alkoholista lehetett, mert régi, iszákossági elváltozásokat találtak rajta. A halált agyvérzés következtében beállt agyszédülés okozta. Az ügyben tehát most már elesik az a föltevés, hogy *Dobest* meggyilkolva raboltak ki, s ugy van, a mint kezdetben is hitték, Dobest már eszméletlen állapotban fekve fosztották ki, még pedig valószinüleg az a két kóbor czigány a kiket a rendőrség tegnap alapos gyanuokok alapján letartóztatott. Dobes holttestét ma este kiviszik a temető halottas házába s onnan holnap délután temetik el.

= **Száztizenhárom betörés.** A rendőrség elfogta *Ország* Rezső zavári szül. 18 éves lakatost, a kire *nem kevesebb, mint 113 padlásbetörés* bizonyult. Hónapok óta nem volt foglalkozása s bemondása szerint a szükség kergette a bünbe. Összesen kilencz helyen tört be és pedig a Csengery utcza 55, Kazinczy-utcza 5, Podmaniczky-utcza 5, József-körut 20, 22, 53, üllői-ut 103, gyár-utcza 48, kertész-utcza 28. sz. a. levő házakban, a hol különböző időkben járt föl. Rendesen este 6 órakor sompolygott be s megrakodva, még a kapu bezárása előtt illant el. A tárgyak nagy részét megtalálták a zálogházakban. A betörőt átkisérték az ügyészséghez.

= **Megint villamos elgázolás.** *Kapner* Gusztáv szabósegédnek 7 éves Ferencz nevü fia ma délelőtt a keleti pályaudvar közelében a villamos sineken játszott pajtásaival. E közben a 438. számu villamos kocsi elütötte s fején sulyosan megsebesitette. Szüleinek Lujza-utcza 5. sz. a. levő lakására vitték.

Bélyegtolvaj banda.

Az *Egyetértés* tudósitójától.

Épen egy hete, hogy a rendőrség egyik legügyesebb tisztviselője, *Bérczi* Béla kapitány vizsgálatot folytat abban a bélyeglopási ügyben, melyről lapunk a minap kimeritően adott hirt.

A dolog tudvalevőleg abban áll, hogy nemrégiben a postaigazgatósághoz névtelen följelentés érkezett, hogy egy *Pribicskó* Rezső nevü faczér kereskedősegédnél nagymennyiségü levélbélyeg van, melyekhez alig juthatott igaz uton. A postaigazgatóság átadta a névtelen levelet a főkapitányságnak, melynek megbizásából két detektiv elment Pribicskó Stáhly-utcza 5. szám alatt levő lakosára, a hol a kutatásnak elég nevezetes eredménye lett. A fiatal ember lakásán, a szekrényben találtak ugyanis egy zsákot, melyben mintegy tizezezer darab levélbélyeg volt, főleg öt krajczáros levélbélyegek, még pedig száz darabot tartalmazó perforált ivekben.

Pribicskót letartóztatták, de mikor a rendőrségnél vallatóra fogták, konokul tagadott mindent és ugy akarta magát kivágni a hinárból, hogy ő a bélyegeket találta. Bérczi Béla kapitány azonban nem tulságosan hiszékeny ember és a tagadás daczára folytatta a vizsgálatot.

Eleinte azt hitték, hogy Pribicskónak az államnyomdában vannak büntársai. Konstatálták ugyanis, hogy csupa kiselejtezett bélyege is van a birtokában Pribicskónak, olyan ivek, melyeket valami nyomdai hiba miatt nem hozhattak forgalomba s a melyeket meg kellett volna semmisiteni. Bérczi kapitány tehát először is az államnyomdában kezdett kutatni, de csakhamar megállapitotta, hogy ott Pribicskónak nem lehet czinkostársa, lévén az államnyomdában az eljárás — mint a hogy *Zárday* József államnyomdai igazgató egy lapunkban közzétett nyilatkozatában is kijelentette — az, hogy a kiselejtezett levélbélyeges iveket átadják egy független bizottságnak, melyet a pénzügyi miniszterium alakit meg s a mely aztán ugy gondoskodik a megsemmisitésről, hogy a romlott iveket a Drasche-féle kőbányai téglagyárral elégetteti. Pribicskó büntársainak tehát vagy abban a bizottságban kellett lennie, vagy pedig a Drasche-féle gyárban.

Az utóbbit Bérczi kapitány kezdettől fogva valószinübbnek tartotta. Pribicskó minden vallatás alkalmával konokul megmaradt a tagadása mellett és olyan ravasz módon viselkedett, hogy még a keresztkérdések se hozták zavarba. A rendőrkapitány kérdéseire az volt a stereotip válasza, hogy:

— Kérem, nem mondhatok mást, minthogy a bélyegeket találtam!

Ma aztán ebben a dologban szenzácziós fordulat állott be. Pribicskó megtört, vallani kezdett és vallomásának az az eredménye, hogy az elmult éjjel egy egész sereg embert letartóztattak, a kik részesei voltak a bélyeglopásnak. Van köztük *egy volt országgyülési képviselő is*, a ki később *Wekerle* Sándor miniszter protekcziójából mint számvizsgáló került a pénzügyi miniszteriumba s a ki ott mindig megtudhatta, hogy a Drasche-gyárban mikor fognak, helyesebben szólva, mikor akarnak megint kiselejtezett bélyeg-iveket elégetni.

Egy egész jól szervezett bandáról van szó, a melynek a feje kétségkivül a volt országgyülési képviselő, *Szecsődy* Kálmán. Vele együtt letartóztatták a feleségét is, egy joghallgatót is, egy volt kávést és ennek a feleségét is, meg a Drasche-gyár egyik munkavezetőjét is, ámde bizonyos, hogy a letartóztatásoknak ezzel még nincs vége, mert ugy látszik még néhány ember bele van keverve az ügybe.

Mikor Bérczi Béla rendőrkapitány ma reggel jelentést tett a letartóztatásokról Rudnay Béla főkapitánynak, ez meggratulálta az ügyes rendőrtisztviselőt, a ki csakugyan nagy éleslátással végezte feladatát, lerántván a leplet a bélyegtolvaj bandáról.

A szenzácziós ügyről egyebekben a következőket jelenti tudósitónk:

Pribicskó Rezső, a ki a letartóztatása óta mereven tagadott és csak annyit mondott, hogy ő a bélyegeket találta, tegnap este végre töredelmes vallomást tett.

Az is el akarta hitetni a vizsgálatot vezető Bérczi Béla kapitánynyal, hogy ő a bélyegeket egy volt iskolatársától kapta, a ki azokat azzal a megbizatással adta át neki, hogy iparkodjék a bélyegeket trafikokban értékesiteni, a mely esetben aztán a haszon felét neki adja.

— Hat miért mondta eddig, hogy az utczán találta a bélyegeket? — kérdezte a rendőrkapitány.

— Nem akartam a barátomat is bajba hozni!

— Ugy! No és hogy hivják azt a barátját?

— Hopka Istvánnak.

— Hol lakik?

— Nem tudom. Az utczán találkoztam vele, a lakásán sohase voltam.

— No majd megtudjuk, hogy hol lakik.

A rendőrség aztán kutatta is, hogy Pribicskó barátja hol lakik és ekkor kiderült, hogy a megnevezett *már évekkel ezelőtt meghalt.*

Bérczi kapitány erre ujból maga elé vezettette Pribicskót és azt mondta neki:

— Lássa, megint kiderült, hogy nem mondott igazat. A tagadással nem is ér czélt, azért az igazság mégis csak ki fog derülni. De sokkal okosabb volna és maga is többre menne, ha szépen elmondaná az igazat!

Pribicskó, a ki már nagyon meg volt törve, azt felelte:

— No hát jól van, mindent elmondok!

Akkor aztán vallott is és megnevezte a büntársait. Ekkor különben a rendőrség már tisztában volt a Pribicskónál talált levélbélyegek provinencziájával. A pénzügyi miniszteriumban ugyanis szintén megindult a vizsgálat és megállapitották, hogy Pribicskónál csupa kiselejtezett levélbélyeges iv volt. Ezeknek az iveknek a legnagyobb része olyan volt, hogy a rajtuk levő hibát alig vehette észre más, mint gyakorlott szakember. Többnyire ugy vannak ezek az ivek, hogy egy részük, mondjuk tiz-husz darab bélyeg hasznavehetlen, de a többi az aztán kifogástalan és jól értékesithető.

E kiselejtezett iveket egy *lezárt táskában* elküldik Kőbányára, a Drasche-féle téglagyárba, a hol aztán a bélyegeket egy bizottság jelenlétében megsemmisitik.

Bérczi kapitány két detektivvel kiment a kőbányai téglagyárba, a hol vallatóra fogta mindazokat a munkásokat, a kik a bélyegek elégetésénél közre szoktak müködni. Egyikük, *Gasparek* András fütő, nagyon gyanusan viselkedett, miért is Bérczy erre az emberre különös ügyet vetett és igen alapos vallatás alá fogta.

Gasparek elmondta, hogy hát ő igenis tud felvilágositást adni. Elbeszélte, hogy csaknem minden héten kijött hozzá egy *Pető* Gyula nevü ur, a ki ugy mutatkozott be, hogy őt a pénzügyi miniszterium küldi és a ki azt mondta, hogy neki az elégetésre szánt bélyegekből néhány ezret megint vissza kell vinnie az államnyomdába, nehogy az ujabb bélyeg-készitésnél megint ugyanazt a hibát kövessék el.

Gasparek négy- vagy ötizben hitt is Pető Gyulának, de utóbb gyanusnak tünt fel előtte a dolog s ezért a maga naivságával azt mondta neki:

— Kérem, már most csak ugy adom ki a bélyegeket, ha az ur irást hoz.

— No jól van — mondta Pető — hát majd hozok irást!

El is ment, vagy három órával később ismét visszatért, de nem irást hozott, hanem egy urral jött, a kiről azt mondta:

— Lássa kérem, a nagyságos ur az államnyomdának az igazgatója!

— Ugy van — mondta a «nagyságos ur» Gaspareknek — tessék a bélyegeket kiadni.

Gasparek még ekkor se volt hajtandó a felhivásnak eleget tenni, mire az állitólagos államnyomdai igazgató félre vitte és nagyobb összeg pénzt igért neki, ha a bélyegeket kiadja. Erre Gasparek odaadta a bélyegeket. Igy kerültek a levélbélyeges ivek a banda kezébe.

Pribicskó tegnap este bevallotta, hogy a banda feje *Szecsődy* Kálmán volt országgyülési képviselő, a ki több cikluson át a körmendi választókerületet képviselte és ennek a neje, született *Zsarnay* Emma, továbbá, hogy a büntársai voltak még: *Kuhinka* Károly joghallgató, *Fáy* Mihály, a kinek a köris-utczában kávéháza volt és ennek neje, valamint Gasparek András fütő.

Elmondta Pribicskó, hogy a ki Pető Gyula név alatt szerepelt, az Kuhinka Károly volt, mint államnyomdai igazgató pedig Szecsődy Kálmán szerepelt.

Bérczi kapitány nyomban e vallomás után kihajtatott a X. kerületi hattyu-utczába, Szecsődyék lakására. Szecsődyék már aludtak, mikor a kapitány fölverte őket, azt a felhivást intézvén hozzájuk, hogy kövessék a főkapitányságra, a minek a volt országgyülési képviselő és a felesége vonakodás nélkül eleget tettek. A banda többi tagja is csakhamar kézre került.

Bérczi még az éjjel szembesitette Gaspareket a többi elfogott emberrel és Gasparek is konstatálta, hogy Kuhinka volt az, a ki Pető név alatt jött hozzá és Szecsődy volt az, a ki az államnyomda igazgatójának mondta magát. Szecsődyné, Fáy Mihály és neje, valamint Pribicskó csak a bélyegek eladásával foglalkoztak. Pribicskó megnevezett egy egész tömeg trafikost, a ki rendszeresen vásárolt tőle bélyegeket. Ilyen trafikosok vannak nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is. Pribicskó és Fáy a bélyegek eladása czéljából több izben utaztak el a vidékre.

A bélyeglopás *már évek óta folyt* és igy most még csak hozzávetőleg se lehet megállapitani, hogy a bélyegtolvaj banda mily nagy kárt okozott az államnak.

Bérczi kapitány ma délelőtt folytatta a kihallgatásokat és délután ismét letartóztatott egy embert, a ki az ügybe bele van keverve: *Kertész* Imre pékmestert, a ki szintén a lopott bélyegek eladásával foglalkozott.

Annyi bizonyos, hogy a legkevesebb haszna e nagyszabasu visszaelésből Gaspareknek volt, a kinek Szecsődy *kétszáz forintot* nyomott a markába azért, hogy adja ki az elégetésre szánt bélyegeket. Egyéb része aztán ennek a szerencsétlen fraternek nem is volt a dologban.

Pribicskó csak néhány hónap óta volt a banda tagja.

Kezdeményezője a dolognak — Pribicskó vallomása szerint — Szecsődy volt, a ki a pénzügyminiszteriumban megtudta, hogy a bélyegeket Kőbányán égetik el s a ki az ő barátját, Kuhinkat is belevonta aztán a dologba.

Sikkasztó orvosnövendék.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A főváros egyik hoteljében ma este főbelőtte magát egy fiatal ember, egy szigorló orvosnövendék, a ki nagyobb sikkasztást követett el annál a bankháznál, a melynél mint irodatiszt alkalmazva volt.

A fiatal ember szeretőt tartott, egy szép leányt, a kinek azonban a Dárius kincse se lett volna elég. Az ő igényeit kielégitendő, követte el a fiatal ember a sikkasztást. S a mikor aztán látta, hogy bünét nem titkolhatja tovább, hogy sikkasztása ki fog derülni, revolvert fogott magára.

Egyszerre két revolvert illesztett neki a fejének és oly sulyos sebeket szenvedett, hogy aligha éri meg a reggelt.

A fiatal ember, — mint tudósitónk jelenti, — *Flesch* Hugó bécsi születésü, 25 éves, szigorló orvosnövendek, szegénységére való tekintettel olyan foglalkozás után nézett, a melyből megélhessen, a mig az egyetemet el nem végzi.

Hecht Samu bankárnál, a kinek az üzlete a Ferencziek bazárában van, alkalmazást kapott mint irodatiszt, havi hatvan forint fizetéssel. Flesch czimszalagokat irt, levelezéseket végzett, körleveleket küldözgetett szét és oly buzgón, oly lelkiismeretesen végezte a munkáját, hogy a főnök megelégedését teljes mértékben kivivta magának.

Vagy egy év óta volt alkalmazásban Hechtnél s ez idő alatt alig maradt el az irodából. Annál nagyobb feltünést keltett, hogy három nap előtt nem ment el az üzletbe s az elmaradását nem is mentette ki. Másnap se jelent meg, a mi aztán már arra inditotta Hecht Samu bankárt, hogy átvizsgálja a könyveket és meggyőződést szerezzen, ha vajjon a fiatal ember nem tett-e rossz fát a tüzre.

A rovancsolás nagyon kellemetlen eredménynyel járt, a mennyiben kiderült, hogy *mintegy tizezer forint veszett el a Flesch Hugó kezén*, nagyobbára olyan pénzek, melyek osztálysorsjegyekért folytak be a bankühlethez.

A fiatal embert egy leány tette tönkre.

Flesch a nyaron megismerkedett Ős-Budavárában egy *Maltheser* Ernesztin nevü, csabitó szépségü leánynyal, a kinek udvarolni kezdett s a ki annál szivesebben fogadta a fiatal ember kurizálását, mert ez igen bőkezünek mutatkozott s mert mindig volt nála nagy summa pénz. Ilyeténképen Flesch és Maltheser Ernesztin közt igen intim viszony fejlődött ki, a mely azonban a fiatal embert romlásba döntötte.

Hogy megtarthassa a kedvesét, Flesch Hugó kénytelen volt pénzt, sok pénzt előteremteni s igy végül sikkasztani kezdett. Egyre nagyobb összegeket lopott el és mindent rá költött a leányra, a ki a hálójába keritette.

Flesch végül a tudatára ébredt annak, hogy visszaéléseinek ki kell derülniök, hogy sikkasztásait már nem leplezheti soká és attól való féltében, hogy becsukják, öngyilkosságra határozta el magát.

Ma estefelé elment a London-fogadóba és ott szobát nyittatott magának, azzal az eltökéléssel, hogy agyonlövi magát. Körülbelül ugyanabban az időben jelent meg Hecht Samu a rendőrségnél, a tizezer forint elsikkasztása miatt, följelentvén a fiatal embert.

A hotelben Flesch Hugó megirt egy levelet, a melyben elmondja Maltheser Ernesztinhez való viszonyát. És elmondja, hogy mindent erre a leányra költött. Mikor aztán látta, hogy sikkasztásának ki kell derülnie előbb-utóbb, elkezdett sorsjegyeket venni abban a reményben, hogy majd nyer nagyobb összeget, a melyből a hiányt pótolhatja. Persze hiába vásárolta a sorsjegyeket. Egy garast se nyert.

Flesch *két revolvert* vásárolt és mind a kettőt neki illesztette a fejének, az egyiket a homlokának szegezvén, a másikat pedig hátulról irányitván neki a koponyájának. Aztán *mind a két revolvert elsütötte.*

A detonáczióra a hotelbeli emberek benéztek a szobába és véresen, eszméletlenül találták ott Flesch Hugót, a kit a mentők bevittek a Rókus-kórházba.

Az asztalon vagy harmincz szerelmes levél volt, megannyi Maltheser Ernesztintől.

A fiatal ember sérülései igen sulyosak. Késő éjszakáig ki se tudták hallgatni.

= **Elegáns férfi** ruhákat készit *Tereczky és Lilienberg* czég Budapest, Kristóf-tér 3. I. em.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma érdekes szerepváltozással került szinre *Herczeg* Ferencz «A dolovai nábob lánya» czimü szinmüve. Jób Vilma szerepét Török Irmától, a ki azt eleitől fogva játszta, *Vizvári* Mariska vette át. Kissé merész vállalkozás volt, de bizonyos mértékig sikerrel járt. A közönség ugyanis minden felvonás végén megtapsolta a fiatal szinésznőt s a rokonszenv sok megnyilvánulásával bátoritotta, buzditotta. A mi a vállalkozás érdemi részét illeti, voltak játékában határozottan sikerült momentumok, mint például a második felvonás végén, a mikor a Tarján Gidától kapott virágot lassan leveszi kebléről s azt a földre ejti. Volt érzelem játékának néhány más mozzanatában is s ezt az érzést értelem szabályozta. De az érzés szenvedélylyé növekedni, igazi erővé, meggyőző és megrázó müvészi hatalommá nem tudott megnövekedni. Az a benső igazság, a melyet müvészi alakitásban keresünk, ebből a játékból hiányzott. Kicsinyt vérszegény, kicsinyt aluszékony volt némely jelenetében. A negyedik felvonás végén némi tragikai erőre is van szüksége; ez sem tudott kellőképen kibontakozni. Mind a mellett a kisérlet érdekes s mint emlitettük, némely részében sikeres is volt. Örvendünk, hogy nagyobb feladatokat is ruháznak már rá, mert hisz csak ugy lehet müvészileg kifejlődni. Már pedig sok olyanmüvészi kvalifikácziót látunk benne, a melyet érdemes érvényre juttatni és kifejleszteni. *(t.)*

— **Angol matinée.** A jövő szombaton márczius 25-én délután a Royal-teremben megtartandó angol hangverseny igen változatosnak igérkezik. *Sales* londoni sopranénekesnő Thomas és Massenet operákból énekel két nagy áriát, *Drake* baritonista régi olasz dalokat választott Ricci és Buononcinitól és a közremüködő Martin *Edith* hárfamüvésznő Oberthür, Parish-Alvers és Godefroid szerzeményeiből játszik több számot. A teljes müsor néhány nap mulva megjelenik.

— **Lázár feltámasztása.** Másodizben hallottuk ma az operában *Perosi* abbé oratoriumát. «Lázár feltámasztása» ugyanazt a hatást tette reánk ma, mint az első estén. Söt ma még sivárabbnak tetszett. Hozzájárult ehhez a jórészt üres szinház, a melynek közönsége még annyira sem tudott lelkesedni, mint a bemutató estén, a mikor udvariasságból egyszer-egyszer mégis csak felhangzott a taps. Érthetlen előttünk az a tüneményes siker, a melyet *Perosi* oratórium-trilogiájával, de különösen annak első és második részével «Krisztus feltámadása» és a most nálunk megbukott «Lázár feltámasztása» czimü oratóriumával az örök város egyházi és világi közönsége előtt elért. Vagy talán csak olyan mondva csinált sikerek voltak azok Rómában? A pápa jóságos gondossága, vagy valamelyik hatalmas bibornok befolyása szerezte be Perosit a sixtini kápolnába, arra a helyre, a melyet a halhatatlan Palestrina töltött be. «Lázár föltámasztása» meghallgatására nem fognak az idegenek ugy seregleni a sixtini kápolnába, miként «Marcelli pápa miséje»-ért, a melynek hallhatásáért a husvéti ájtatosságok alatt csatákat vivnak az emberek egymással. *Perosi* oratóriumát hallgatva, nem tudjuk magunkat ájtatos hangulatba ringatni. Az oratórium előtt Tschaikowszky szimfóniáját ismételték meg. A zenekar *Erkel* Sándor vezetése alatt mesterien játszott.

— **A magyar iparmüvészeti társulat** választmánya tegnap *Ráth* György főrendiházi tag elnöklete alatt ülést tartott, melyen megállapitották ez évi költségvetést olyképen, hogy 15.050 frt kiadást és 15.586 forint bevételt irányoztak elő. Az idei közgyülés napját április 9-ére tüzték ki, s ez alkalommal a társulat lapjához a «Magyar Iparmüvészet»-hez csatolják a választmánynak a közgyülés elé terjesztendő jelentését. A társulat elnöke által szerkesztett diszmü, az «Iparmüvészet könyve» még ez év folyamán elkészül hatvan ivnyi (két kötet) terjedelemmel és számos képpel. A diszmunkát a tagok, a bolti ár feléért szerezhetik meg. Részletes jelentésben ismertette Ráth György elnök a párisi kiállitás magyar iparmüvészeti csoportjainak eddigi munkásságát és reményét fejezte ki, hogy a magyar iparmüvészet a párisi kiállitáson előnyösen lesz bemutatva. Örömmel vette tudomásul a választmány *Radisics* Jenőnek, az iparmüvészeti muzeum igazgatójának ama kijelentését, hogy a muzeum kiállitásra szánt dotáczióját ez évben a társulattal együtt rendezendő karácsonyi iparmüvészeti kiállitásra forditja. A magyar népélet tipusait ábrázoló kisebb szobormüvek sorozatához a választmány két ujabb mintát vásárolt, melyeket bronzban sokszorositanak. Ezeket a szobormüveket az országos gazdasági egyesület és a vele szövetséges egyesületek dijugratások, dijazások és egyéb dijazásoknál fogják használni. Végül *Györgyi* Kálmán titkár bejelentette, hogy az első hazai takarékpénztar, az egyesület alaptőkéjét száz forinttal szaporitotta. *Beschorner* müércz-öntő pedig két értékes bronzszobrot ajándékozott, továbbá, hogy január óta hatvanhat uj rendes tag lépett a társulat kötelékébe.

— **Hangverseny.** *Altmann* Leo hegedümüvész, a kinek tehetségét e helyütt már többször méltattuk, ma este önálló hangversenyt rendezett a Royal-szálló disztermében. A mióta utoljára hallottuk, azóta technikája erősen fejlődött. Legyőzi a hegedümüvészet nagyobb nehézségeit is, ügyesen játsza a legkomplikáltabb darabokat és előadásában van értelem és érett felfogás. Altmann azonban nem mindenben alapos. Sok helyütt hanyag az előadásban és néha hamisan játszik. Sok bravurral játszotta *Paganini* «Le Streghe» czimü müvét, a melyben feltüntek tiszta flageolettjei, perfekt futamai, kettős-hármas fogásai és egyenletes pizziccatója. A közönség sokat tapsolt az ifju müvésznek, a ki két ráadást is adott, — A hangversenyen közremüködött *Bleuer* Andorin dalénekesnő, a ki néhány dalt izléssel énekelt. Ezenkivül *Sembrini* Arthur, a milanói opera volt tagja is szerepelt és *Verdi* «Simon Boccanegra» czimü operájából énekelte a prológot. Erős, izmos hanggal rendelkezik és ugy látszik routinja is van az énekben. *(e. á.)*

— **Ösztöndijak müvésznövendékeknek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter külföldi müvésziskolákat látogató müvésznövendékek számára állami ösztöndijakra hirdet pályázatot. A kellőleg felszerelt folyamodványok mellé egy eredeti tanulmánymüvet is be kell nyujtani, melyeken a szerző aláirásának rajt kell lenni. Külföldi intézetekre szóló ösztöndijban egy-egy müvésznövendék rendszerint három, legfeljebb négy évig részesülhet, de folyamodni a fennt elősorolt mellékletekkel együtt minden évre ujra kell. Folyamodványok az országos képzőmüvészeti tanácshoz nyujtandók be (Budapest, hold-utcza 8—12. szám), a hol bővebb felvilágositást is nyerhetni.

— **A magyar királyi operaházban** vasárnap «A próféta» előadása közbejött akadályok miatt elmarad s helyette «Hunyadi László» kerül szinre F. *Pewny* Irén, *Blätterbauer* Gizella, *Berts* Mimi, *Payer* Margit, *Perotti*, *Kiss*, *Ney* D., *Szendrői* és *Mihalyfi* közremüködésével.

— **Uj szinház a várban.** A budai várszinházat már közelebb lebontják, mert szükség van a telkére. Odaépitik ugyanis az uj miniszterelnöki palotát. A várban lakó uri közönség rendkivül fájlalja, hogy szinház nélkül marad és minden követ megmozdit, hogy valami kárpótlást kapjon, esetleg a budai részen épülő uj szinházban. A várszinháznak egy régi látogatója, gazdag várbeli háziasszony, pedig formális ajánlatot tett a nemzeti szinház igazgatóságának, hogy hajlandó a várban teljesen ingyen telket adni egy fölépitendő uj szinház czéljaira.

— **A lipótvárosi kaszinó** holnapi, szombati, hangversenyének a már emlitett közremüködőkön, *Sarasaten* és *Blauwelt* kisasszonyon kivül még egy világhirü vendége lesz. Sikerült ugyanis *Richter* Jánost arra megnyerni, hogy az operai zenekar közremüködésével karmesteri müvészetét a kaszinóban is bemutassa. Müsorát Buccherini, Beethoven és Wagner müveiből válogatta össze. Ez a hangverseny méltó befejezése lesz a kaszinó által ez idén rendezett nagyszabásu estélyeinek.

— **Blaha Sárika száz aranya.** *Blaha* Sárika nagy zavarból mentette ki tegnap a népszinházat. Az történt ugyanis, hogy *Hegyi* Aranka gyöngélkedése miatt lemondotta a *Görög rabszolga* előadását, de *Blaha* Sárika, a ki már három próbán helyettesitette korábban a gyönkélkedő *Hegyi* Arankát, «beugrott» a darabba és sikert aratott. A virágbokréták és különböző gratuláczíók között különös meglepetést keltett az igazgató szokatlan gratulácziója. *Porzsolt* ugyanis a második felvonás után, midőn *Blaha* Sárikának egy dalát háromszor megismételtette a közönség, megjelent az öltözőjében s bejelentette a müvésznőnek, hogy a mai est sikerét a maga részéről is bearanyozza — *száz aranynyal.*

— **Magyar szinészet Temesvárott.** A temesvári szinészgyámolitó egylet — mint egy távirat jelenti — *Molnár* Viktor főispán elnöklete alatt tartott mai közgyülésén ünnepelte Temesvár városának hazafias elhatározását, melylyel a magyar szinészet végleges állandósitását kimondotta. A város határozatát *Barát* Ármin főtitkár évi jelentésében méltatta, mire az elnök inditványára jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavaztak a város hazafias törvényhatóságának, egyuttal *Krecsányi* Ignácz szinigazgatónak is jegyzőkönyvi köszönetet mondtak tizenegy esztendei buzgó és sikeres müködéseért, melylyel a magyar szinészetnek otthont teremtett. Éljenzéssel fogadta a közgyülés a kormány segélyét, melyet 3000 forint készpénzzel és a budai szinkör átengedésével nyujtott. Az egyesület a jövő három évre összesen 3300 forint hozzájárulást szavazott meg a magyar szinészet szubvencziójához, végül a tisztikart ujból megválasztották. Elnök lett *Molnár* főispán, alelnökök *Telbisz* Károly polgármester és *Nagy* György, főtitkár *Barát* Ármin, másodtitkár dr. *Fay* Ignácz, pénztárnok *Gokler* Antal, ügyész dr. *Barta* Ignácz, ellenőr *Steiner* Ferencz.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Üres a főváros pénztára.** Az ötven millió forintos kölcsön terhére a főváros két millió forint kölcsönt vett fel, a Duna-hidak épitése körül teljesitendő városrendezési munkálatokra. Ebből a nagy összegből most 50 ezer forint esedékes lenne és ezt az összeget a fővárosnak be kellene fizetni az állampénztárba. A főváros pénztárai azonban üresen állanak és igy *Lampl* Hugó főszámvevő most azt javasolta a tanácsnak, hogy kérjen halasztást a pénzügyminisztertől addig, mig a nyolcz millió értékü kölcsönkötvényeket értékesiteni tudják.

—

A főváros közgyülése.

A székes főváros törvényhatósági bizottsága ma tartotta folytatólagos közgyülését *Márkus* József főpolgármester elnöklete alatt.

A tanács a Concodia-vegyészeti gyárat, mivel a részére gyári czélra adott telket másnak eladta, elmarasztalta az erre az esetre kikötött 16.148 frt 2 kr megfizetésében. A gyár ez ellen fölebbezett a közgyüléshez, a hol azonban ma elutasitották.

Az illetékes bizottságok s a tanács javaslatára, hozzájárult ahoz, hogy a IV. ker. borz-utczának a Duna felé történő folytatólagos meghosszabbitása ezuttal elmaradjon, mert a müvelet 150.000 frtba kerülne s az utcza forgalma nem olyan nagy, hogy ez a kiadás meg lenne okolva.

A Szent György-tér szabályozásának ügyével kapcsolatosan bejelentette a főpolgármester, hogy ma járt a miniszterelnöknél s ő kijelentette, hogy a Szent György-tér szabályozása és a miniszterelnöki palota épitése ügyét ujabb megfontolás tárgyává teszi. E szerint a közgyülésnek nincs szüksége ujabb fölterjesztésre. A közgyülés éljenzéssel vette tudomásul a miniszterelnöktől érkezett értesitést.

Hozzájárult a közgyülés ahoz, hogy a balparti végleges vizmü folytatólagos kiépitéséhez szükséges 1,775.000 forint a százmillió koronás kölcsönből vétessék.

A vizvezeteki állandó bizottság jelentését, a vizvezeték januar hónapi állapotáról, a közgyülés tudomásul vette.

Az esküteri hid környékének a budai parton való rendezéséről készitett terveket, park készitésével együtt, azzal a föltétellel fogadja el a közgyülés, ha a költségek felét: 143.553 forintot a közmunkák tanácsa megtériti.

A tanács javasolja, hogy a községi elemi iskolákhoz 4 igazgató-tanitó állás, 38 tanitó-, 37 tanitónő-, 4 segédtanitó- és 3 segédtanitónő-állás szerveztessék. A közgyülés ehez hozzájárult.

Az országos szinész-egyesület a fővárostól, a müvészeti alapból állandó segélyt kért. A tanács ezt elutasitotta, mert az ő segélyezésük nem hatósági, hanem országos föladat. Azt a másik kérelmet sem teljesitette a tanács, hogy a főváros engedje át a szinész-egyesületnek a kerepesi-uton levő egyesületi házuk mellett levő telket 90 évi használatra. A szinész-egyesület a tanács eme határozatait megfölebbezte s ma a közgyülés ezeket elutasitotta.

Simkovits Jánosné szül. *Hahn* Antónia, az 50.000 frtnyi értékü vagyonát a fővárosra akarta hagyni, de a rokonságát olyan képtelen föltételekkel akarta biztositani, hogy az ügyészség a hagyomány visszautasitását javasolta. A közgyülés ehhez hozzájárult.

Az uj szeszadó-törvényjavaslat, a mely a képviselőház elé került, nagy károsodására lehetett volna a fővárosnak. *Halmos* János polgármester ezért fölkérte a Budapesten megválasztott országgyülési képviselőket s másokat is, a kik az ügy iránt érdeklődnek, hogy tegyék meg a lépéseket az iránt, hogy a kormány járulna hozzá a javaslat módositásához. A polgármester értekezletet is hivott össze, a melyben résztvettek: *Toepke* Alfréd államtitkár, *Hegedüs* Sándor, a mostani kereskedelemügyi miniszter, *Radocza* János, *Heltai* Ferencz, *Mezei* Mór, *Tolnay* Lajos, *Berzeviczy* Albert és *Neményi* Ambrus. A polgármester fáradozásait siker követte, mert a kormány tényleg a főváros érdekeinek a figyelembevételevel módositotta a törvényjavaslatot. Ma a polgármester, a közgyülés helyeslése közben, köszönetet mondott az értekezleten résztvett uraknak a szives közremüködésért.

Nyugdijügyek elintézése után, a közgyülés véget ért.

SPORT.

— **Football-mérkőzés.** E hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor a csömöri-uti millenáris pályán football-mérkőzés lesz a müegyetemi Football-klub és a Neptunból alakult magyar Football-klub között. A müegyetemi Football-klub részéről játszanak a következők: Szekeres (kapuvéd), Békés, Reinel (hátvédek), Berger, Hollerung, Sajó (félvédek), Blum, Kassala, Boross, Pauk, Polczner (csatárok). A magyar football-klub részéről: Fábián (kapuvéd), Halmay, Zucker (hátvédek), Benes, Faubel, Krempels (félvédek), Ottlyk, Takács, Dáni, Kienaszt, Wein (csatárok). A müegyetem szine: fekete-vörös, a magyar Football-klubé: világoskék-bordóveres. A mérkőzés iránt igen nagy az érdeklődés.

— **Kerületi tornaversenyek.** A magyarországi tornaversenyek szövetségének második kerületi tornaversenye május hó 21-én és 22-én, pünkösdkor lesz Pozsonyban. A résztvevők tiszteletére Pozsony városa több nagyszabásu ünnepet rendez. Az ünnepély védnöke *Berzeviczy* Albert, elnöke *Tallér* Pál kir. tanácsos, pozsonyi polgármester és a rendező bizottság elnöke, *Brolly* Tivadar pozsonyi helyettes polgármester. A részvétel április 9-ig jelenthető be a pozsonyi tornaegyesületnél.

— **Sarajevóban** az idén már csak két napos meeting lesz. A meeting főfutama ismét a császár-dij lesz, melyben a győző 30.000 koronával lesz dijazva. Ugy látszik, nem sikerül Boszniában a lóverseny-sportot meghonositani.

— **Vadkivitelünk** a mult év folyamán szokatlan arányu volt. Összesen ugyanis 11.213 darab eleven és 19.995 mm. leölt vadat szállitottunk a külföldre, melynek kereskedelmi értéke közel 900.000 frtot tett ki. Eleven vadból legtöbbet szállitottunk külföldre mezei nyulakat és pedig Romániába 3689 darabot. Ausztriába, illetve Bécsen át 3018 darabot; eleven fáczánt 2835 darabot szállitottuk külföldre, foglyot és fürjet 1605 darabot, szarvast 39 darabot, őzet 7 darabot stb. Ezzel szemben behoztunk külföldről elevenen: 23 szarvast, 35 őzet, 223 nyulat, 1078 fáczánt és 217 foglyot és fürjet, vagyis együttvéve 1705 darabot és 311 mm. leölt vadat, összesen körülbelül 24.000 frt értékben. Németország is igen sok vadat exportált a mult év folyamán. Csupán Francziaországba 1120 szarvast, 415 vadsertést, 13.800 őzet és 432.000 mezei nyulat szállitott, mely mennyiség bizonyára szép összeget hajtott Németországba és erősen bizonyit az okszerü vadtenyésztés mellett.

— **A belga tornaszövetség** huszonötödik szövetségi versenyét ez idén julius 15—17-én Gentben rendezi. Ez alkalommal e régi, hires hanza-városban, mely város nem egy nagynevü néphősnek volt szülővárosa s számos esetben volt a népszabadsági küzdelmeknek szintere, iparkiállitás is lesz. A belga tornaszövetség ezen ünnepélyére meghivta a magyar tornaegyletek szövetségét, mint a nemzetközi tornaszövetség tagját, mely — reméljük — képviseltetni fogja magát ezen ünnepélyen. Az előkészületekből itélve, e tornaünnepély nagyszabásunak igérkezik.

— **Siketfajdkakasok dürgése.** Vasmegyéből, gróf Kotulinszky ráborti vadászterületéről irják, hogy a siketfajdkakasok megkezdették a dürgést. A mult hét közepéig négy kakast hallgattak ki, melyek már javában dürrögnek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti ujságirók egyesületének** közgyülése vasárnap, márczius 18-án délelőtt 11 órakor lesz az egyesület uj helyiségében (kerepesi-ut 17. szám I. emelet). Az idei közgyülés iránt, melyen uj elnököt is választanak és ezen kivül több jelentős kérdést intéznek el, nagyfoku érdeklődés nyilvánul.

— **A győri kör Budapesten** tegnap este tartotta a tagok nagy részvétele mellett évi tisztujitó közgyülését a Royal szállóban. Elnök lett: *Levay* Lajos orsz. képviselő, alelnökök: dr. *Pátkay* Dániel és *Meller* Ernő, titkár: *Erdős* Béla, háznagy: dr. *Braun* Tibor.

— **A budapesti sakk-kör** holnap, szombaton este fél 9 órakor *feladvány-megfejtési versenyt* rendez az akadémia-kávéház külön helyiségében. Ez estére a választmány fölkérése folytán *Schuster* Zsigmond, a kitünő feladványszerző, három egylépéses feladványt készitett. Azok a tagok, a kik záros határidőn belül megoldják a feladványokat, értékes emléktárgyakat kapnak jutalmul.

— **A kereskedelmi szakműveltséget terjesztő egyesület** az idei felolvasási ciklust e hó 19-én délután 4 órakor fejezi be. Ez alkalommal az «Országos iparegyesület» helyiségében (VI., uj-utcza 4.) *Földes* Géza tanár a székely népéletről fog értekezni.

— **Az országos Slöjd-egyesület** tegnap igazgatósági gyülést tartott gróf *Teleki* Sándor elnöklése alatt. Az egyesület ez évben már három tanitó-kurzust tartott, kettőt Budapesten, egyet meg a Székelyföldön. Négy évi tevékenysége alatt az egyesület harmincz egynéhány iskolai mühelyt teremtett és országszerte megbarátkoztatta az iskolai ifjuságot a kézimunka gyakorlatával.

— **Az általános egyetemi segélyegylet** az egyetemi épitkezések következtében hivatalos helyiségeit a kecskeméti-utcza 2. szám alól a Kaplony utcza 7/b sz. II. emelet 18 alá helyezte. A kik tehát a segélyegylet utján valamely foglalkozást akarnak adni egyetemi hallgatóknak, sziveskedjenek leveleiket ezentul az uj helyiségébe czimezni. Segélyért folyamodók számára délelőtt 8—10-ig a hivatalos óra.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az akáczfa-utczai merénylet.** A gyilkosság kisérlete és rablás bűntettei miatt vádolt *Hermel* János bünperében a törvényszéknek *Haupt* Albert elnöklete alatt tárgyaló itélő tanácsa tegnap befejezte a bizonyitási eljárást. Ma a perbeszédekre került a sor. *Hodászy* Antal királyi alügyész a vizsgálat, a végtárgyalás adataiból világosan megállapitva látja a gyilkosság kisérletének tényálladékát, s e miatt kéri a vádlott megbüntetését, a rablás vádját azonban a sértett nő vallomására támaszkodva kénytelen elejteni. Utána dr. *Rosti* Mihály védő hosszabb beszédben a mellett érvelt, hogy csak szándékos emberölés kisérletéről lehet szó, s ebben kérte védenczét bünösnek kimondani. Az ügyész, majd a védő válasza után az elnök odaszólt a vádlotthoz:

— Hermel! van valami mondanivalója?

— Nem akartam gyilkolni! mondta sirva a legény.

A biróság félórai tanácskozás után a vádlottat *szándékos emberölés kisérletéért öt évi fegyházra itélte* s a hat hónapi vizsgálati fogságot büntetésébe beszámitotta. A felek mindannyian felebbeztek.

— **Elitélt kém.** *Párisból* táviratozzák, hogy a fenyitő rendőrbiróság mai zárt tárgyalásán *Boissan* volt hadnagyot, a kit Reimsban kémkedés vádja alapján fogtak el, 5 évi fogházra, 1000 frank pénzbirságra, 10 évi rendőri felügyelet alá helyezésre és polgari jogainak elvesztésére itélte. A törvényszék abbeli sajnálatának adott kifejezést, hogy a törvény nem enged szigorubb büntetést. *Boissan* az itéletet közönynyel fogadta.

— **A csempészett gyermek.** *Ernszt* Izidor kereskedő két esztendőn keresztül paradicsomi házasságban élt a feleségével. Mikor azonban a harmadik esztendő is elmult, s névörökös még mindég nem jelentkezett, *Ernszt* Izidor hangos szóval gunyolódni kezdett a sors ostoba rendelkezése ellen. A feleség, hogy helyre állitsa a házi békességet, furfangos tervet eszelt ki a várva-várt örökös előteremtésére. Egy tudós asszonysághoz, *Hollinger* Józsefnéhez fordult tanácsert és segedelemért, a ki fényes igéretei folytán néhány nap alatt szerzett is számára valami munkásasszonytól egy kis fiucskát. A munkás aszszonynyal *Ernsztné* dr. *Éles* Gusztáv ügyvéd irodájában megkötötte az örökbe fogadási szerződést, azután a kis gyermekkel Nagy-Kikindára utazott rokonai látogatására. Néhány hét mulva Nagy-Kikindáról egy sürgönynyel lepte meg férjét, mely azt az örömhirt tartalmazta, hogy a várva-várt örökös megszületett. *Ernszt* Izidor magan kivül volt örömében, és alig várta, hogy karjai közé szorithassa a kis porontyot, a kit Nagy-Kikindán *Viczik* Józsefné bábaasszony segitségével anyakönyvelték el. Szegény *Ernszt* Izidor azonban ugy akarta a sors, nem lehetett sokáig boldog. A gyermek anyja s a bábaaszszony ugyanis, látván azt, hogy a fényes igéreteket *Ernszné* nem akarja aprópénzre beváltani, levelekkel zaklattak az ezer aggodalomban élő asszonyt s egy ily levél a férj kezébe került, a ki megtette ellene a törvényes lépéseket. *Ernszt* Izidornét *gyermekcsempészés miatt* helyezték vád alá, de vele együtt bajba került *Viczik* Jánosné is, a kit bünrészességgel vádolt a királyi ügyészség. A mai tárgyaláson, a melyen a vádat dr. *Schneider* Gábor királyi alügyész, a védelmet pedig *Edvi-Illés* Károly képviselte, a vádlott feleség könyek között zokogta el, hogy *nem anyagi haszon* késztette erre a kétségbeesett lépésre, hanem az a körülmény, hogy férjét, a kit rajongásig szeretett s a kit családja elidegenitett tőle, e kapocs által magához bilincselje. A törvényszék nagyon kegyelmesen itélt, mert az elsőrendü vádlottat családi állás elleni vétség miatt *husz forint pénzbüntetésre* itélte el, *Vicziknét* pedig *felmentette*.

— **A hitvesgyilkos irnok.** Megirtuk a minap, hogy *Kaffka* János, volt fegyvergyári irnok, megölte a feleségét, *Laurincsek* Katalint, mert féltékenykedett rá. Konyhakést ütött a szerencsétlen asszonyba, a ki néhány percz mulva kilehelte lelkét. *Kaffkát* elfogták s vizsgálatot inditottak ellene. A feleséggyilkos őrültséget szimulált, de néhány napi megfigyelés után kiderült, hogy elméjének nincs fogyatkozása. Tegnap kisérték át az ügyészségre, a hol gyilkosságért vonják felelősségre. A vizsgálattal *Tuskáriu* vizsgálóbirót bizták meg, a ki már ki is hallgatta a gyilkost.

— **Rozdonyi Sándor szabadlábon.** Nagy föltünést keltett a minap az *Egyetértés*-nek az a hire, hogy a rendőrség letartóztatta a *Beshorner*-féle mü- és érczöntöde részvénytársaság vén, korhely igazgatóját, *Rozdonyi* Sándort, a kit csalás, sikkasztás és okirathamisitással vádol *Margó* Ede szobrász, s a részvénytársaság. A hatvanhárom éves öreg bünöst tegnapelőtt átszállitották a királyi ügyészség fogházába, a törvényszék pedig *Saly* Dezső vizsgálóbirót bizta meg az ellene inditott vizsgálat vezetésével. Minthogy a vizsgálat abba a stádiumba jutott, hogy sikeres tovább folytatását *Rozdonyi* Sándor érintkezése a külvilággal nem veszélyezteti, védőjének dr. *Vaisz* Sándornak kérelmére a törvényszék ma *szabadlábra helyezte.*

— **Meggyilkolt családfő.** A mult év novemberében *Szántó* András bőcsi gazdát saját hozzátartozói vérfagyasztó kegyetlenségel meggyilkolták. Szántó sokat kinozta a feleségét, gyermekeit s ezért legidősebb fia, József elhatározta, hogy az apját elteszi láb alól. Tervét közölte édes anyjával, a ki nagyon helyeselte fiának elhatározását. Egy éjszaka aztán végre is hajtotta *Szántó* József a tervét. Fejszével ment neki alvó apjának és nyolcz ütést mért rá, majd a nyakát döfte keresztül késsel. Azután anyja és egy *Dobai* József nevü paraszt segitségével szekérre tette apja holttestét, kivitte a Hernád partjához és a folyóba dobta. A miskolczi törvényszék az apagyilkost tizenhárom, *Szántó* Andrásnét és *Dobai* Józsefet mint czinkosokat *hat-hat évi fegyházra* itélte. A kassai tábla helybenhagyó itélete után ma a kuria is *helybenhagyó* itéletet hozott.

— **Negyedmilliós kauczió-pör.** A budapesti polgári törvényszék egyik tanácsa *Lauffer* biró előadása alapján érdekes pörben hozott ma itéletet. Felperes *Popper* István mérnök vállalkozó volt, a ki a magyar királyi kincstártól per utján követelte egyik 240.000 frtos óvadékának a visszatéritését. Popper ugyanis valami nagy közmunkát vállalva el, 240.000 forint óvadékot tett le. A munka kifogástalan átvételekor a kincstár az átvételi okmány aláirásakor azt kivánta, hogy a vállalkozó vegyen bele egy klauzulát, a mely szerint a leszámolás befejeztével semminemü igényt a kincstár ellen támasztani nem fog. A vállalkozó azonban vonakodott e klauzulát elfogadni azzal az érveléssel, hogy ha netalán később kitünnék, hogy valamiben rövidséget szenvedett, ne zárja el maga elől a kárpótlás utját. Erre a kincstár megtagadta a kauczió visszatéritését, azzal indokolva ezt, hogy a kauczió a szerződés minden egyes pontjának biztositására szolgál. Már pedig a vállalkozó a klauzula visszautasitásával a szerződésnek nem tett teljesen eleget. Most a vállalkozó pört inditott a kincstár ellen és a törvényszék neki adott igazat, kimondva, hogy a munkálat kifogástalan átadásával a vállalkozó visszaszerezte a kauczió jogát. A kauczió ugyanis csupán a munkálat kifogástalanságának biztositására szolgál.

— **A primás panasza.** Eszeveszett, fülszaggató muzsika hallatszott ki a mult esztendő szeptemberében az óbudai *Brüll*-féle téglagyár kantinjából a csendes őszi éjszakába. A vályogvetők mulattak a «*Meztélábas*»-ban s *Gyivák* János tapasztó bandája csalta ki a madzaggal felhurozott hegedükből a botrányos hangokat. A banda tagjai tetőtől talpig becsületes emberek s hogy még sincsen összhang játékukban, annak oka egyszerüen az, hogy a primás meg a kontrás nagyon nagyot hall, *Horváth* Ferkó nagybőgős pedig süket akárcsak az öreg ágyu. Éjfél tájban elhallgatott a borzasztó zene s bizonyos megkönnyebbülés szállta meg a környék komondorait. A nyugalom pár perczig tartott csak, a mikor kétségbeesett orditás hallatszott ki a «Meztélábas»-ból. A banda primása jajveszékelt, hegedüje romlását siratva. A dolog ugy esett, hogy *Fábián* István kocsislegényt nagyon meghatotta a pokoli zene, ugy, hogy artikulálatlan hangokban adott kifejezést a nagy müélvezet feletti örömének, mikor pedig ebben nem részesülhetett többé, fölkapta a primásnak az asztalra tett hegedüjét s ugy ütötte a földhöz, hogy siralmas hangot adva ezer darabra tört. Kártéritést követelt a banda feje a goromba embertől s ez olyan hatalmas ötöst nyomott a jobb orczájára, hogy csattanására magukba tértek a müélvezettől elbüvölt mulatozók. *Gyivák* orditva rendőrért futott s ez *Nagy* Samuel személyében hamarosan meg is jelent törvényes jogai megőrzése végett. De ő is csaknem poruljárt, mert *Fábián* István rátámadott, megöklözte s még mellszámát is letépte.

Ezért került ma a goromba kocsis a büntető törvényszék elé. A tárgyalásra, melyet *Sárkány* József elnök vezetett, megjelent a kárvallott primás is bandája kiséretében.

Elnök: Miért törte össze a hegedüt, Fábián?

Vádlott: Nyilvános tudomásom nincs erről a dologról. (Derültség.)

— Bolondokat beszél, de magántudomása csak van róla?

— Nekem csak *nyilvános* tudomásom lehetne, ez meg nincsen. (Derültség.)

— Megfizeti-e a kárt *Gyiváknak?*

— Nem fizetek egy krajczárt sem.

Gyivák (közbeszól): akkor nagyságos ur kezit csókolom, tessék szigoruan elitélni!

— Mondja *Gyivák*, részeg volt ez az ember?

— Igenis, italos volt.

— No és miben nyilatkozott a részegsége?

— Pálinkában. (Derültség.)

Horváth Ferkó, a nagybőgős látta a kegyetlenséget, mikor a vádlott a hegedüt összetörte.

— Hogy történt ez a dolog Horváth?

— Nagy baj volt nagyságos uram, nekem kellett utána *prémázni*, pedig csak kontrás vagyok. (Derültség.)

— Jó, jó, elhiszem, de nem ezt kérdeztem, hanem azt, hogy hogyan törte össze ez az ember a hegedüt?

— Ez az igen tisztelt ur, kérem alássan, megharagudott, hogy abba hagytuk a nótát s az asztalhoz csapta a hegedüt.

— Megesküszik erre?

— Igenis arra esküszöm, hogy a hegedü összetörött. (Derültség.)

— Arra én is megesküszöm, mert tátom itt, hogy összetörött. (Derültség.)

— Mit fizetett Fábián maguknak?

— Kérem, nem járnak oda a meztélábasba olyan nagyságos urak, hogy még fizessenek is. (Derültség.)

— Miért muzsikálnak akkor?

— Nem muzsikáltam nagyságos ur, hisz én csak kontrás vagyok. (Nagy derültség.)

— De azt csak tudja, mit muzsikáltak?

— Nem tudom, hiszen az is a primás dolga. (Derültség.)

A bohózatba illő kaczagtató jelenetek között csak nagy nehezen tudta az elnök kiszedni belőlük a tárgyra vonatkozó vallomásokat, melyekből kiderült, hogy a vádlott csakugyan összetörte a hegedüt, s bántalmazta a rendőrt is. A törvényszék hatóságelleni erőszak miatt *két hónapi* fogházra itélte el *Fábiánt*, a ki kijelentette, hogy a kuriára viszi az ügyet, ott szolgáltattat igazságot magának.

TÁVIRATOK.

Páris, márcz. 17. A szenatus mai ülésén *Fabre* a miatt interpellál, hogy a Ligue de la patria française a katonatiszteket rossz utra vezeti. A szónok rámutat arra a politikai szerepre, a melyet a liga visz és azt kérdi, miért türték el, hogy a katonatiszteket rosszra csábitsa az a liga, a mely különben nem közölte a hivei közé tartozó katonatisztek neveit. Ezt a ligát az antiszemita és a hazafias ligával fentartott összeköttetése kompromittálja. Az interpelláló rámutat a Déroulède ügyre. Minthogy a szónok rosszulléte miatt nem folytathatja beszédét, az interpellácziót keddre halasztják.

Róma, márcz. 17. A Stefani-ügynökségnek azt jelentik Londonból, hogy Csii-Cse-Lo-Feng-Lu ottani khinai követ, a ki egyszersmind az olasz udvarnál is akkreditálva van, ma reggel Rómába utazott.

Róma, márcz. 17. Az „Opinione“ és a „Faufulla“ folytonosan azt hiresztelik, hogy a pápa gyenge és hogy aggódnak állapota miatt. Ennek ellenében a pápa környezetének tagjai megczáfolják a nyugtalanitó hireket. A pápa hosszabb időt töltött ágyon kivül és szobáiban sétálgatott. A dolgozó szobájában levő kis könyvtár és festmények rendezgetésével foglalkozott. *Mazzoni* és *Lapponi* orvosok ma délután 6 órakor meglátogatták a pápát, a ki karosszékéből felállt, hogy az orvosokat fogadja és támogatás nélkül ment az ablakhoz, a hol az orvosok megvizsgálták. *Mazzoni* kötést váltott a seben. A pápa hosszabb ideig beszélgetett az orvosokkal, a kik állapotával meg voltak elégedve.

Madrid, márcz. 17. A régens-királyné ma ratifikálta az Egyesült-Államokkal kötött békeszerződést.

Pétervár, márcz. 17. A „Novoje Vremja“ feltünő helyen komoly figyelmeztető szózatot intéz a finnekhez, szemökre vetvén, hogy komoly játékot üznek és azt kérdezi, hogy tudatában vannak-e cselekedeteik jelentőségének. A finnországi kormányközegek magaviselete — mondja a nevezett lap — csak arra magyarázható, hogy politikai zavarokat akarnak előidézni az országban. Oroszország nem fél ilyen zavarok perspektivájától, de nem szabad elfelejteni, hogy a finnországi politikusok nem azonosok Finnországgal. Az ország sorsát ilyen politikus csizmadiákra bizni, kegyetlenség volna, mert abból csak szerencsétlenség és nyomoruság háramlanék az országra.

Newyork, márcz. 17. Ma délután a város közepén levő Windsor-szálloda leégett. Az egész épület összeomlott 40 percz alatt. Attól tartanak, hogy 25 ember életét vesztette és sokan megsebesültek.

Francziaország hadereje.

Páris, márcz. 17. A *kamara* mai ülésén a haditengerészeti költségvetést tárgyalta.

Lockroy tengerészeti miniszter kifejtette, hogy mit tett a nemzeti védelem biztositására és tekintetbe véve a pénzügyi helyzetet, mit szándékozik még tenni. Francziaországnak nem lehet oly tekintélyes hajóhada, mint Angliának és nem lehet oly nagy hadserege, mint Németországnak. *Ha megüzenik nekünk a háborut* — ugymond a miniszter — *abban a helyzetben kell lennünk, hogy helyt állhassunk. De ha el akarjuk kerülni a háborut, akkor erősnek kell lennünk.* (Helyeslés.)

A miniszter hangsulyozta, hogy a partok védelme nem kisebb jelentőségü, mint a szárazföldi határ védelme. Nekünk fenn kell tartanunk a tengerek szabadságát háboru esetére is. A gyarmati hatalom kiterjesztéséhez is erős haditengerészet szükséges. A tengeralatti hajózás kérdését illetőleg ezeket mondja a miniszter: Nekünk ma oly tengeralatt járó csónakunk van, a mely igazi szolgálatokra képes.

Ez katonai és egyuttal hajózási eszköz. Azok a kisérletek, a melyeket Toulonban a „*Gustave Zede*“-vel tettek, irányadóknak tekinthetők. A miniszter jelentést tesz ezekről a kisérletekről, a melyeknél jelen volt. A „Gustave Zede“-nek nagy hibája volt, ugyszólván, vak volt. Ma már nem az, mert az utóbbi napokban irányzó készülékkel látták el, a mely lehetővé teszi, hogy ellenfeléhez közeledjék és biztos döfést adjon neki.

Francziaországnak tehát egy uj és rettenetes fegyvere is van. Nekünk tizenöt pánczélos hajónk van a Földközi tengeren, mig Angliának csak tiz. A miniszter ezután az északi tengeri hajóraj szervezetéről szól és hozzáteszi, hogy a távolabbi hajórajoknak majdnem minden fahajóját már modern hajókkal pótolták. Felvilágositást ad a gyarmatokon levő hajórajok szervezetéről és támaszpontjairól, valamint Francziaország partjainak védelméről. A miniszter a hajótipusok számának korlátozasával homogén hajóhadat akar alkotni. Dicsérettel szól ezután a tengerészeti csapatokról és igy folytatja: Francziaországot hatalmas haditengerészettel kell ellátnunk; meg kell tehát ujitanunk a haditengerészetet. Francziaország békét akar ugyan, de szervezni kell haditengerészetünket, hogy visszautasithassuk a támadásokat. A miniszter végül a kereskedelem terén mutatkozó versenyről szól, a mely annyira megfelel a franczia természetnek és még egyszer dicsérettel adózik a tengerészeti csapatoknak. (Tetszés.)

A tárgyalást holnap folytatják.

XIII. Leo pápa a Dreyfus-ügyről.

Páris, márcz. 17.

Boyer d'Agen a *Figaro* munkatársa Rómába utazott, hogy személyesen meggyőződjék arról, miképen viseli el a vatikáni aggastyán kilenczven esztendejének terhét. A vatikán tagas termeiben a halhatatlanság érzete lepte meg; ott, a hol most is ugyanazok a feszületek állanak, a hol ugyanaz a mester ugyanabban az aranyozott karosszékben ülve kitárt karokkal fogadta őt. Kitárta karjait, a melyek szüntelenül szorgoskodnak, mint a magvető karjai, de a melyek vetését mások fogják learatni. A fogadásról a következőket jelenti:

A pápa maga mellett kinált meg helylyel és mondá:

— Ben tornato, szerencsés visszatérést! Legutolsó utja óta szorgalmasan dolgozott.

Nem tudtam, hogy miképen tegyem a Pinturicchio első folio kötetét az agg kezeibe. Ezek a hosszu, keskeny kezek azonban nem reszketnek. A pápa kicsiny, élénk szemei kissé gyöngék, a miért is kénytelen az olvasásnál a könyvet közel tartani. Szemei csaknem gyermekes örömben ragyognak, ha azokat a metszeteket nézi, a melyeket «derék franczia müvészeink — mint a pápa mondja — oly fényesen tudnak előállitani.» És mialatt a pápa szép, okos fejét, a melynek dus hófehér hajfürtjei a zucchette alól vállaig omlanak, a könyv fölé hajtja: részvéttel nézem a tulságosan bő soutaneből kiemelkedő nyakát, a mely olyan vékony és sovány, hogy egy szegény holt verébre emlékeztet, a melyet egyszer, nagyon régen, kezembe tartottam. Lapról-lapra végig átnézi a könyvet, oly jóakarattal, a mely meghat és buzdit: folytatni a megkezdett müvet.

A mikor XIII. Leo pápa átlapozta a könyvet, hozzám fordult és észrevehető feszültséggel kérdezte:

— Hogy állanak az önök ügyei?

Boyer azt felelte, hogy az olasz lapok épen annyit irnak, mint a francziák, a mire a pápa mondá:

— Ezzel megerősiti azt a rossz hatást, a melyet hazája a többiekre gyakorol, ha a rendről és mérsékletről nem nyujt példát. Nemzetének egyik legnagyobb előjoga az, hogy hivatva van a czivilizácziónak, vagy a barbárságnak élén haladni. Nem vagyunk hajlandók azt mondani, hogy Francziaország a világ szive és hogy a többi nemzetek kizárólag az ő szerencsés vagy sajnálatos kezdeményezései után indulnak, a melyeket átvesznek tőle? Mit csinálnak például most ezzel a világraszóló botránynyal, a melyet mindenki számára keresztülvisznek, a ki látja és mindenki rosszalja, mert nemzeti erejüket oly meddő küzdelemben fecsérlik el, a mely a lovagias Francziaországnak nem hoz babért és a résztvevő emberiségnek nem hajt hasznot? A pártok ezen kegyetlen harczában hol marad a fajukat jellemző nagylelküség? Es a világnak, a mely elbámul a hosszu czivakodáson, micsoda haszna lesz ebből a hosszu, kevés eredménynyel kecsegtető hadjáratból? Hol vannak egykori keresztes hadjárataik? Hol vannak a Jeanne d'Arc-ok, hol a régi Francziaország hatalmas lelkesitő szózata?

Boyer erre azt felelte, hogy Francziaország egy ilyen hatalmas szózatot szeretne hallani, egy tisztelt és szeretett szózatot: a pápa szavát.

— Mit mondhatnék én nekik, a mit ők még nem tudnak? Az áldatlan ügy nem találta meg végre hivatott itélőszékét? Még többet: nemcsak a történtek kapták meg igazságos biráikat, hanem a parlamentjük is a körülményeknek megfelelően az egész törvényszéket küldi ki rendkivüli itélkezésre, valamennyi büntetőtanácsával együtt. Miért nem várják be ilyen törvénykezési eljárás mellett nyugodtan az ünnepélyes határozatot, a mely az ügyet be fogja fejezni? És ilyen nagyszerü apparatus mellett, a melyért a törvények kezeskednek, még sem teszik le a fegyvert? Hát valami másról van szó, mint arról, hogy egy bünös vagy ártatlan fölött jogos birai itélkezzenek? És ha maga a köztársaság az igazi vádlott, elég nagy, hogy maga védelmezze magát. De ne reméljék, hogy ebből a pártügyből vallási, felekezeti kérdést csinálhatnak. Vallásunk lemondás és szenvedések árán milliókat avatott szentekké. Kinek mondotta el a kolosszeum a lezajlott drámákat, a melyeket még a szentek bocsánata sem törölt el? A mi feladatunk azonos Urunk feladatával. Boldog az az áldozat, a kit Isten saját feláldozott fia mellé sorol; A martirologiák tele vannak nevekkel, a melyekből ki lehet ezt olvasni.

Arra a közbeszólásra, hogy most már nincsenek héroszok, a minők a pápa szemei előtt lebegnek, nincsenek, a kik tiszteletteljesen várják az emberi igazságszolgáltatás határozatát és a kiknek még ha téved is ez a kálvária hegye több, mint a prätorium és Krisztus keresztje magasabb, mint a legékesebb védőbeszéd; a pápa igy folytatta:

Hisz a franczia kormányon most olyan ember ül, a kinek energiájára számitani lehet. Az anarchista zavargásokat Dupuy mindig erélyes kézzel fojtotta el. Senki sem felejti el, minő hidegvért tanusitott a képviselőház elnöki székében Vaillant merényletekor, mikor a bomba felrobbanása után felállt s azt mondta: «Uraim! folytatjuk az ülést.» Ez a pár szó akkor elég volt arra, hogy a megrémült franczia népet megnyugtassa. Ma Dupuy ujból ilyen felhivást intéz a franczia néphez. Neki kivételes törvények kellenek. A köztársaságok nem szeretnek kivételes törvényeket, de hát a miket Dupuy követel, azok is csak átmenetiek lennének. Ha a nyugalom helyreállitására kivételes törvények kellenek, akkor ezek a törvények az állam jövőjét biztositják.

MULATSÁGOK.

— **Az épitőiparosok** hangversenynyel egybekötött mulatsága holnap, szombaton, lesz a vigadó összes termeiben. A hangverseny *fél tiz óra után* kezdődik.

— **A rendőrtisztviselők müvészestéje,** mely e hó 22-én lesz a vigadóban, igen látogatottnak igérkezik. Közéletünk kitünőségei közül igen sokan megváltották már jegyeiket s a felülfizetések is szépen folynak, ugy, hogy az anyagi siker sem marad el. Az estély után az angol királyné szálló különtermében banket lesz, a melyre meghivta a rendőrség a közremüködő müvésznőket és müvészeket is.

— **A IX. ker. ferenczvárosi polgári kör** vigalmi bizottsága e hó 25-én este 8 órakor családi estét rendez a kör Bakács-tér 14. sz. a. helyiségében.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Eppinger* Lajos az Eppinger Lázár és fiai budapesti nagykereskedő czég beltagja eljegyezte Fantl Emmi kisasszonyt Budweisből.

GYÁSZROVAT.

Olay Lajosné halála. Olay Lajos orsz. képviselő nejének elhunytáról a gyászba borult család a következő jelentést adta ki:

Olay Lajos és leánya: Leona, férfe csik-csatószegi és szentimrei dr. Győrffy Gyula és gyermekeik: Tivadar és Pálma, — az elhunyt édes anyja: nemes-militicsi özv. Allaga Imréné szül. Fazekas Emma a maguk, valamint a kiterjedt rokonság nevében is megtört szivvel jelentik a példás feleség, a legjobb anya, gyermek és rokonnak *Olay Lajosné* született nemes-militicsi Allaga Bellának folyó hó 16-án esti 8 órakor életének 55-ik, boldog házasságának 31-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó 18-án délután 4 órakor fognak a gyászháznál (V. ker., Báthory-utcza 8.) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a kerepesi-uti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 20-án délelőtt 9 órakor fog a lipótvárosi plébániatemplomban az Urnak bemutattatni. Budapest, 1899. márczius hó 16-án. Béke és áldás hamvaira!

Kálmán Blanka ma reggel meghalt Budapesten, életének 22. évében. Temetése e hó 19-én, délelőtt ½11 órakor lesz a József-tér 13. számu gyászházból. Az oly korán elhunyt fiatal leányt esküvője elől ragadta el a halál.

A közönség köréből.

MAGvakat vásároljanak **HALDEK** magnagykereskedésében, József főherczeg ő császári és királyi fenségének udvari szállitójánál, **Budapest, Károly-körut 9.**
35753

MATTONI'FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább égvényes SAVANYUKUT
35515

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, márcz. 17. A német, osztrák, magyar, svájczi és román pléhzománcz-gyárak képviselői itt ma gyülést tartottak, a melyen elvben elhatározták, hogy nemzetközi szövetséget alakitanak az árak közös megállapitására. Minthogy a belga, franczia és németalföldi gyárak táviratilag bejelentették elvben való csatlakozásukat, 1899. április havának derekán összehivják az alakuló közgyülést.

Páris, márcz. 17. A szenátus elfogadta a Francziaország, Németország, Ausztria-Magyarország, Oroszország és Svájcz között a vasuti áruszállitásra vonatkozólag Parisban kötött pótegyezséget.

Newyork, márcz. 17 *Liszt* 2.85. *Buza* márcziusra $77^{7}/_{8}$, májusra 75, juliusra $70^{2}/_{8}$. *Tengeri* májusra $38^{6}/_{8}$.

Chikágó, márcz. 17. *Buza* májusra $66^{4}/_{8}$. *Tengeri* májusra $33.^{7}/_{8}$.

A hétről.

(*Ss.*) Hetek óta foglalkoztatja a tőzsdei köröket az a nagy árharcz, a melyet a gabonaspekuláczió két nagy pártja, a kontremin- és a hausse-párt folytat egymás ellen. Még többet beszélnek az ugynevezett *buzaringről*, a melyet egy hirhedt nevü, de mindenütt ismert és mindenben résztvevő spekuláns alakitott egynehány fővárosi malommal és néhány nagyobb spekuláns segitségével. Ez a ring őrülten vásárolja a piaczra kerülő árut, a határidőárfolyamokat rég látott magasságra hajtja és talán akaratlanul is olyan csábitó helyzetet teremt, hogy a balkán buzát, sőt a cseh, délnémet és már az orosz buzát is piaczainkra zuditja. Szavahihető és erre illetékes körök állitása szerint több ezer métermázsa keleti, rosszminőségü áru jutott piaczainkra, a melyet a tőkeerős ring át is vett és birtokában tart. A kontremin halálra van rémülve. A ring valósággal fojtogatja és minthogy az uj leszámolási rend szerint a különbözeteket a girópénztár nyilvántartja és azok időről-időre raló pontos fizetését követeli, az anyagi zavar veszedelmei is annyira fenyegetik, hogy már a tőzsdetanácshoz fordult, tőle kérve segitséget és oltalmat a ringgel szemben. Ezt a segitséget attól a tőzsdetanácstól várja, a melynek tagjai sorában ott ül nagyon sok spekuláns, a ki a ringnek főembere és sok olyan, a ki kontremin engagementjaiban van érdekelve.

Rettentően sivár a kép, a melyet ez a helyzet mutat. Meg kell szemlélni, nem lehet kitérni előle. Tartózkodunk azonban attól, hogy akár az egyik, akár a másik párt érdekharczosaivá szegődjünk. Teljesen közömbös reánk nézve a harcz addig, a mig a spekulánsok magánszemélye és *magánérdeke* van szóban. Hogy ki fog nyerni, ki veszteni, ki fog elpusztulni ebben az ádáz küzdelemben: ránk nem tartozik. A spekulánsok maguk teremtették ezt a szituácziót, ám lássák, hogy szabadulnak belőle. Van azonban a dolognak fontosabb és érdekesebb oldala, a melylyel foglalkozni immár elkerülhetetlen kötelesség. Első sorban a dolog *erkölcsi* oldala. A tisztességes kereskedelmi és üzletelvekkel megegyezik-e, hogy egy nagy és nemzeti jelentőséggel biró iparág képviselői elhagyják müködésük igazi terrénumát és iparüzés helyett tőzsdei üzérkedésekbe bocsátkoznak? Szabad-e, illik-e részvénytársulati alapon nyugodó vállalatoknak oly vállalkozásokba belevinni a rájuk bizott magántőkét, a melyeknek esélyei teljesen kiszámithatatlanok és a hol a rendes kereskedelmi számitásnak (a mely elvégre némi koczkázattal szintén számit) semmi alapja sincsen. Akár baisse-ringben, akár hausse-ringben vegyen tehát részt egy ilyen társaság, az erkölcstelen és tisztességtelen dolog. Németországban, a hol az ipari üzem köre és terjedelme a törvényhozás utján fog szabályoztatni, megbélyegző és a kereskedelmi tisztességgel össze nem egyeztethető eljárásnak fogja dekretálni, ha valamely ipar vagy kereskedelmi vállalat üzletkörén kivül eső, de főleg az iparüzemhez egyáltalán nem tartozó ügyletekkel fog foglalkozni, és az ilyen eljárást szigoruan bünteti is. Teljesen azonos meghatározás alá esik az a szerep, a melyet a ringben résztvevő malmok játszanak és egyenesen kihivják maguk ellen az elitélő birálatot.

Arról a hirhedt faiseurről, a ki ezt a ringet vezeti, és a ki minden zavaros spekuláczióban legfelül van, hogy magának a sok apró ember rovására anyagi hasznot biztositson, nem beszélünk. Az ilyen élősdiek ott rágódnak a társadalom szervezetének minden tagján és szipolyozzák vérüket. Velük szemben lehetetlen a védekezés. Mint adott körülménynyel kell számolni velük és minden alkalommal, minden esetben be kell számolni azt a nagy erkölcsi tért, a melyet az e fajta spekulánsok az illető akcziónak és ennek utján az egész közönségnek okoznak.

A ringnek ez a személyes része, tegyük mindjárt hozzá: erkölcstelensége is. Nézzük azonban a «tárgyi tényálladékot». A ring ekként védekezik: A kontremin szeptember óta nyomja a buza árát. Rendszeresen, mesterségesen. Mi ezt nem türhetjük. Elvégre is meg kell védelmeznünk a magyar gazdát, a kinek magas árt kell kapnia a buzájáért és nem szabad hagynunk, hogy a kontremin a saját czélját követve a magyar gazda ellen törjön. A kontremin erre azt válaszolja: Nem mi vagyunk önzők, hanem a ring emberei. Nem mi ártunk a gazdáknak, hanem ők. Ime, mily óriási mennyiségekben hozzák piaczra a silány minőségü román buzát, és rontják vele a magyar áru renoméját.

Mi pedig azt mondjuk: hiba esett mindkét részen és a sok sebesült között, a kik e harczban elvéreznek, a legnagyobb sebesült maga a tőzsdei intézmény lesz. Pedig erre az intézményre nagy szükség van a gazdasági életben. De az az akczió, a mely most folyik csarnokában, kiszolgáltatja egészen ellenségeinek, a kik majd diadalmas kárörömmel fogják vérező testét a fórumra vonszolni: diszes temetés végett. Szomoru a perspektiva, de rettenetesen igaz. Következetesen és a legnagyobb szenvedélyességgel azt a vádat hozták fel mindig a tőzsde ellen, hogy befolyásolja az áralakulást, illetve, hogy az áraknak ő maga a mesterséges megalkotója. Meggyőződésünk, hogy ez a vád nem igaz, és hogy a tőzsdei intézmény az áralakulás egyik nagyon fontos, és alapjában véve igaz faktora. De teljes loyalitással konczedáljuk, hogy a jelen pillanatban irtóztató valósággá vált a nagy vád: a tőzsde mesterségesen alakitja az árakat és azok hullámzását erőszakosan befolyásolja. Tudjuk ugyan, hogy ez csak muló jelenség és hogy a tőzsde nagy ellenségeinek csak pillanatokra van igaza. De nem ismerjük félre és objektiv szemlélő nem is ismerheti félre azt a káros hatást, a melyet ezek a manőverek az intézmény elvi sértetlenségére gyakorolnak. Es ennek következménye az lesz, hogy a tőzsde védelmezőinek, ha többet nem, annyit mindenesetre el kell majd ismerniök, hogy időről-időre igenis alakulhatnak olyan szituácziók, a mikor a tőzsde mesterséges uton befolyást gyakorol az áralakulásra és a kereslet és a kinálat egymásra hatását — tehát a természetes áralakulás alapfeltételének érvényesülését — lehetetlenné teszi. Ez pedig konczesszió abban az irányban is, hogy a spekulácziót törvénynyel kell megzabolázni, vagyis előbb-utóbb széles terjedelmü tőzsdetörvényt kell alkotni, magáért a tőzsdéért. Milyen paradoxon, hogy egy autonom intézményt, a mely legnagyobb jelentőségét ép autonomiájának köszönheti, törvényhozási akcziókkal kell eredeti hivatásának visszaadni. De a lavina megindult és ha nem tudják megállitani, görgeteg lesz, a mely elsöpri a hagyomány sok értékes maradványát, vele együtt a tőzsde autonómiáját is. Egy pillantás Németországra és e kép megelevenedik mindenki előtt.

Szólnunk kell még a magyar gazda érdekéről. Kinek van igazsága? A ringnek-e, a mikor azt mondja, hogy magas árakat teremt a gazda buzájának, vagy a kontreminnek-e, a midőn az idegen szemét buza beözönlésének nagy veszedelmére hivatkozik? E tekintetben a

kontremin részén van az igazság. De nemcsak azért, mert a szemétbuza beözönlése rontja a magyar buza renoméját, hanem főleg azért, mert olyan készletek keletkeznek most, a melyek később, a mikor a gazda piaczra hozza a buzáját, nyomni fogják az árakat és mert a mostani feszültséget üzleti téren olyan elernyedtség fogja felváltani, a mely élénkebb üzletkedvre képtelen lesz. Ez a jelenlegi helyzet nagy gazdasági veszedelme, a melyet elháritani ép a magyar gazda érdekében kellene. A ránk zuditott veszedelemért mi felelőssé teszszük a kontremint és a ringet egyaránt. Hibás mind a kettő. Amaz az őszszel lépett az erőszakosság utjára, emez most van rajta. Mentség egyik javára sincsen. Azokért a káros következményekért, a melyek e harcz nyomán fognak keletkezni, mind a ketten egyformán felelősek. Együtt keresték tehát a békés kibontakozást. Talán még megállithatják a görgő lavinát, . .

Sokat beszéltek az osztrák-magyar bank legujabb stiklijéről is. Mai számunkban közöltük, hogy a bank a válságba jutott *galicziai takarékpénztárnak* öt millió forintnyi lombardhitelt engedélyezett a rendes feltételek mellett. A bank vezetőinek a dolga, hogy a bonitas dolgában elfogadhatónak tartják-e az üzletet, vagy sem. De utalunk arra, hogy mily visszataszitó magatartást tanusitott a bank most legutóbb, a mikor a főváros akarta lombardiroztatni a maga papirjait és mily szükkeblüséget mutatott például az ujvidéki takarékpénztár válságánál. Mikor a hir először fölmerült, hogy a főváros a banktól kap majd 8 millió forint lombardhitelt, az osztrák sajtó gyülöletes ellenszenvvel rontott nekünk és egyetlenül nekiment a bank budapesti vezetőjének, a ki elvben hajlandónak mutatkozott az ügylet megkötésére. Pedig akkor egy gazdag világváros volt a kölcsönkérő fél. Es most, a mikor egy válsággal küzködő lengyel takarékpénztár bajba jutott, a bank készséggel nyitja meg pénztárát és ad annyit, a mennyit kérnek tőle. Vajjon van-e magyar intézet, a mely a banktól valaha is ennyi pénzt kapott volna, vagy képzelhető-e, hogy egy válságba jutott intézet kapna-e most ennyit? Bizony aligha. Hála isten, eddig még nem szorultunk a bankra. De a paritás értékére nagyon jellemző, hogy az egyenlőség elvét miként értelmezik a főtanács urai.

A hét egyéb jelenségei külön méltatást nem igényelnek.

A buzaring.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

E rovatnak *A hétről* czimü czikkében részletesen beszámolunk arról az akczióról, a melyet a spekuláczió jelenleg a gabonatőzsdén folytat és ugyanott elmondjuk a véleményünket is, a melyet e kérdésben vallunk. A nagyjelentőségü akczió nagyobb mozgalmat idézett elő a tőzsde vezetői körében, és ma a tőzsdetanács is foglalkozott azokkal a javaslatokkal, a melyeket a visszaélések megszüntetésére és a jövőben való megelőzésére ajánlottak.

A mai ülés első sorban foglalkozott azokkal a javaslatokkal, a melyeket az *áruüzleti szokások* átvizsgálása czéljából kiküldött bizottság terjesztett elébe.

Kornfeld Zsigmond alelnök, mint a bizottság elnöke előadta, hogy a bizottság első sorban arra volt tekintettel, hogy azok az áruüzleti rendelkezések, a melyek az áru bemutatására vonatkoznak, azonban annak nem teljesitése esetén semmiféle diszpozicziót sem tartalmaztak, szankczióval egészittessenek ki, még pedig oly értelemben, hogy a bemutatás elmulasztása rendbüntetéseket vonjon maga után, de ne tekintessék szerződésszegésnek.

Másodsorban azt javasolta a bizottság, hogy mig eddigelé az áruüzleti leszámoló rend akként intézkedett, hogy az utolsó benyujtás a hó 25-ik napján legyen, addig most *az utolsó terminus a hó 28-ik napjáig tolassék ki*, tekintettel az egyhavi üzletre.

A tanácskozások harmadik fontos momentumát a likvidáczionális eljárásnak a *fizetésképtelenség* esetében előálló viszonyok tárgyalása képezte s a bizottság teljesen tisztázni óhajtván a jelenleg fennálló intézkedések jogalapját, szakértői vélemény kikérése czéljából három jogtudóshoz: dr. *Nagy* Ferencz, dr. *Králik* Lajos és dr. *Neumann* Ármin egyet. tanárokhoz fordult, a kik egyhangulag oda nyilatkoztak, hogy e likvidáczionális eljárás érvényben álló intézkedései a csődtörvény rendelkezéseivel nem kerülnek összeütközésbe és fentarthatók.

A tőzsdetanács a bizottság emez intézkedéseit *elfogadván*, előterjesztetett egy több előkelő czég által benyujtott abbeli kérelem, hogy: 1. az áruüzleti szokások 14. §-a akként változtassék meg, hogy *a keverék megállapitása ne szám-, hanem sulyperczentekben történjék*, mert csak igy kerülhető el a kérdéses szakasz interpretácziójának különfélesége; 2. hogy az egyhavi terminus, mely — a felmondás napjait és az engagement kifüggesztésének idejét tekintve — 20 napra redukálódott, kibővittessék.

A tőzsdetanács a kérelem második részét előbbi határozata folytán tárgytalanná tekintvén, kimondotta, hogy a keverék megállapitásának régóta lebegő kérdésével alaposan foglalkozni fog s e czélból ankétet küld ki.

Kornfeld Zsigmond erre kimeritően ecsetelte az *idegen csekélyebb értékü gabona beözönlése* folytán bekövetkező nemzetgazdasági rázkódtatás jelentőségét. Fölhivja a tanácsot, hogy az egészséges megbénitó törekvések ellen emelje fel tiltó szavát; a következő javaslatot nyujtja be:

«Figyelemmel az áru-üzleti forgalomban mutatkozó egyes jelenségekre s tekintettel azon több irányban jelentkező törekvésre, hogy a tőzsdetanácsot a pillanatnyi üzleti helyzet alkalmából a kereskedelmi forgalom alapelveit károsító intézkedések foganatositására birják, a tőzsdetanács ezennel kijelenti, hogy a szabályszerüen megkötött ügyletek törvényes következményeinek kivételes intézkedésekkel való *korlátozását vagy megszüntetését (feloldását) kizártnak tartja*.

A tőzsdetanács azonban a választott biróság egyes tanácsainak döntésére bizza, hogy az áruk nem szállitásából származó perlések alkalmából felmerülő különbözetek megállapitásánál ne kizárólagosan és mereven az illető fedezési napon hivatalosan jegyzett tőzsdei árfolyamot, hanem a fenforgó esethez képest egyéb *a tényleges különbözetek megállapitásához vezető mellékkörülményeket is figyelembe vegye*.»

A tőzsdetanács *Weisz* Károly és *Császár* Jenő felszólalásai után Kornfeld Zsigmoud inditványát *elfogadta* és kimondta, hogy a javaslatban nem tett mellékkörülmények egyöntetü mérlegelése czéljából pör esetében a titkárság értesitese alapján az elnökség intézkedéseket fog tenni.

Végül kimondja a tanács, hogy a likvidáczionális árfolyamnak az utolsó napon való megállapitására a tőzsdetanács befolyást fog gyakorolni *az árfolyamot az effektiv árura való tekintettel állapitja meg s a visszaéléseknek gyökerében véget vet*.

Steiner József és társai beadványokban azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, hogy intézkedjék az áruüzleti szokások olyatén gyökeres megváltoztatása iránt melyek a jelenben észlelt s a legális üzletmenetet teljesen megbénitó közgazdasági kinövéseket lehetetlenné tegyék.

E beadvány során dr. *Ballay* Lajos min. tőzsdebiztos a kereskedelemügyi miniszter nevében azt a kijelentést tette, hogy a miniszter a gabonatőzsdén létrejött nagymérvü spekuláczionális engagementokat s azok lebonyolitását a legnagyobb figyelemmel kiséri s azon kivánságának ad kifejezést, hogy a tőzsdetanács saját hatáskörében sürgősen meg fogja tenni azokat az intézkedéseket, melyek *a határidőüzletmenet legitim hatáskörben való mozgását biztositják* s a spekuláczió kinövéseit meghiusitsák, gondoskodni fog az engagementoknak rázkodtatás nélküli lebonyolitásáról.

A tőzsdetanács mai határozatára, összefüggőleg azokkal a megjegyzésekkel, a melyeket *A hétről* czimü czikkünkben a buzaring üzelmeire tettünk, a következő észrevételeink vannak:

A tanács tagjainak egy nagy része pro vagy kontra maga is érdekelt ebben a nagy árharczban. A határozathozatalnál tehát sokan feszélyezve vannak. Másodszor: Mi a tanácsot egyáltalán alkalmatlannak tartjuk arra, hogy e fajta visszaéléseknek véget vessen és hogy ilyen bajokat orvosoljon. Sem a megtorlás, sem a preventiv intézkedés nem orvosszere az erőszaknak. Csak a harczoló erők dönthetik el egymás között a küzdelmet. Erő az erővel szemben. A tanács csak mérsékelheti a harcz hevét, egyengetheti a kibontakozás utjait és megkönnyitheti a lebonyolitást. Ép ezért inkább olyan határozatot szerettünk volna látni, a mely ez utóbbi három modus megvalósitására törekedett volna. Az nagyon veszedelmes dolog, hogy a tanács direktivákat ad a tőzsdebiróságnak. Ez ellenkezik a birói függetlenség elvével és tulajdonképen ép a jelen esetben czéltalan is. Részünkről tehát a harcz kiegyenlitésére a tanács mai állásfoglalását alkalmasnak nem tartjuk.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Tisztelgés Hegedüs Sándornál.** A kőbányai kereskedők, iparosok és gazdák körének tizenhéttagu küldöttsége *Földváry* Imre elnök vezetése alatt ma tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél. A miniszter megigérte, hogy támogatni fogja Kőbánya piaczának érdekeit és előmozditja ujból való felvirágzását. — A magyar tudakozódó egylet igazgatósága Tschögl Henrik elnök vezetése alatt tegnap tisztelgett Hegedüs Sándor miniszternél, a kihez a küldöttség vezetője rövid üdvözlő beszédet intézett, melyre a miniszter válaszolva, ama reményének ad kifejezést, hogy az egylet a reá háramló feladatnak sikeresen képes lesz megfelelni és ezen reményben az egyletet nemcsak jóakaratáról biztositja, hanem arról is, hogy benne mindenkor támogatójára fog találni.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A szőlők regenerálása.** A budapesti III. kerületi föld- és szőlőmivesek egyesületében márczius 19-én, vasárnap délután három órakor *Kádár* Antal szőlőültetési és szőlőmivelési népszerü felolvasást tart. A felolvasást a szőlők sikeres regenerálásának saját maga által feltalált módszerét fogja ismertetni.

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület** igazgatósága ma délután lovag *Falk* Zsigmond elnöklete alatt ülést tartott. A folyó ügyek elintézésének rendjén tudomásul vették a végrehajtó-bizottság által az ipari alkalmazottak adója behajtásának ügyében a sérelmes miniszteri rendelet ellen inditott akcziót; tudomásul vette az igazgatóság, hogy a végrehajtóbizottság a tisztességtelen verseny törvényhozási szabályozásának kérdését megvitatás tárgyává tette, valamint hogy az áruforgalmi statisztikai értékmegállapitó bizottság tagjává az egyesület részéről *Gelléri* Mór igazgatót nevezte ki a kereskedelmi miniszter. Örvendetes tudomásul vette az igazgatóság, hogy a fővárosi alsófoku iparikolák oktatási idejére nézve a főváros iparoktatási bizottsága, valamint a tanács is elfogadta az egyesület javaslatát s ezzel a nagyfontosságu kérdés mindenképpen kielégitő megoldáshoz jutott. Az egyesület idei közgyülését május 14-ére tüzték ki és ezzel az ülés véget ért.

SORSOLÁS.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán akövetkező főbb nyereményeket huzták ki: **10.000** koronát nyert: 80484. **5000** koronát nyertek: 3523 41113. **2000** koronát nyertek: 3453 4602 6600 7077 9584 12738 13317 14936 16784 18875 21957 27414 32228 34174 35975 37777 41172 45193 48508 49130 50098 51103 53831 54270 60095 69350 73834 83828 84507 88313 98376. **1000** koronát nyertek: 1215 1772 3408 5139 11239 12956 16652 16969 19487 28496 23194 24389 25138 26520 26561 27029 27163 42544 37337 39882 46874 48246 49092 51650 54299 55759 56540 57141 57974 59585 60370 61439 61632 62924 64225 68768 58945 68998 70656 75527 77723 77959 80598 81868 85686 87321 88012 88020 89727 90055 92826 97208 99803. **500** koronát nyertek: 375 889 1532 2919 6819 7269 7780 8529 8861 9040 23165 23974 28713 29170 29337 35631 40614 48449 48543 49742 53701 53769 54463 55759 62180 66356 66641 67160 67231 68075 71178 72193 73493 75555 76078 76341 76933 77125 77153 78525 79115 79798 79998 80639 81785 82349 82417 82941 91148 94887 95213 98922 99416.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Tőzsdeválasztás.** A budapesti áru- és értéktőzsde számos választói *Gál* Károly és *Reich* Lajos elnöklete alatt ma értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az e hó 24-én tartandó tőzsde közgyülésén az üresedésben levő két tőzsdetanácsosi állásra *Székely* Ferenczet a belvárosi takarékpénztár vezérigazgatóját és *Vuk* Gyulát a Vuk M. és fiai czég főnökét kandidálják.

** **A bécsi vesztegvásár,** mely legközelebb márczius 25-ikére esnék, az ezen napra eső ünnep miatt márczius 24-én fog megtartatni.

** **A bolgár kölcsön.** A bolgár kormány, mint Szófiából táviratozzák, hozzájárult ahhoz az egyezményhez, melyet az e czélból kiküldött bolgár miniszterek a bolgár kölcsön tárgyában a bécsi bankcsoporttal megkötött. Most a skupstina elé fogják terjeszteni az egyezményt jóváhagyás végett.

** **A bolgár csontbehozatal.** A legutóbbi időben ismételten történt, hogy a magyar kormány rendeletéből a határon visszautasitottak vaggon számra a Bulgáriából ideküldött nyerscsont-szállitmányokat, mert a csontok nem voltak kellően kiszáritva és tisztitva. — A bolgár kormány ennek következtében szigoruan utasitotta ugy az állatorvosokat, mint a határvámhatóságokat, hogy erre a legszigorubban ügyeljenek, mert a fegyelmi büntetésen kivül még a vagyoni felelősség is, őket terheli.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Márczius 17. —

Gabonatőzsde.

A mai tőzsdén vételkedv hiánya miatt a forgalom nagyon korlátolt volt. Néhány métermázsa adatott el a különbözős gabonanemekből változatlan árak mellett. Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 80 k. 10.65 frton. *Pestvidéki:* 100 mm. 80·5 k. 10.55 frton, 100 mm. 76 k. 10.30 frton, 100 mm. 78 k. 10.35 frton, 100 mm. 80 k. 10.50 frton, 100 mm. 75·5 k. 10.15 frton, 300 mm. 77 k. 10.15 frton. *Felsőtiszavidéki:* 100 mm. 78·5 k. 10.40 frton. *Bihari:* 100 mm. 78 k. 10.35 frton. *Bácskai:* 1700 mm. 72·8 k. 9.85 frton. **Zab**: 600 mm. 6.15 frton.

A határidőüzlet szilárd irányzatu. Márcziusi buzában a forgalom minimális; csak elvétve történik egy-egy fedezés, néhány krral magasabb árak mellett; áprilisi buzában élénk a forgalom emelkedő árak mellett. A többi czikkek árai csekély üzlet mellett alig változtak.

Felmondatott 26.000 mm. buza, 1500 mm. rozs és 200 mm. zab. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza márcziusra 10.53, 10.56, 10.70 forinton.
Szokványbuza áprilisra 9.92, 10.—, 9.99 forinton.
Szokványbuza májusra 9.62, 9.67, 9.69 forinton.
Szokványbuza októberre 8.64, 8.66, 8.65 forinton.
Szokványrozs márcziusra 8.03, 8.08, 8.06 forinton.
Tengeri májusra 4.56, 4.57, 4.58 forinton.
Szokványzab márcziusra 5.74, 5.76, 5.74 frton.
Repcze augusztusra 12.—, 12.—, 12.10 frton.

Déli 12 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza márcziusra	frt	10.59—10.60
Szokványbuza áprilisra	frt	9.97—9.98
Szokványbuza májusra	frt	9.68—9.70
Szokványbuza októberre	frt	8.63—8.65
Szokványrozs márcziusra	frt	8.05—8.06
Szokványzab márcziusra	frt	5.74—5.76
Tengeri májusra	frt	4.58—4.59
Repcze augusztusra	frt	12.——12.10

Délutáni forgalom.

A külföldi tőzsdékről lanyha jelentések érkeztek, Londonból 3, Liverpoolból 1¼ pennyvel, Berlinből pedig 1 márkával olcsóbb árakat jelentettek. Mindennek daczára az itteni tőzsdén az árak fedezési vásárlások következtében meglehetősen szilárdak maradtak, sőt ideiglenesen néhány krajczárral emelkedtek is és csak a zárlat felé gyengültek.

Délután 4 óra 30 perczkor záródnak:

Szokványbuza márcziusra	frt	10.58—10.60
Szokványbuza áprilisra	frt	9.95—9.97
Szokványbuza májusra	frt	9.63—9.65
Szokványbuza októberre	frt	8.63—8.65
Szokványrozs márcziusra	frt	7.98—8.—
Szokványzab márcziusra	frt	5.73—5.75
Tengeri májusra	frt	4.57—4.59

Terménytőzsde.

Szilva és *szilvaiz* szilárd, az árak emelkedtek. Boszniai 120-as szilva 9.50, 85-ös 13.25 frt, szerbiai 100-as 9.50 és 9.75 frton kelt el.

Szesz, nyersáru 17.25—17.50 frt.

Értéktőzsde.

A bécsi értéktőzsdén ma a tramway-részvények tetemes hanyatlása miatt nagyon le volt hangolva, a mi az itteni tőzsde irányzatát is kedvezőtlenül befolyásolta. Észrevehetőbben azonban csak a rimamurányi részvények hanyatlottak, még pedig 3 frttal bécsi eladások miatt. A többi értékek csak keveset estek, sőt osztrák-magyar államvasuti részvények rövid időre javultak is. A helyi értékek piaczán csend uralkodott, aszfalt- és czukor-részvények ma is emelkedtek. Befektetési értékek iránt a kedvezőtlen pénzviszonyok miatt csekély érdeklődés mutatkozik, az irányzat igen gyenge, a mit leginkább a járadékok alacsony árfolyama mutat.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén barátságosabb hangulat jött érvénybe, kivált osztrák-magyar államvasuti részvények élénk kereslet tárgyát képezték. Későbben lanyha bécsi tudósitások folytán, nálunk is gyengült az irányzat. — Köttetett: Osztrák hitelrészvény 368.90—368.50-ig, magyar hitelbank 397.75—398.—-ig, osztrák-magyar államvasut 363.25—364.30-ig, déli vasut 65.75—65.—-ig, rimamurányi vasmü 320.——319.—-ig, czukoripar-részvény 141.——140.75-ig, czukoripar elsőbbs. részv. 176.75—177.50 ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 368.50—368.60, magyar hitelbank 397.75—398.—, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 264.——264.50, magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.——105.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 253.——253.50-ig, osztrák-magyar államvasut 363.80—363.90, déli vasut 65.25—65.50-ig, rimamurányi vasmü 318.75—319.—-ig, magyar koronajáradék 97.85—97.90-ig, közuti vasut 393.—393.50—-ig, városi villamos vasut 234.——234.50-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén rimamurányi részvények hanyatlottak. Nemzetközi értékek szintén gyengültek, a mit bécsi lanyha jegyzésekkel hoztak kapcsolatba. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 368.30—368.70-ig, magyar hitelbank 397.75—397.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 263.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 252.25—252.50-ig, osztrák-magyar államvasut 363.30—363.80-ig, déli vasut 65.—-ig, rimamurányi vasmü 318.50—317.50-ig, magyar koronajáradék 97.70—97.80-ig, közuti vasut 393,75—393.—-ig. — Helyi értékekben köttetett: Lujza-gőzmalom 185.—, asphalt 224.——228.—, czukoripar 141.50, czukoripar elsőbbs. részvény 175.50—176.75.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 368.40—368.50, magyar hitelbank 397.50—397.75, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 263.50—263.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.——105.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 252.——252.50-ig, osztrák-magyar államvasut 363.60—363.80, déli vasut 65.——65.25-ig, rimamurányi vasmü 318.——318.25, magyar koronajáradék 97.65—97.75, közuti vasut 393.——393.50, városi villamos vasut 234.——234.50-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.— frt, nyolcz napra 4.50—5.— frt, április végére 11.——12.— frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén az irányzat nyugodt volt és csak kevés kötés jött létre. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 368.40—368.60-ig, magyar hitelbank 397.50, osztrák-magyar államvasut 363.30—363.50-ig, rimamurányi vasmü 318.25—318.75-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 368.60—368.70, magyar hitelbank 397.50—397.75, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 263.50—264.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.——105.50, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 252.50—253.—, osztrák-magyar államvasut 363.25—363.40, déli vasut 65.——65.25, rimamurányi vasmü 318.25—318.50, magyar koronajáradék 97.80—97.85, közuti vasut 393.——393.50, városi villamos vasut 234.——234.50.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, márcz. 17. *A)* Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 47½—48 kr. Öreg közép 47½—48 kr. Fiatal nehéz 51—51½ kr. Fiatal közép 49—50 kr. Fiatal könnyü 48½—49 kr. II. *Magyar szedett*: Nehéz —.— kr. Közép —.— kr. Könnyü —.— kr. III. *Romániai*: Nehéz —.— kr. Közép —.— kr. Könnyü —.— kr. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— kr. V. *Szerbiai*: Nehéz 49—50 kr. Közép 49—49½ kr. Könnyü 47½—48 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertésletszám: 1899. év márcz. 15. napján volt készlet 31.980 db. 1899 márcz. 16. napján felhajtatott 718 drb, márcz. 16. napján elszállittatott 549 darab, márczius 17. napjára maradt készletben 32.149 drb. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése márczius 16-án. Előző napról visszamaradt 77. Uj felhajtás 468, összes felhajtás 545, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 461, eladatlanul visszamaradt 84. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 50—52 kr.-ig. 220—286 klg. sulyban 51—53 kr.-ig. 320—380 klg. sulyban 51—53 kr.-ig. Öreg nehéz 47—48 kr.-ig. Malaczok 42—44 kr.-ig. A vásár hangulata élénk.

Gabonaforgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatasa az 1899 évi márcz. hó 15-én esti 6 órától márcz. 16-án esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről:

Az áru megnevezése	Érkezett vasuton	Érkezett hajón	Érkezett együtt	Elszállittatott vasuton	Elszállittatott hajón	Elszállittatott együtt
	m é t e r m á z s a					
a) helyi forgalomban						
buza	20416	34099	54515	247	—	247
rozs	209	1541	1750	—	1541	1541
árpa	1743	3761	5504	—	—	—
zab	—	13443	13443	—	7274	7274
tengeri	1071	7025	8096	126	2091	2217
összesen	23439	59869	83308	373	10906	11279
b) átmeneti forgalomban						
buza	102	—	102	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
összesen	102	—	102	.	—	—

c) a fővámhivatalnál előjegyeztetett

Az áru megnevezése	A visszkivitel czéljából valóbehozatalra előjegy. mennyiség métermázsákban	Az áru megnevezése	A visszkiviteire előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	3104	buzaliszt	3630
rozs	—	rozsliszt	—
árpa	—	árpaliszt	100
összesen	3104	összesen	3730

Magánhajók forgalma.

— Márczius 17. —

Budapestre érkezett: «Károly» Cservenkáról 4600 mm. zabbal, «Szentes» Cservenkáról 2650 mm. buzával és 100 mm. árpával, «Julcsa» Szolnokról 2100 mm. buzával, «Maros» Szt-Keresztúrról 2100 mm. buzával, «Vilma» Verbászról 1954 mm. buzával, I. sz. u. Bajáról 2348 mm. buzával és 601 mm. tengerivel, 7. sz. u. Bajáról 2846 mm. buzával, 11. sz. u. Veprováczról 100 mm. buzával és 1995 mm. zabbal, «Ilonka» Párkányból 2264 mm. buzával, «Baja Cs. h.» Alsó-Kubinból 3300 mm. tengerivel, «Apatin» Verbászról 2650 mm. buzával és 1510 mm. zabbal.

Budapesten áthaladt: «Viktória» Verbászról Győrbe 2800 mm. zabbal, «Sárkány» Szemendriáról Bécsbe 3036 mm. zabbal, «Előre» Pancsováról Győrbe 2160 mm. tengerivel és 1125 mm. zabbal, 2. sz. u. Zomborból Bécsbe 3968 mm. zabbal, 3. sz. u. Torzsáról Bécsbe 3013 mm. zabbal, 7. sz. u. Zimonyból Bécsbe 1655 mm. tengerivel.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai *előtőzsde* nyugodt irányzattal és tartott jobb árfolyamokkal nyilt meg, mert a külföldi tőzsdékről, különösen Newyorkból kedvező tudósitások érkeztek. Csakhamar azonban ellanyhult az irányzat a Tramway-részvényekben beállt ujabb baisse miatt; minek következtében a spekuláczió nagyobbmérvü realizálásokat foganatositott. Nemzetközi értékek közül az osztrák-magyar államvasuti, észak-nyugoti vasut részvényei és osztrák hitelrészvények voltak szilárdabbak. Valuták változatlanul feszesek maradtak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 368.50, magyar hitelbank 397.50, anglo-bank 156, union-bank 328, bankegyesület 277.25, Länderbank 241.—, osztrák-magyar államvasut 363.75, elbavölgyi vasut 257.75, déli vasut 65.25, alpesi bányarészvények 240.50, rimamurányi vasmü 318.50, prágai vasipar 1275.—, tramway-részvények 529.—, dohány-részvény 134, wienerbergi téglagyár 407, májusi járadék 101.25, török sorsjegy 63.60, német birodalmi márka 59.02.

A *déli tőzsde* kedvtelen hangulat mellett nyilt meg. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 368.37, magyar hitelbank 397.50, Länderbank 241.—, unionbank 327.50, anglo-bank 156.—, bankegyesület 277.25, Tramway-részvények 526.—, osztrák-magyar államvasut 363.50, déli vasut 65.—, elbavölgyi vasut 257.75, északnyugati vasut 246.25, dohány-részvények 134.50, alpesi bányarészvények 240.50, rimamurányi vasmü 318.50, prágai vasipar 1275.—, májusi járadék 101.25, magyar koronajáradék 97.65, török sorsjegyek 63.40, német birodalmi márka 59.02.

A hangulat később is nagyon nyomott volt, mert Berlinből is alacsonyabb árfolyamokat jelentettek.

A *délutáni magánforgalomban* a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 368.50, magyar hitelbank 397.—, angol-osztrák bank 156.—, bankegyesület 277.25, Unionbank 328.50, Länderbank 242.50, osztrák-magyar államvasut 363.25, déli vasut 65.—, török dohány-részvény 134.—, rimamurányi vasmü 318.25, alpesi bányarészvények 241.25, májusi járadék 101.30, magyar koronajáradék 97.80, török sorsjegy 63.50.

Bécs, márcz. 17. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 119.70, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 141.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.20, magyar kel. vasut áll. kötvény 120.40, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 264.75, magyar kereskedelmi bank 1410, magyar koronajárad. 97.80, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 96.50, magyar hitelbank-részvények 396.—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 163.25, kassa-oderbergi vasut-r. 188.50, rimamurányi vasmü 317.50.

Bécs, márcz. 17. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papir-járadék 101.30, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.45, 1860. sorsjegy 139.75, osztrák hitelsorsjegy 199.50, angol-osztrák bank 155.75, bécsi Bankverein 277.25, osztrák-magyar bank 913.—, déli vasut részvény 65.—, dunagőzhajózási társulat 454.—, dohányrészvény 134.25, cs. és kir. vert arany 5.70, német bankváltók 59.—, 4·2%-os ezüstjáradék 100.90, osztrák koronajáradék 101.10, 1864. sorsjegy 194.50, osztrák hitelintézeti részvény 368.25, union-bankrészvény 328.50, osztrák Länderbank 241.50, osztrák-magyar államvasut 363.—, elbavölgyi vasut 257.50, alpesi részvények 241.—, 20 frankos arany 9.55½, londoni váltóár 120.45, bécsi Tramway 528.—. Nyugodt.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márcz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A gabona-határidőüzlet irányzata ma ismét szilárdabb volt, mert nem annyira a világpiacz eseményeit, mint inkább a helyi körülményeket veszik figyelembe. Köttetett: buza tavaszra 9.79, 9.76, 9.80 frton, buza május—juniusra 9.48, 9.45, 9.49 frton, rozs tavaszra 8.12, 8.13 frton, zab tavaszra 6.06 forinton, tengeri május—juniusra 4.86 frton. Repcze augusztus—szeptemberre 12.20. 12.30 frton.

Délután a kezdetben még némileg szilárd irány az uralkodó üzleti csend nyomasztó hatása alatt végül ismét nyugodtabb lett és május-juniusi buzában, valamint tengeriben az árfolyamok tegnaphoz képest még 1 krral hátramaradtak, mig a többi árfolyamok 2 krral emelkedtek. Köttetett: Buza tavaszra 9.79—9.81 frton, buza május—juniusra 9.40—9.46 frton, rozs tavaszra 8.17—8.13 frton. Jegyeztek: zab tavaszra 6.05—6.06 frton, tengeri május—juniusra 4.84—4.86 frton, repcze augusztus—szeptemberre 12.20—12.30 frton. A készárupiaczon az üzlet általános tartózkodás mellett teljesen stagnált.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, márczius 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Magasabb newyorki árfolyamokra, valamint a düsseldorfi piaczi jelentésre a tőzsde szilárdan indult. Bányaértékek ártartók voltak. Bankok nem változtak, vasutak nyugodtak. A transvaali vasut 4%-al magasabb. Olasz és spanyol járadék nyugati tőrsdékre gyengébb, később javult. Magánkamatláb 4⅜%. Az utótőzsde szilárd Amerikára.

Berlin, márcz. 17. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 230.75, osztrák-magyar államvasut 154.60, osztrák déli vasut 29.50. Szilárd.

Frankfurt, márcz. 17. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 230.80, osztrák déli vasut 29.70. Csendes.

Hamburg, márcz. 17. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 100.60, osztrák aranyjáradék 101.60, osztrák ezüstjáradék 100.20, osztrák hitelrészvény 230.75, osztrák 1860-as állami sorsjsgy 147.50, osztrák-magyar államvasut 154.75, osztrák déli vasut 29.50, olasz járadék 94.50. Nyugodt.

Hamburg, márcz. 17. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 230.75. Gyengébb.

Páris, márcz. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde ma gyenge volt, majdnem valamennyi papir csökkent, nevezetesen spanyol és olasz járadék, Rio Tinto és aranybányarészvény. Török értékek is alá voltak vetve ezen áramlatnak, török sorsjegy 1½, dohányrészvény 4 frankot vesztett.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 102.25, 3½%-os járadék 103.72, magyar aranyjáradék 101.80, osztrák aranyjáradék 103.60, olasz járadék 95.—, osztrák-magyar államvasut 778, alpesi bányatársaság 517.—, török dohányrészvény 290.—, Banque de Paris 1018, ottoman bank 573.—. Gyenge.

London, márcz. 17. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol $110\frac{9}{16}$.

London, márcz. 17. (Zárlat). Magyar aranyjáradék 100.—, osztrák déli vasut 6½, ezüst $27\frac{9}{16}$, 2¾%-os angol consol 110⅞, uj spanyol járadék 58¼, olasz járadék 93⅞, 4%-os rupia $67\frac{3}{16}$, Canada Pacific-vasut 89⅛. Magánkamatláb $2\frac{9}{16}$%. Üzlettelen.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, márcz. 17. *Czukor*, nyersáru Aussigban azonnal átvéve 13.07 frt, áprilisra 13.70 frt, finomitott készáru Prágában 26 forint.

Trieszt, márcz. 16. *Czukor* nyugodt, készáru 13⅜—14⅛ frt, márcziusra, márczius—májusra 13¾—14⅛ frt.

Hamburg, márcz. 17. *Nyersczukor* márcziusra 10, áprilisra 10.02, májusra 10.05, juniusra 10.17, juliusra 10.22, augusztusra 10.30, szeptemberre 10.15, október—deczemberre 9.50 márka 50 kilogrammonkint.

Hamburg, márcz. 17. *Kávé* márcziusra 28¼, májusra 29, szeptemberre 30, deczemberre 30½ fillér fontonkint.

Hamburg, márczius 16. *Petroleum* helyben 6.80 márka. Bágyadt.

Antwerpen, márcz. 16. *Petroleum* 18.75. Nyugodt.

Boroszló, márcz. 17. Buza 16.—, 15.90, rozs 14.—, zab 13.—, repcze 20.—, szesz (50-es) márcziusra 56.50, (70-es) 37.—, tengeri 12.75.

Berlin, márcz. 17. Szesz 39.60.

Stettin, márcz. 17. Szesz 38.50.

Köln, márcz. 17. Olaj 53.—.

Páris, márcz. 15. *Nyersczukor* 29.75—30.50, nyugodt; fehér czukor folyó hóra 30.75, áprilisra 31.—, májustól négy hónapra 31.50, októbertől négy hónapra 29.87½, finomitott készáru 104.——104.50.

Bréma, márcz 16. *Petroleum* helyben 6.85.

Páris, márcz. 17. *Buza* folyó hóra 20.35, áprilisra 20.45, május—juniusra 20.75, májustól 4 hóra 20.65, renyhe; *rozs* folyó hóra 13.85, áprilisra 13.85, május—juniusra 13.85, májustól 4 hóra 13.60, nyugodt; *liszt* folyó hóra 42.60, áprilisra 42.90, május—juniusra 43.35, májustól 4 hóra 43.15, renyhe; *repczeolaj* folyó hóra 49.50, áprilisra 49.50, májustól négy hóra 50.25, négy utolsó hóra 51.75, nyugodt; *szesz* folyó hóra 45.—, áprilisra 44.75, májustól négy hóra —.—, négy utolsó hóra —.—, szilárd. Idő: szép.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A székesfővárosi vásárcsarnok árjegyzéssel. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom igen élénk volt. A borjuhus és a báranyhus igen olcsó, alig eladható. A borjuhus eleje 50 kr, hátulja 54 krajczár legalább 5 kilós vételeknél; egész bárány 2 frt, baromfi és a hal csekélységgel drágább. Idei liba darabja 4 frt 50 kr, idei csirke darabja 1 frt. Császármadár darabja 1 frt 30 kr, gyöngytyuk 1 frt 20 kr, a szopós malacz darabja 4 frt 50 kr, a laibachi rák darabja 20 kr. Tojásból 47 darabot olvastak 1 frtért.

A mai detailárak ezek:

Husféle. Marhahus eleje 72, leveshus 76, rostélyos, felsál, bélszin fartő 80, marhanyelv 75, vesepecsenye 90, tisztitva 220, növendékhus eleje 38, hátulja 50 kr, birkahus eleje 38, hátulja 48, borjuhus 76, szegye, lapoczkája 80, czombja 90, szelet 86 kr, bárány mellső negyede 70, hátulsó negyede 1 frt, sertéshus 58, czombja, lapoczkája 60, karaj és nyulpecsenye 80, nyers sonka 60, prágai sonka 90 kr kilója, zsir 62 kr, háj 62 kr kilója, olvasztani való szalonna 56 kr, ludzsir kilója 1 frt 20 kr.

Baromfi és tojás: Idei csirke darabja 1 frt, csirke 65 kr, tyuk 90 kr, kappan 1.10 frt, pulard 1.10 frt, hizott kacsa 1.60 frt, hizott lud 3.50 frt.

Leölt és tisztitott baromfi: Csirke 75 kr, pulard 120 kr, kappan 120 kr, lud 350 kr. kilogrammonkint 62 kr, pulyka kilója 60 kr, kacsa 150 kr darabja.

Különlegesség: Csemege-szőlő 100 kr, körte kilója 60 kr, alma kilója 36 kr, dió kilója 32 kr. Franczia papirhéju kilója 28 kr. Teavaj 1 frt 20 kr, parasztvaj 95 kr, tejföl literje 24 kr, édes turó 24 kr kilója, karfiol darabja 20 kr, idei paradicsom kilója 60 kr, máltai burgonya 12 kr, idei fejes saláta darabja 3 kr, idei zöld borsó kilója 60 kr, idei zöld bab kilója 4 frt, idei saláta-uborka darabja 1.20 frt, sampion-gomba 4 db 10 kr. Galamb párja 50 kr, vadkacsa dbja 80 kr, fenyőmadár párja 30 kr, császármadár darabja 1 frt 30 kr, őzhus kilója 60 kr, őzgerincz egészben 6 frt 50 kr, őz czombja 3 frt 50 kr, vaddisznó 60 kr, fáczán darabja 2 forint 50 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Örkény. *K. J. B.* Maga is bevallja, hogy csak tizenhat éves, el sem végezte a gimnáziális osztályokat s már is azt kivánja, adjunk felvilágositást néhány versenylóról és versenyistállóról. Érdeklődik továbbá minden iránt, a mi a gyepen történik és történni fog. Nem gondolja, hogy talán jó volna ezzel várni, a mig tanulmányait elvégzi, a mig valamely komoly pályára a szellemi előkészületeit részben befejezi? A turf nem kiskoruaknak való. Halaszsza el érdeklődését s ne kezdje léhaságokon az életét. Ebben a rovatban csak komoly kérdésekre felelünk.

E. H. *H.-Böszörmény.* Általában áll az a tétel, hogy gentlemannek nem szabad fogadnia olyasvalamire, a mit bizonyosan tud. Ezt azonban csak igen kifejezett esetekben lehet ellenőrizni. Vannak esetek, a mikor erősen ostromolják az illetőt, hogy fogadjon; a mikor ellenkező részről apodikticze állitják az ellenkezőjét annak, a mit ő tud. Ilyenkor könnyen esik kisértésbe akárki is, hogy fogadjon, bármennyire bizonyosan tud valamit. Mind a mellett, ha tényleg, kétségkivül tudja, nem szabad fogadnia rá. Ez primitiv föltétele a gentlemanlike felfogásnak. S a kiről kiderül, mindenesetre rossz világitásba kerül.

B. J. *H.-Szoboszló.* Kérünk türelmet, a mig a kéziratra sor kerül. Nemsokára ismét beszámolunk néhányunyal.

Pillangó. A kérdés sokkal pikánsabb, semhogy felelhetnénk. Kétségbe is vonjuk, hogy komolyan várt tőlünk feleletet rá.

G. M. *Pécs.* A kérdezett czimét nem ösmerjük. Csak annyit mondhatunk, hogy ezelőtt egy évvel távozott Budapestről. Azt is tudjuk, hogy innen Monte-Carlóba ment.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés“ Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Kivonat a hiv. lap márcz. 17. számából.

Árverések a fővárosban. *Kullmann* András 321 frtra becs. ingós. márczius 18. II. ker. szegényház-utcza 4. szám. *Weisz* Antal és társai 29.2000 frtra becs. ingós. márczius 23. V. ker. külső-váczi-ut 102. szám. *Simonyi* Miksa 6496 frtra becs. ingós. márczius 18. IV. ker. váczi-utcza 12. szám. *Mautner* Pál 3998 frtra becs. ingós márczius 18 V. ker. Ferencz József-tér 6. szám. *Sima* Ferencz 930 frtra becs. ingós. márczius 18. VI. ker. Rottenbiller-utcza 6. szám. *Martinelli* Antal 40.000 frtra becs. ingatl. április 4. V. ker. alkotmány-utcza 22. szám. *Schöffer* Ignácz 16712 frtra becs. ingós. márczius 28. V. ker. bécsi-utcza 7. szám. *Kohn* Lajos 185134 frtra becs. ingatl. április 21. V. ker. alkotmány-utcza 22. szám. *Kuzmann* Béláné 1900 frtra becs. ingós. márczius 18. I. ker. országház-utcza 5. szám. *Böhm* Venczel 790 frtra becs. ingós. márczius 20. VI. ker. hajós-utcza 12. szám.

Árverések a vidéken. *Mende* Oszvald 4750 frtra becs. ingós. márczius 23. Szabatfalva. (Temesvár.) *Betegh* Ferencz 2883 frtra becs. ingatl. április 27. Maros-Ludas. *Veres* Imre 5815 frtra becs. ingós. márczius 30. Szakalban. (Szécsény.) *Horváth* Izabella 20.000 frtra becs. ingatl. április 8. Pápa. *Beke* Lajos 340 frtra becs. ingós. márczius 20. Tóvároson. (Tata.) *Uray* Imréné 64218 frtra becs. ingatl. április 15. Komárom. *Michel* Károly 105 frtra becs. ingós. április 14. Székely-Keresztur. (Székely-Udvarhely.) *Takács* István 8000 frtra becs. ingatl. április 27. Szentes. *Forgách* József 15.000 frtra becs. ingatl. április 28. Kassa. *Wolf* Józsefné 5772 frtra becs. ingatl. márczius 28. Sz.-Keresztur. *Kovács* István 2310 frtra becs. ingatl. április 5. Losoncz. *Milin* Milán 6897 frtra becs. ingós. márczius 27. (N.-Becskerek.) *Kovics Kraics* Erzsébet 9731 frtra becs. ingatl. április 6. Zsolna. *Heisikovics* Lipót 5809 frtra becs. ingós. márczius 28. Balázsfalva. *Friedmann* Dávid 3216 frtra becs. ingós. márczius 22. Sajó-Hidvég. (Szerencs.) *Bankov* István 10.000 frtra becs. ingatl. április 12. Feketető. (T.-Kanizsa.) *Hochberger* szül. Weisz Fáni 5000 frtra becs. ingatl. április 12. Aranyos-Maróth. *Kaján* Andrásné 10.000 frtra becs. ingatl. április 28. Komárom. *Sima* Ferencz 8000 frtra becs. ingatl. április 4. Szentes. *Temmer* Herman 2017 frtra becs. ingatl. április 13. Monostor. (T.-Kanizsa.) Ifj. *Kis* András 910 frtra becs. ingatl. április 7. Mikola. (Szatmár.) *Grün* Lázár 13713 frtra becs. ingatl. április 13. (Szamosujvár.)

Csődmegnyitás. A budapesti kir. törvényszék részéről *Junovitz* S. ellen. Csődbiztosul Forrásy Ferencz törvényszéki biró, tömeggondnokul dr. Unger Bernát, helyetteséül dr. Söllő Géza budapesti ügyvédek neveztettek ki. Bejelentési határidő április 18.

Csődmegszüntetés. A budapesti kir. törvényszék részéről *Gyorfi* és *Kalivoda* czég ellen, — a kecskeméti kir. törvényszék részéről *Gesmay* Vilmos uj-kécskei kereskedő ellen, — a maros-szigeti kir. törvényszék részéről *Aberdám* testvérek kereskedő ellen, — a szegedi kir. törvényszék részéről *Steiner* Lázár battonyai lakos ellen a csőd megszüntettetett.

Napirend 1899. márczius 18.

Naptár: Szombat, márczius 18. Róm. kath. Jer. lir. et. — Prot. Sándor. — Görög-orosz: (márczius 6.) Am. vt. vt. — Zsidó: Nisan 7. Sab. Waj. — Nap kél 5 óra 52 perczkor reggel, nyugszik 5 óra 53 perczkor délután, Hold kél: 9 óra 15 perczkor reggel, nyugszik: 12 óra 50 perczkor éjjel.

A miniszterek nem fogadnak.

A magyar jogászegylet teljes ülése d. u. 6 órakor az ügyvédi kamarában.

Az osztálysorsjáték hatodik oszt. huzása délelőtt 9 órakor.

A nemzeti muzeum: képtára nyitva d. e. 9 től d. u. 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

A nemzeti muzeum néprajzi osztálya nyitva 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—8-ig.

Nemzeti szalon kiállitása (Ferencziek-tér 9. sz.) nyitva reggel 9-től, esti 9-ig. Belépődij 20 kr.

Téli kiállitás a képzőművészeti társulat városligeti műcsarnokában.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

A kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban, nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

A „Honfoglalás" diszfelvonulás" Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 5 óráig. Belépő dij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Iparművészeti muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és pentek kivetelével naponkint 9—1-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum. Állandó kiállitás: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig és d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

IDEGENEK NÉVSORA.

Hungária szálloda. Gr. Hadik I., csal. és kisérete, Nadaska. — Gr Maxim A. és kisérete, München. — Lvg Lederer I., Pozsony — Filatoff M., neje és kisérete, Szt-Pétervár. — Catziga M., Bukareszt. — Cioni H. és neje. Bukareszt. — Doanides N. és neje. Bukareszt. — Spassoff C., Szófia. — Koteff V., Szófia. — Beloff D., Szófia. — Frangesch O., Zágráb. Dr. Schwarz L., Zágráb. — Dracos G., Braila. — Hagemann L., Berlin. Pehldnd M., Ghaux de Fonds — Lévy L., Berlin — Schlesinger A., Berlin. — Krammer M., Berlin — Gracsányi I., Pozsony. — Dr. Szabady I., Székesfehérvar. — Damaszkin A., Istvánvölgy. — Möller S., Hedervar. Bach L., Nürnberg. — Dr. Sachs H., Fiume. — Landau L., Hamburg. Steindecker M., Hamburg. — Deutsch B. és csal., Lugos. — Schwarz F., Nagyvarad. — Thuranszky M., Szliacs. — Silberstein A., Barcstelep. Smogoina A., Trieszt. — Preisler F., Gablonz. — Souvini E., Milanó. Gottlieb C., Milano. — Vesnara V., Milano. — Ternyey A. és neje, N.-Várad. — Rieth F., Pforzheim. — Joekl I., Humpolecz. — Löwy I., B.-Csaba. — Munk M., Brünn — Zilesko C., Sliven. — Subak C., Bécs. Groak F., Nyiregyhaza. — Hochfelder C., Bécs. — Wiener T., Bécs. Selker P. és neje, Bécs. — Ritter V., Bécs. — Brandt E., Bécs. — Weiss I., Bécs. — Birnbaum H., Bécs. — Dr. Sommér L., Bécs. — Schwarz L., Bécs — Langfelder E., Bécs. — Hussein B., Bécs. — Klausner N., Bécs. Schnitzer S., Bécs.

Pannonia szálloda. Fein L., Szeged. — Spilka A., M.-Kovácsháza. Jnrenák S., Szt-Tornya. — Mayer V., Temesvár. — Gal I., T.-Szt-Marton. Müller I., Nagy-Kőrös. — Löw L., Deés. — Justus I., Alattyamos. Bagáry K., Szeged. — Hussy I., Kalocsa. — Nádas Gy., Mezőtur. — Klein K., Bécs. — Takács I., Tapolcza. — Szentkirályi Gy., Maros-Vásárhely. Dr. Grosz M., Pajna. — Grünhut I., J.-A.-Szent-György — Vörös I., S.-Varalja. — Dr. Hamerschmidt A., Zsolna. — Mátray L., T.-Szt-Miklós. Morauy E., K.-Vásárhely. — Balogh Gy., Gyöngyös. — Szalay L., Versecz. Berger M., Arad. — Dr. Schneller I., Losoncz. — Szabó P., Nagy-Károly. Deutsch M., B.-Csaba.

Ifj. Mayer József Erzsébet királyné szállodája. Frkcs J., Karolyvaros. — Balogh M., Szeged. — Stadinger L., Pa.-Eső. — Tóth B., Hatvan. — Br. Jardics E., Gracz. — Veres K., Győr. — Sinkay Z., Nyitra. Erdh J., Gömör. — Csonka E., Zombor. — Záhonyi Ö., Szombathely. Komáromi Gy., Pozsony. — Lusztig E., Bécs. — Bukovics A., Baja. Selka N., Trencsén. — Magosheyi D., Diószeg. — Zellenka T., Prága. Pasmáni Z., Komárom — Dömötör G., Ujvidék — Pillisi J., N.-Geres. Dr. Veisz E., Gyöngyös.

Orient szálloda. Novotny J., Temesvár. — Botka V., Vaál. — Fábián P., Sziksző. — Kossuth L., Miskolcz. — Keresztes G., Ráczkereszttur. Radics J., Kolozsvar. — Krieger J., Gerlach. — Fulner L., Léva. — Veisz A., Arad. — Wertheim S.-né, Enying. — Szigeti F., Kaposvar. — Allair C., Przemysl. — Frankl S., Brezka. — Boskowitz J., Albertirsa. — Klein L., Ózd. — Fischer P., B.-Sárkány. — Lacko G., Liptó-Szent-Miklós. Miklós L., Brad.

Vadászkürt szálloda. Gr. Záy R., Bécs. — Gr. Haller P., Darlacz. Br. Vay N., Szombathely. — Dr. Nagy S., Páthy. — Mihaly P., Márcz.-Sziget. — Karav G., Miskolcz. — Kanta Zs., Darlacz. — Reberics I., Sásd — Waller A., Mohács. — Wimmer J., Bécs — Barray Denő, Fehértemplom. — Skrabanék J., Bécs. — Flüri Robert, Bécs. — Jakablsevich E., Bécs. — Pratzen I., Brüsk. — Stepán Gabor Malcza. — Fürst Heinrick Péas. M Weiser B., Eger. — Rilaffics R. Bofia. — Merik H., Brüssel. — Jabicsek J., Bécs. —

Elhaltak névsora 1899. márcz. 17-én

Steier A. 83 é. III. Lajos-utcza 211.
Witt M. I., Kétgölyó-u. 5.
Giestler J., 60 é. Utról.
Peyer J., 28 é. I. Bela király-u. 19
Kraker sz. Hibert Klára 86 é. I. Attila-u. 115.
Klemencz F. 36 é. VII Szegényház.
Hubman J. 61 é. X. Ganztelep.
Bölim M. 78 é. VI. O-u. 49.
Kincsei Marczella 28 é. X. Polgar serfőző.
Galambos Anna 62 é. V. Harminczad-u. 6.
Vajtek A. 73 é. VII. Bethlen-u. 39.
Maulik F. 4 é. VI. Szabolcs-u. 24.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest 1899 márcz. 18-án.
Házi béke.
Vigjáték 3 felvonásban. Irta Bisson S. és Leclerq A. Forditotta Kürthy Emil.
Személyek:

Lucien Moreuil	Náday
Germaine	Csillag T.
Brunois	Vizvári
Brunoisné	Vizváriné
Ludovic	Zilahi
Pironeau	Latabár
Muscadet	Dezső
Susanne	K. Gerő L.
Dolores	Paulayné
Du Taillis	Hetényi
Denise	Groó V.
Ambroisine	Rákosi Sz.
Francois	Faludi
Julie	Keczeri J.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1899 márcz. 18-án.
A görög rabszolga.
Operette 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Makai E. és Pásztor Á. Zenéjét szerzette Sidney J.
Személyek:

Antónia	Bárdy
Iris	Hegyi A.
Pomponius	Solymosi
Heliodorus	Németh
Aspasia	Küry
Archias	Szirmai
Diomed	Raskó
Silvius	Lubinszky
Manlius	Ujvári
Lollius	Tollagi
Curius	Kiss M.
Melanopis	Csatai

Kezdete 7 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1899 márcz. 18 án.
Don Juan.
Opera 2 felv. Zenéjét szerzé Mozart A. Szövegét irta Da Ponte. Ford. Szerdahelyi J.
Személyek:

Don Gonzalo	Ney D.
Donna Anna	Vasquez
Don Ottavio	Arányi
Don Juan	Takáts
Donna Elvira	Rotter
Leporello	Szendrői
Masetto	Hegedüs
Zerlina	Ábrányiné

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.
Budapest, 1899 márcz. 18-án.
Délután 3 órakor rendkivülien mérsékelt helyárakkal a Vigszinház iskolájának második nyilvános előadása:
A becsület.
Szinmű 4 felvonásban. Irta Sudermann H. Ford. Fái I.
Este:
Mozgó fényképek.
Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Heltai Jenő.
Személyek:

Kapor K.	Tapolczai
Mariska	Delli
Gönes B.	Balassa
Róza	Rostagni
Kázár V.	Kalmár
Kaján T.	Gál
Menszky B.	Góth
Ladányi A.	Szerémy
Gombos	Szőke
Julis	Pécsy

Kezdete 7½ órakor.

VÁR-SZINHÁZ.
Budapest, 1899 márcz. 18-án.
Bűnös.
Dráma 3 felv. Irta Voss R. Forditotta Abonyi Árpád.
Személyek:

Herbert	Bercsényi
Klug	Gabányi
Eulen	Horváth
Lehr Tamás	Ujházi
Lehr Mártha	Jászai
Károly	Ivánfi
Julia	Alszegi
Berger Gusztáv	Somló
Kramer Adolf	Gyenes
Schmidt Vilmos	Szacsvay
Geralein	Abonyi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.
Budapest, 1899 márcz. 18-án.
Miss Mary Halton vendégfelléptével:
A GÉSÁK
vagy
Egy japán teaház története.
Énekes játék 3 felv. Irta Owen Hall. Pord. Fái J. B és Makai E. Zenéjét szerzé Sidney J.
Személyek:

Reginald	Kemény
Bronville	Palásthy
Cunningham	Odry
Grimston	Kardos
Downey	Simon
Bolton	Béres
Vun-Csi	Sziklai
Imári márki	Boross
Mimóza	Mary Halton
Juliette	Rózsa
Ladi Constance	Szilasi
Molly Seamore	Ledofszky

Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Vasárnap* A próféta.

A nemzeti szinház játékrendje: *Vasárnap* délután Közönyt közönynyel, este Himfy dalai.

A népszinház játékrendje: *Vasárnap* délután Diákkisasszonyok, este 1848. Hadak utja.

A vigszinház játékrendje: *Vasárnap* délután Trilby, este Dr. Pepi. Hajnali vendég.

A magyar szinház játékrendje: *Vasárnap* délután Egyiptom gyöngye, este Gyurkovics-lányok.

FOLIES CAPRICE.
VI., Révay-utcza 18. sz.
Ma
Anyja vére.
Megelőzőleg
Végrehajtás akadályokkal.
Bohózat.
LOS-ARRI spanyol és nemzetközi ének- és tánczduettisták.
Inkognitó-páholy.
Kedden, márczius 21-én
SCHÖNBERG R. A. jutalomjátéka

Somossy Mulató
(Nagymező-utcza). 34630
ALBRECHT FERENCZ bérlő.
Kezdete 8, vége 12 órakor.
„Három pár czipő"
énekes bohózat negyedik felvonása. Berlitől.
Leni — Augustin k. a. Lorenz — Trebitsch ur. Nachtfalter — Digruber ur. Irma — Frolda k. a.
Nagy hangverseny-akadémia. 1. Nászut-keringő, énekli Reval k. a. 2. Az aragon királynő, költemény, előadja Frolda k. a. 3. Landsknechtlied, énekli Dorn ur. 4. Ohne liebe kein leben, szerenád, énekli Franzeschini k. a. — **Nagy balet-egyveleg.** 1. Mindig és nem mindig, keringő, tánczolja a prima ballerina: Sozo k. a. és a balet-kar. 2. Nagy francia négyes, tánczolják Turner, Harasser, Bochner és Rábaközy k. a. és Czadill, Sigmund, Faludi és Guttmann. 3. Nagy galopp, előadja az egész balet-személyzet. 4. Ugy élnek most nagy Bécs városában, parodikus dal, énekli Augustin k. a. 5. Rei e-Abentener, énekli Trebitsch ur. 6. Uj magyar énekes népszinmű: „A tilosban" tánczczal, Faludi urtól.
Szenzácziós varieté-müsor!!
Mr. Staley és Miss Birbeck
Zene-kovácsmühely vagy Szalon és mühely.
Fellépnek **Barnum az ő világhirü óriási dogg-kutyáival**, továbbá **Hiláris és Tordants** franczia duettisták a mechanikus disznóval.
Valamint az összes müerők.
Holnap, vasárnap két előadás.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080
Ma este az étteremben
Balogh Károly
ismert s kedvelt zenekara játszik
Kezdete 8 órakor.

Vizállás, 1899. márczius 17-én.

Folyó / Állomás		Czentiméter	
Inn:			
Schärding	+	57	> 1
Duna:			
Passau	+	133	> 2
Linz	—	115	> 2
Bécs	—	122	
Pozsony	+	112	> 1
Komárom	+	15?	> 3
Budapest	+	115	> 5
D.-Földvár			
Mohács	+	112	> 4
Gombos	+	154	< 2
Ujvidék	+	91	< 3
Zimony	+	98	< 2
Pancsova	+	66	
Drenkova	+	70	< 2
Orsova	+	148	< 1
Vág:			
Szered	+	74	< 6
Rába:			
Győr	+	155	
Dráva:			
Zákány	—	26	> 2
Barcs	—	12	> 3
Eszék	+	66	> 5
Száva:			
Sziszek	+	10	< 5
Mitrovicza	+	189	> 4
Béga:			
Kiszető	+	94	< 3
Temesvár	+	4	< 8
N.-Becskerek	+	21	> 1
Tisza:			
M.-Sziget	+	60	
Tekeháza	+	50	
Tisza-Ujlak	+	8	< 4
V.-Námény	+	112	< 16
Záhony (Csap)	+	1	< 9
Tokaj	+	143	> 15
Tisza-Füred	+	156	> 34
Szolnok	+	92	> 26
Csongrád	+	47	> 12
Szeged	+	84	> 8
Török-Becse	+	19	< 1
Titel	+	117	< 1
Körös:			
Sebes: N.-Várad	—		
Fekete: Tenke	+	22	< 2
Fehér: B.-Jenő	+	2	< 2
Kettős: Békés	+	96	< 4
Hármas: Gyoma	+	96	< 2
Maros:			
Arad	—	90	> 6
Makó	+	34	> 14

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt. > áradat < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1899. márcz. 17-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje		Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximum	Hőmérsék minimum
Árvaváralja	67.3	+ 2.8	NE	2	4	—	14	2
Selmeczbánya	65.7	+ 2.7	NW	4	0	—	16	2
Kis-Kartal	66.7	+ 4.2	S	1	3	—	23	2
N.-Szombat	6?.5	+ 5.7	NW	2	3	—	19	5
Magyar-Óvár	69.4	+ 5.2	NW	5	4	—	19	4
Ó-Gyalla	67.6	+ 3.6	NW	2	0	—	20	2
Budapest	65.9	+ 5.4	—		0	—	20	4
Sopron	69.5	+ 4.0	NW	4	5	—	20	0
Herény	68.?	+ 4.4	—		4	—	19	4
Keszthely	68.?	+ 7.4	N	4	4	—	18	6
Zágráb	6?.0	+ 8.1	—		0	—	19	7
Károlyváros	68.?	+ 1.2	—		1	—	18	1
Fiume	6?.4	+ 11.7	NW	1	0	—	22	8
Cirkvenica	6?.5	+ 9.8	NW	2	0	—	22	7
Pancsova	65.4	+ 7.7	NW	1	0	—	18	6
Drenkova	64.2	+ 5.8	NE	2	3	—	19	3
Zsombolya	64.8	+ 2.4	SE	0	0	—	21	2
Arad	65.0	+ 5.0	SE	2	0	—	18	5
Szeged	6?.6	+ 5.1	NE	3	0	—	20	4
Szolnok	66.4	+ 5.2	NE	3	2	—	17	4
Eger	66.5	+ 0.8	S	1	1	—	19	—1
Debreczen	65.7	+ 5.6	E	4	2	—	20	5
Késmárk	67.5	+ 8.4	N	4	4	—	—	—
Ungvár	67.3	+ 5.3	NW	3	1	—	17	5
Akna-Szlatina	67.0	+ 1.5			0	—	—	—
Szatmár	67.?	+ 3.6	W	1	2	—	17	1
Nagy-Várad	66.3	+ 6.6	NE	2	0	—	16	4
Kolozsvár	65.4	+ 3.4	W	2	3	—	18	0
Nagy-Szeben	65.7	+ 2.3	W	1	0	—	16	2
Bécs	7?.2	+ 4.6	NW	2	4	—	20	4
Salzburg	69.8	+ 3.0	S	2	0	—	17	3
Klagenfurt	69.9	— 0.?	S	1	0	—	13	—2
Póla	65.7	+ 14.6	E	2	1	—	16	10
Lesina	64.2	+ 15.2	E	1	0	—	18	—
Sarajevo	67.3	+ 4.6	W	1	0	—	19	1
Torino	67.2	+ 9.0	SW	1	0	—	19	8
Florencz	66.9	+ 8.7	S	1	0	—	21	7
Róma	65.8	+ 8.5	N	3	0	—	—	—
Nápoly	65.5	+ 12.0	NE	1	0	—	—	—
Brindisi	64.8	+ 12.8	N	6	0	—	—	—
Palermo	66.2	+ 12.6	NW	3	0	—	—	—
Malta	64.8	+ 13.9	NE	2	4	—	—	—
Zürich	70.1	+ 2.2	—		0	—	—	—
Biarritz	68.8	+ 12.3	—		0	—	—	—
Nizza	65.5	+ 13.8	E	5	0	—	—	—
Páris	70.5	+ 3.3	N	3	≡	—	—	—
Kopenhága	65.4	+ 4.1	W	3	3	—	—	—
Hamburg	70.3	+ 5.5	W	3	0	—	—	—
Berlin	6?.9	+ 5.6	W	3	4	—	—	—
Christiansund	57.3	+ 6.3	W	3	●	15	—	—
Stockholm	—	—	—		—	—	—	—
Szent-Pétervár	57.5	— 6.9	NW	1	3	—	—	—
Moszkva	—	—	—		—	—	—	—
Varsó	—	—	—		—	—	—	—
Kiew	62.5	— 0.5	W	1	2	—	—	—
Sulina	66.4	+ 6.8	N	1	1	—	—	—
Szófia	67.3	+ 2.0	SW	0	0	—	—	—
Konstantinápoly	63.9	+ 0.7	NE	2	0	—	—	—
Athen	63.3	—	N	0	0	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugodt. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, K zivatar.

A légnyomás maximuma helyét megtartotta, ma is észak nyugot felől terjeszkedik a kontinensre; a minimum Közép Oroszország fölött van.

Az idő Európa-szerte tulnyomóan száraz, a hőmérsékle átlag normális vagy annál magasabb.

Hazánkban valamivel felhősebb lett az ég, az idő különben általánosan száraz és nappal igen enyhe.

Továbbra is száraz és enyhe idő várható.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1899. márczius 17.

Időjárás szép | Vizállás reggel 7 órakor 124 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 7°C. | Légsulymérő reg. 7 ó. 770 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaneműek.

a) Kész áru.

Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammok ára

	ó vagy uj	Faj	74 kg. frttól	74 kg. frtig	75 kg. frttól	75 kg. frtig	76 kg. frttól	76 kg. frtig	77 kg. frttól	77 kg. frtig	78 kg. frttól	78 kg. frtig	79 kg. frttól	79 kg. frtig	80 kg. frttól	80 kg. frtig
Buza	ó	bánsági	—.—	—.—	9.70	9.85	9.90	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	10.30	10.35	10.40	10.45
	ó	tiszavidéki	—.—	—.—	9.90	10.05	10.10	10.20	10.20	10.25	10.25	10.35	10.35	10.45	10.45	10.55
	ó	pestvidéki	—.—	—.—	9.85	10.—	10.05	10.15	10.15	10.20	10.20	10.30	10.30	10.40	10.40	10.50
	ó	fehérmegyei	—.—	—.—	9.90	10.05	10.10	10.15	10.15	10.20	10.25	10.30	10.30	10.40	10.40	10.50
	ó	bácskai	—.—	—.—	10.15	10.20	10.20	10.25	10.30	10.35	10.35	10.40	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	román átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	szerb	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Óvagy uj	Faj	Minőségi suly hekt.-kint	Frttól	Frtig
Rozs	ó	I-rendű	70—72	7.85	7.95
	ó	II-rendű	—	7.75	7.85
Árpa	ó	takarmány	60—62	6.20	6.55
	ó	égetni való	62—64	6.60	7.40
	ó	sörfőzésre	64—66	7.60	8.40
Zab	ó	—	39—41	5.80	6.15
Tengeri	ó	bánsági	—	4.65	4.70
	ó	másnemű	—	4.60	4.65
Repcze	uj	káposzta	—	11.25	12.—
	uj	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	ó	—	—	4.15	4.30

b) Határidőre.
Usance-minőségű 100 kilogrammonkint.

	Határidő	Pénz frt	Áru frt
Buza	1899 márcz.	10.59	10.60
	apr.	9.93	9.99
	május	9.57	9.59
	október	8.66	8.68
Rozs	1899 márcz.	8.06	8.07
	szept.	—.—	—.—
	1898 okt.	—.—	—.—
Tengeri	1899 április	—.—	—.—
	május	4.58	4.59
	junius	—.—	—.—
	1898 julius	—.—	—.—
	okt.	—.—	—.—
Zab	1899 márcz.	5.75	5.77
	szept.	—.—	—.—
	1898 okt.	—.—	—.—
Káp.-Repce	1899 auguszt.	12.10	12.20

A hajószállítás fuvardijtételei Budapestre.

	Honnan	kr.
Duna	Pancsova	24
	Ujvidék	21
	Bezdán	18
	Kalocsa	15
	D.-Földvár	14
Tisza	Szentes	28
	Szeged	26
	Zenta	25
	Titel	23
Száva	Mitrovicz	32
Béga	Temesvár	36
	N.-Becsk.	25

Győrbe a fuvardijtétel 10 krral magasabb a budapestinél. A hajódijtételek 100 kg.-kint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetnek. A Bega-állomásokról a burcsellázást beleértve.

Leszámoló árfolyamok márczius 17-éről

Buza	márczius	10.59
	junius	—.—
	szept.	—.—
	okt.	—.—
Rozs	márczius	8.06
	junius	—.—
	szept.	—.—
	október	—.—
Tengeri	május	—.—
	junius	—.—
	julius	—.—
	aug.	—.—
	szept.	—.—
	okt.	—.—
Zab	márczius	5.75
	junius	—.—
	szept.	—.—
	október	—.—
Káp.-Repcze	decz.	—.—
Szilva bosznai 120 db.	nov.	—.—
100	nov.	—.—
85	nov.	—.—
szerbiai szokvány	nov.	—.—
100 db.	nov.	—.—
85	nov.	—.—
Szilvaiz szlavoniai	nov.	—.—
szerbiai	nov.	—.—

II. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

		Faj		Pénz frt	Áru frt
Ingyen hordó	Disznózsir	budapesti		54.50	55.—
		vidéki		—.—	—.—
—	Szalonna	magyar la légenszáritott vidéki		—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos		45.50	46.—
		„ „ 3 „		48.50	49.—
		füstölt		51.—	52.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett.	Szilva Kész áru	bosznai, 1898 évi, usance-minőség		—.—	—.—
		„ „ „ 120 darabos		9.50	9.75
		„ „ „ 100 „		10.—	10.25
		„ „ „ 85 „		13.25	13.50
		szerbiai, „ „ usance-minőség		8.25	8.50
		„ „ „ 100 darabos		9.50	9.75
		„ „ „ 85		13.—	13.25
Minőség 500 grammonkint	Szilva Határidőre	bosznai, usance-min.		—.—	—.—
		„ 120 darabos		—.—	—.—
		„ 100 „		—.—	—.—
		„ 85 „		—.—	—.—
		szerbiai, usance-min.		—.—	—.—
		„ 100 darabos		—.—	—.—
		„ 85 „		—.—	—.—
Ingyen hordó	Szilvaiz Kész áru	szlavoniai 1898		13.50	14.50
		szerbiai 1898		12.—	13.—
	Szilvaiz Határidőre	szlavoniai 1898		—.—	—.—
		szerbiai 1898		—.—	—.—
—	Heremag	luczerna magyar, 1898		42.—	58.—
		lóhere aprószemű 1898		39.—	42.—
		„ középszerű 1898		42.—	47.—
		„ nagyszemű 1898		47.—	52.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100.500, 1000 frt névért. drbokban, adóm.	119.80	120.20
4 %	„ 10.000 frt névért. darabokban adóm.	119.80	120.20
4 %	Koronaértékű járadék, adómentes	97.65	98.15
3½ %		87.80	88.30
5 %	1876. keleti vasuti államk. aranyb., adólev. 10%	120.75	121.75
4½ %	1889. évi államvasuti aranykölcsön, adómentes	121.—	122.—
4½ %	1889. „ „ ezüstkölcsön	101.—	102.—
3 %	Államk. vask. czélj. arany adóm., 200 K. névért.	87.—	88.—
—	1870. évi nyereménykölcsön, 100 frtos darab	163.25	164.25
—	1870. „ „ 50 „	163.—	164.—
4½ %	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	100.50	101.50
4½ %	Horvát-szlavon „ „	101.—	101.75
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	96.75	97.75
4 %	Horvát-szlavon „ „	96.75	97.75
4 %	Tiszai és szegedi nyereménykölcsön	141.—	142.—
5 %	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4⅕ %	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	101.—	101.50
4⅕ %	„ „ „ május—november	101.—	101.50
4⅕ %	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.75	101.25
4⅕ %	„ „ „ április—október	100.75	101.25
4 %	Aranyjáradék, adómentes	120.—	120.50
4 %	Koronaértékű járadék	101.40	101.90
4 %	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. adólev. 20%	171.50	173.50
5 %	„ 1860. „ 500 „ o. é.	140.—	141.—
5 %	„ 1860. „ 100 „ „	158.—	159.—
—	„ 1864. „ 100 „ „	194.50	195.50
—	„ 1864. „ 50 „ „	194.50	195.50
	c) Idegen államadósságok.		
6 %	Bolgár államvasuti zálogkölcsön	112.—	113.—
2 %	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank ar.	33.75	34.75
2 %	„ „ 100 „ (osztr. felülb.	35.—	36.—

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	II Más kölcsönök.		
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	95.—	96.—
4½ %	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1893. évről	101.30	102.—
4½ %	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	99.75	100.75
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	9?.50	97.50
4 %	Temes-begavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	96.50	97.—
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½ %	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.—	101.—
4½ %	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár	100.—	101.—
4 %	„ „ „ koronaért.	97.50	98.50
4½ %	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	100.25	10?.25
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint.	101.50	102.50
5 %	„ „ „ 50½ évre kor. ért.	101.50	102.50
4½ %	„ „ „ 50½ évre	100.—	101.—
4½ %	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv. kor. ért.	9?.—	99.—
4½ %	„ „ „ járadékjegy visszafiz. 102%	99.75	100.75
4½ %	Magyar földhitelint. o. é.	100.50	101.50
4 %	„ „ „ 41 évre	96.50	97.50
4 %	„ „ koronaértékben 50 évre	96.50	97.50
3½ %	„ „ koronaértékben 63 évre	88.50	89.50
4 %	„ „ szabály. és talajjav.	96.25	97.25
4½ %	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	98.75	99.75
4 %	„ „ „ 50 évre kor. ért.	93.—	94.—
4 %	„ „ „ 50 évre 105%	97.75	98.75
5 %	Magyar jelzáloghitelbank	100.—	102.—
4½ %	„ „	100.05	101.—
4 %	„ „	98.—	99.—
4 %	„ „ 50 évre koronaértékben	—.—	—.—
4 %	„ „ közs. k. 50 é. vf. 110 frt.	100.—	100.50
4 %	„ „ közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½ %	„ „ közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4 %	„ „ nyer.-kötv.	121.—	122.—
4 %	„ „ „ osztr. felülb.	122.—	123.—
—	„ „ nyer.-jegy	17.—	18.—
—	„ „ „ osztr. felülb.	18.—	19.—
3 %	„ „ nyer.-kötv.	103.50	104.50
4½ %	Magyar országos közp. takarékpénztár	100.—	101.—
4½ %	„ „ „ kor. ért.	100.—	101.—
4 %	„ „ „ „	97.50	98.50
4½ %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogbankja	100.25	101.25
4 %	Magyar takarékpénzt. közp. zálogb. kor. ért.	98.25	99.25
4½ %	„ „ „ közs. k.	99.—	100.—
4 %	„ „ „ „	96.—	97.—
4 %	Osztrák-magyar bank 40½ évre	100.10	101.10
4 %	„ „ 50 évre	100.10	101.10
4 %	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv.	95.60	96.10
4 %	„ „ zálogl. kor. ért.	98.25	99.25
4½ %	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4 %	„ „ „	98.—	99.—
4½ %	„ „ „ közs. k. vissz. 110 frt	103.75	104.75
4 %	„ „ „ közs. k. vissz. 210 k.	99.—	100.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	„ „ „ 40 é. visszafiz. 110 frt.	—.—	—.—
5½ %	„ „ „ 40 évre	—.—	—.—
4½ %	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.50
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
4½ %	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½ %	„ „ 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½ %	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100.50	101.25
4½ %	„ „ „ közs. kötv.	100.—	100.50
5 %	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., vissz. 110 frt	102.—	—.—
5 %	„ „ 40 évre, vissz. 106 frt	102.—	—.—
5 %	„ „ 40 évre, III. kib.	101.75	102.25
4½ %	„ „ 35 évre, IV. kib.	100.25	101.25
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.50	103.50
5½ %	„ „	102.—	—.—
6 %	„ „	103.—	—.—
4½ %	„ „ VI. kib.	100.—	101.—
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	120.50	121.50
—	„ „ nyer.-jegy	16.—	17.—
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½ %	„ „ „	99.25	100.—
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½ %	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.50	101.50
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	99.50	100.50
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	98.50	99.50
4 %	Budapest-pécsi vasut	97.—	98.—
4 %	Déli vasut	—.—	—.—
6 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	98.—	99.—
4 %	„ „ 1889, arany	118.—	119.—
4 %	„ „ 1891, ezüst	98.—	99.—
4 %	„ „ 1891, arany	118.—	119.—
4 %	„ „ (oszt. von.) 1889. ez.	99.—	100.—
4½ %	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	100.—	101.—
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5 %	„ „ II. kib.	108.—	109.—
4 %	„ „ ezüst	98.50	99.50
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	108.—	109.—
5 %	„ „ „ 1874. kib.	108.—	109.—
4½ %	Magyar v. els. kölcsön beruh. czéira, arany	118.50	119.50
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883.	—.—	—.—
3 %	„ „ X. kib. 1885	—.—	—.—
4½ %	Torontáli helyi érdekű vasutak	—.—	—.—

Osztalék 1898-ra	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	V. Bankok részvényei.			
—.—	Angol-osztrák bank	120	155.—	156.—
6.—	Budapesti bankegyesület	100	100.50	101.—
10.—	Első magyar iparbank	150	171.—	173.—
—.—	Fiumei hitelbank	80	97.—	99.—
—.—	Fővárosi bank-részvénytársaság	100	78.—	80.—
50.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000 K.	—.—	—.—
6.—	Hazai bank-részvény-társaság	200 K.	113.50	114.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200 K.	117.—	122.—
—.—	Horvát kereskedelmi bank	240 K.	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	400 K.	—.—	—.—
—.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100	115.—	117.—
—.—	Magyar általános hitelbank	200	—.—	—.—
—.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100	—.—	—.—
fr.—.—	Magyar jelzáloghitelbank	100 ar.	—.—	—.—
—.—	Magyar kereskedelmi r.-t.	200	200.—	210.—
—.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	500	518.—	528.—
—.—	Osztrák hitelintézet	160	—.—	—.—
44.10	Osztrák-magyar bank	600	912.—	917.—
70.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	1412.—	1415.—
—.—	Unionbank	200	327.—	328.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
6.—	Belvárosi takarékpénztár	100	104.—	105.—
—.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	50	121.—	123.—
5.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	82.—	8?.—
14.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	227.—	229.—
62.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	300	1157.—	1160.—
18.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	306.—	308.—
40.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	300	782.—	787.—
400.—	Pesti hazai első takarékpénztár	1000	7950.—	8000.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	200	210.—	220.—
—.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	200	270.—	280.—
—.—	Első magyar általános biztositó társaság	1000	3200.—	3300.—
—.—	Fonciere, pesti biztositó intézet	100	98.—	100.—
—.—	Lloyd, magyar viszontbiztositó társ.	100	87.—	89.—
—.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	100	109.—	111.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	125.—	128.—
—.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	300	845.—	855.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	400	250.—	260.—
—.—	„ elsőbbségi részv.	400	400.—	—.—
—.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	720.—	725.—
—.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	200	265.—	270.—
—.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	160	184.—	187.—
—.—	Pesti hengermalom-társ.	400	595.—	600.—
—.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	200	25?.—	25?.—
—.—	Pesti Viktória-gőzmalom	150	145.—	147.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
—.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	109.—	112.—
16.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	100	205.—	215.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	100	86.—	87.—
—.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	100	138.—	139.—
—.—	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	100	103.—	104.—
—.—	István téglagyár r.-t.	100	74.—	76.—
—.—	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	30	21.—	22.—
8.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	125.—	130.—
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	160	740.—	745.—
22.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	322.—	326.—
6.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	100	100.—	103.—
—.—	Magyar asphalt r.-t.	100	22?.50	223.50
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	100	115.—	116.—
—.—	„ „ „ 1898. kib.	100	116.—	117.—
—.—	Magy. gőztégla-, czem.- és gypszgyár r.-t.	100	80.—	85.—
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	100	157.—	158.—
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
32.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	100	606.—	606.50
15.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	150	222.—	224.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv.			
—.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	200	145.—	150.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	87.—	88.—
—.—	Ganz és társa vasöntőde és gépgyár	400	2225.—	2240.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	200	—.—	—.—
—.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	113.—	115.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.	100	—.—	—.—
13.—	Schlick-féle vasöntőde és gépgyár	200	210.—	211.—
—.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	110.—	114.—
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	268.—	270.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
—.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	100	380.—	390.—
—.—	Franklin-társulat	150	270.—	280.—
—.—	„Kosmos" műintézet	100	90.—	95.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	190.—	195.—
80.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	500	1420.—	1450.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
—.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	595.—	600.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	60.—
37.50	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	520.—	540.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	14?.—	145.—
—.—	Budapesti általános villámossági r.-t.	200 K.	115.50	116.—
—.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy.r.-t.	2000 K.	1300.—	1350.—
6.—	Első magyar betűöntőde r.-t.	100	135.—	138.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Első magyar óragyár r.-t.	500 K.	—.—	—.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	300	1300.—	1310.—
12.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	200	270.—	280.—
—.—	Első magyar szállitási vállalat r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Első magyar szálloda r.-t.	80	235.—	245.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	100	129.—	133.—
—.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	500	1600.—	1650.—
—.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	490.—	500.—
—.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	100	—.—	—.—
—.—	Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-t.	100	20.—	25.—
—.—	„ „ „ els. részv.	100	45.—	—.—
—.—	Kabelgyár részvénytársaság	200	320.—	330.—
—.—	Kőbányai király serfőző r.-t.	200 K.	45.—	47.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	86.—	88.—
—.—	Magyar czukoripar r.-t. A. sor	100	140.50	141.—
—.—	„ „ „ B. sor	100	176.—	176.50
—.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	100	133.—	135.—
—.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	100	159.—	—.—
—.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	255.—	260.—
7.50	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	152.—	153.—
—.—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	500	490.—	510.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	200	325.—	330.—
—.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	570.—	573.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	2000	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	100	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	42.—	45.—
—.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	200	300.—	310.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	200 fr.	135.—	136.—
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
—.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	100	244.—	245.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	100	110.—	112.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	200	205.—	207.—
—.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	100	—.—	—.—
—.—	„ „ „ id. részj.	100	382.50	383.50
—.—	„ „ „ élv. jegy	—	265.—	270.—
—.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	100	234.—	234.50
—.—	„ „ „ élv. jegy	—	96.—	100.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	100	—.—	—.—
—.—	„ „ „ els. részv.	100	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	85.—	90.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	100	102.—	103.—
—.—	Déli vasut	200 ar.	—.—	—.—
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási-társ.	500 p. p.	457.—	460.—
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Kassai közuti vasut	100	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	189.—	190.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	197.50	198.50
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	200	214.—	215.—
—.—	Magyar helyi érdekű vasutak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	200	213.50	214.50
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	100	96.—	97.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	100	62.—	67.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	100	62.—	67.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	100	100.—	101.—
—.—	Nagykikinda-nagybecsker. vasut els. r.	100	100.—	101.—
—.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200 ar.	—.—	—.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	200	215.—	220.—
fr.—.—	Szlavoniai h. é. vasut els. részvény	200	170.—	175.—

Névérték drbkint	Értékpapirok	Pénz	Áru
	XIV. Sorsjegyek.		
5	Bazilika sorsjegy	6.20	6.70
5	„ „ osztr. felülbélyegzéssel	6.90	7.30
—	„ „ nyeremény-jegy	1.70	1.90
100	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	176.50	178.50
40	Budavárosi sorsjegy	63.50	65.50
40	„ „ osztr. felülbélyegzéssel	65.50	67.50
2	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	3.50	3.80
2	„ „ „ osztr. felülbélyegz.	3.80	4.20
5	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	9.25	9.75
5	„ „ „ osztr. felülbélyegz.	11.50	12.—
	„ „ „ nyeremény-jegy	2.80	3.20
25 L.	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
25 L.	„ „ „ osztr. felülbélyegz.	11.75	12.25
10	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	20.50	21.—
100	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	199.—	201.—
40 p. p.	Pálffy sorsjegy	64.50	65.50
	XV. Pénznemek.		
	Arany, cs. és kir. vert	5.69	5.74
	„ „ „ „ kor.	5.6?	5.71
	„ osztrák vagy magyar 8 frtos	9.5?	9.60
	„ 20 frankos	9.5?	9.60
	„ 20 márkás	11.79	11.83
	„ török aranylira	—.—	—.—
	Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	58.95	59.15
	Franczia bankjegy (100 frank)	47.7?	47.9
	Olasz bankjegy (100 lira)	44.?0	44.60
	Papirrubel darabonkint	1.27¼	1.28¼
	Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
	Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bankkamatl.			Pénz	Áru
2½ %	Amsterdam	100 hollandi frtért	99.35	99.75
3½ %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3 %	London	10 sterlingért	120.45	120.85
4½ %	Német bankpiaczok	100 márkáért	58.97½	59.17½
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	44.30	44.60
3 %	Páris	100 frankért	47.7	47.95
4½ %	Svájczi bankpiaczok	100 „	47.45	47.65
5 %	Szentpétervár	100 rubelért	127.—	128.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

Márczius hó végére.

	Pénz	Áru
Magyar aranyjáradék	119.90	120.10
Magyar koronajáradék	97.65	97.85
Magyar általános hitelbank	397.?0	397.75
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	105.50	106.50
Magyar jelzáloghitelbank	252.—	252.25
Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	263.50	263.75
Rimamurányi vasmű	316.—	318.50
Budapesti közuti vaspálya-társaság	393.—	393.50
Osztrák hitelintézet	368.40	368.60
Déli vasut	65.—	65.50
Osztrák-magyar államvasut	363.60	36?.80

Leszámitoló árfolyamok márczius 14-éről.

Magyar ált. hitelbank	398.—	Pesti m. keresk. bank	—.—	Salgó Tarjáni kőszénb. t.	606.—
Osztrák hitelintézet	369.—	Kassa-somosi kőszénb. r.-t.	—.—	Lujza gőzmalom r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	119.75	Magyar czukoripar r.-t. A. sor	139.—	Danubius-Schoen. hajógyár	—.—
Magyar koronajáradék	98.—	Magyar czukoripar r.-t. B. sor	174.—	Schlick-féle vasöntőde r.-t.	211.—
Magyar ip. és keresk. bank.	105.—	Magyar asphalt r.-t	223.—	Bpesti takp. és zálogk. r.-t.	226.—
Magyar jelzáloghitelbank	254.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	235.—
Magyar leszámitoló bank	265.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	321.—	Magy. ált. kőszén. r.-t. 1898. kib.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	394.—	Bp. közuti vasp. id. r. jegy	384.—	Első Pesti Spodiumgyár	—.—
Déli vasut	66.—	Adria m. tengerhajózási r.-t.	244.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Osztr.-magyar államvasut	362.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	228.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	100.—	Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Ganz-féle vasöntőde r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—
Hazai bank r.-t.	114.—	Magyar villamossági r.-t.	154.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—

Kamatozó kincstári utalvány … (6 hó) … 4% | Járadékok és bankzálogievelek elzálogositásánál … 5½%
Az Osztrák-Magyar bank kamatl. b. váltóleszámitolásnál … 5% | Más értékpapirok elzálogositásánál … 6%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a valaszra szükseges levélbelyeg vagy levelezőlap beküldetik es a hirdetes alatt allo szam közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Andrássy-ut 51. (Oktogon.)

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 60. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 31885

Trappista-féle sajtot igen kövért és izletest, saját készitményüt szállitok 5 kilós postacsomagját 3 frt 60 krért, portómentesen utánvéttel. Beyer Károly földbirtokos Csalár, posta Nógrád-Ludány. 7422

Kitüntetett oltóviasz kapható **Varga Sándornál** Turkevén, dobozonként 1 frtért. 7396

Gyümölcsfák és szöllővessők legnemesebb fajokban megrendelhetők Teleki János faiskolájából Balaton-Henye, posta Köves-Kálla. Tessék árjegyzéket kérni. 7423

Tölgyfából keritést és határjelző oszlopokat deszkát, tüzifát, gönczi hordót, ántalagot és III. rangu talpfát jutányos árban szállit Boga Ferencz, Olasz-Liszkán. 7428

Zongora rövid kitünő jó és szép 220 frt kevéssé használt Mignon 260 frt uj amerikai szerkezetü zongorák 300 frtól kezdve. Pianinó csaknem uj 250 frt uj Harmoniumok 85 frttól kezdve nagy választékban **Éder Antal Gyula** zongoratermében. Váczi-utcza 1. sz. sarokház. 35742/a

Pianinó majdnem uj, hires készitmény elegáns kiállitással, jutányos áron eladó. Kossuth Lajos-utcza 12. a fényképésznél. 35742/b

Pomázon egy igen szép fekvésü **birtok**, körülbelül 1600 négyszögöl, **gyümölcsös és szőlővel** és ehhez tartozó lakóházzal eladó, esetleg kiadó. A lakásból fölséges kilátás a hegyekre, közelben az ujonnan épitendő pomáz-margitligeti villamoshoz, nyaralásra igen alkalmas. A telek mészkőbányának, illetve mészkötőrésre jól kihasználható. Czim a kiadóhivatalban. 7413/a

Eladó birtok. 360 holdas nemesi birtok, Budapesttől 1 órányira, állomástól ½ órányira urilakkal és gazdasági épületekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban. 7353

Alkalmazást keres.

Ajánlkozik egy idősebb gyermektelen házaspár férfi mint inasnak, felesége pedig mint urasági főzőnének ki a házvezetést is érti, esetleg vidékre is hajlandók menni jó bizonyitványokkal rendelkeznek. Czim a kiadóhivatalban. 7426

Egy fiatal ember ki több ideig egy heti lapnál müködött, kitünő „Adminisztrator" és a kiadásban teljesen jártas, ajánlja magát valamely kiadóhivatalba, esetleg pénzbeszedői vagy raktárnoki állást is elfogad. Óvadékkal rendelkezik. Szives megkereséseket „H. L." jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 11101

Házi kisasszonynak, gyermekek mellé, vagy komornának egy urnőhöz ajánlkozik jó családból való 23 éves árva leány. Czim a kiadóba. 7417

Alkalmazást nyer.

100—300 frtig havonta megkereshető bármely foglalkozásu egyének által, biztos és becsületesen, tőke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapirok és sorsjegyek eladásával az ország minden helységében. Ajánlatok „**Könnyü kereset**" czimen **Singer Gyula hirdetési irodájába Budapest, IV., Rostély-utcza 3. sz. a.** intézendők. 7430

Oktatás.

Angolul tanit egy londoni müvelt fiatal ember, a ki nagy sikerrel a legelső házakban müködik és a legjobb referencziákkal bir. Czime a kiadóhivatalban. 7432

Lakás és bérlet.

Haszonbérlet. Biharmegyében vasuthoz ¾ óra távolságban egy 600 magyar holdas birtok egytagban épületekkel, továbbá más helyen 1000 magyar holdas birtok szintén épületekkel, mely utóbbi ha kivántatik, még 500 holdnyi területtel kibővithető több évekre haszonbérbe adatik. További értesitésért **Nadányi Miklóshoz Puszta-Kovácsiban** u. p. Berettyó-Ujfalu lehet fordulni. 35367

Bérbeadó. Üllei-ut Erkel-utcza sarkán 5 nagy utczai szobás uri lakás szalonnal 950 frtért; nagy bolt lakással 650 frtért; több más lakás olcsó bérért. Czim a kiadóban. 7411

Elegánsan butorozott külön bejáratu szoba, a Király-utcza elején, egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 7391

Különféle.

Legolcsóbb **Kávé** bevásárlási hely

4½ kgr.	Honduras kávé	6.30
4½ „	Java-kávé	6.25
4½ „	afr. mocca-kávé	6.25
4½ „	gyöngy-kávé	6.30
4½ „	portorico-kávé	5.80

Szétküldés bárhova bérmentve utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Postán naponként, vasuton hetenként kétszer. A posta-csomag vegyes-fajokból is összeállitható.

Németh Viktor Budapest, 35698 VIII., József-körut 44. sz.

4¾ kiló kávé nettó, bérmentve, utánvét vagy a pénz előre beküldése mellett; legjobb minőségért szavatosság.

Afrik. Mokka gyöngy	3.70
Santos, finom	3.70
Salvador, zöld, legfinom.	4.35
Ceylon, kékes zöld, legfin.	6.10
Arany Jáva, sárga legf.	5.90
Gyöngy, legfinomabb	5.55
Arab mokka, illatos	6.90

Árjegyzék és vámjegyzék ingyen. **Ettlinger & Cie Hamburg.** 35535

Olcsó kölcsönt eszközlök földbirtokra és budapesti házakra kiválóan előnyös feltételek mellett gyorsan dijelőleg nélkül. Megkereséseket **R. S.** czimen a kiadóhivatalba kérek. 7431

Pályázatok (a Budapesti Közlönyből.) Szolnoki m. k. pénzügyigazgatóságnál irodatiszt. Sárvári kir. adóhivatalnál pénztárnok. Verebélyi kir. jbiróságnál aljegyző. Budapesti m. k. posta- és távirda-igazgatóságnál több ideiglenes minőségü posta és távirdaszolga. Bártfai m. k. állami gimnáziumnál egy rendes tanár. Temesvári m. k. állami gimnáziumnál két rendes tanár. Csikszeredai kir. jbiróságnál végrehajtó. Magyar-lápósi kir. jbiróságnál albiró. Dévai kir. tvszéknél biró. Szeredi kir. adóhivatalnál adó-tiszt. Lévai kir. jbiróságnál segéd telekkönyvvezető. Szegszárdi m. k. pénzügyigazgatóságnál számgyakornok. Zalaegerszegi m. k. állami főgymnásiumnál helyettes tanár. Aranyidkai kir. bányahivatalnál bányaorvos. Nagybecskereki kir. ügyészségnél ügyész. Budapesti kir. büntető járásbiróságnál irnok. Fehértemplomi kir. tvszéknél aljegyző. Kolozsvári kir. adóhivatalnál adótiszt. Szepsi-i kir. jbiróságnál aljegyző. Tasnádi kir. jbiróságnál irnok. Brassói kir. tvszéknél tkkönyvi átalakitó dijnok. Vajda-Hunyadi kir. vasgyári hivatalnál bánya orvos.

Kaiserbad Legrégibb hirnevü hidegviz-gyógyintézet az összes természetes gyógymódokkal. Nagy park. Pompás hegyi vidék. Fény-, lég- és napfürdők; iszap-, láp-, gyógy-, füves, homok- és szénsavas fürdők stb. Acélforrások. Szigoruan individualizáló kezelés. Polgári árak. Prospectust ingyen és bérmentve küld a fürdőigazgatóság. Vezető orvos: Dr. Zimmermann E. (előbb Thalkirchenben). 35746 München — Kufstein — Salzburg — Bécsi vonal **Rosenheim**

Olcsó! Friedrich Bruno Andrieu's Söhne Bruck a/M. 35530 **vas, aczélmü és drót-ipar.**

Keritéshez való drótok és fonatok, czinezett tüskés aczéldrótok és mint ujdonságok: **Simplex tüskés aczéldrótok. Tartós!** Közönséges tüskés aczéldrót. Szab. négy hegyü Simplexdrót m.-osztr. szab. sz. 49354 89965

Köhögés és tüdő-

bajok a felülmulhatatlan **bécsi eredeti utifü-kivonatnedv mészvassal,**

használata mellett meggyógyulnak. Sok év óta a legnagyobb sikerrel alkalmaztatik mindennemü **tüdőbajoknál, mellhurut, köhögés, rekedtség, elnyálkásodásnál** stb. Ezen kitünő szer minden **köhögést** csillapit, feloldja a **nyálkát**, elmulasztja a **rekedtséget**, meggyógyitja a **tüdődaganatokat**, csillapitja az éjszakai izzadást, enyhiti a fájdalmat a mellben és a tüdőben, minélfogva elaltatólag is hat. E könnyen emészthető vasvegyület tartalmánál fogva erősitőleg hat a testre, a mennyiben a vas a vért javitja és gyarapitja, miáltal a betegnek sápadt kinézése is csakhamar elmulik és az arczszin ismét a rendes lesz. Egy tüdőbajos vagy vérszegény se mulaszsza el tehát ezen kitünő gyógyszert használni, mely rövid idő alatt visszaadja az óhajtott egészséget. E szer valódiságának bizonyságául a mellékelt két törv. védjegygyel van ellátva. Ne hagyjuk magunkat tévutra vezetni és értéktelen utánzatokat vásárolni, melyek a fennebbi nedvnek csak némely anyagát tartalmazzák és e mellett gyakran drágábbak. Egy eredeti üveg ára 1 frt 10 kr., posta utján 20 krral több csomagolás és szállitólevél fejében (portó nélkül).

Előállitás és főraktár: TRNKÓCZY VIKTOR Franciscus-gyógyszertára Bécs, V/2., Schönbrunnerstr. Nr. 107. azelőtt Hundsthurmerstrasse 113.

Budapesti raktárak: Török József gyógyszertára, Király-utcza 12., továbbá a Nádor-gyógyszertárban, Váczi-körut, Raditz Róbert gyógyszertárában, József-körut. 34723

Kávé- és Tea-Import

a legolcsóbb fajoktól a legfinomabb különlegességig.

KUNZ TESTVÉREK Budapest, Bálvány-utcza 2. (Fürdő-u. sarkán) és még 18 fiόküzlet.

Saját kávépörkölde, különleges eljárással, melynél a kávé erejét egészen megtartja s a mellett aromája is a legteljesebb mértékben kifejlődik. Ezt az eljárást a kávé-szakismerők és természettudósok a legtökéletesebbnek tartják s azért minden kulturállamban szabadalmaztatott.

Nyers kávé kilója 1.05 kr. és feljebb. **Pörkölt kávé kilója 1.20 kr.** és feljebb

Árjegyzék ingyen. — Szétküldés az ország minden posta- és vasutállomására. 35372

Lőfegyverek, revolverek és töltények. Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Bel- és külföldi rendjelek és érdemjelek. **Olasz vivószerek főraktára.** 35761

Jph Etournaud & Co Cognac a legjobb cognac-márka. Vezérképviselő: **HEIMLER és TÁRSA** Budapest, VI., Etövös-utcza 33. 35737

Az előkelő hölgyvilág kedvelt illatszere **Eau de No 4711. Cologne**

Mindenütt a legjobbnak elismerve, kiállitásokon a legmagasabb dijjal kitüntetve.

A VALÓDI kölni viz 34980

MÜLHENS FERD.-tól, KÖLN, o felsége az orosz czár udv. szállitója.

Kapható minden finom illatszerüzletben.

Legjobb szabó az Angol szabó.

1 felöltő ... 9 frt
1 kerékpárőltöny 9 „
1 férfiöltöny ... 9 „
és feljebb.
Mind tiszta gyapjuszövetből.

35738

Az Angol szabónál Kohn Heilmann és fiai Budapest, Károly-körut 12. A czimre ügyelni tessék.

HOFF JÁNOS MALÁTA CUKORKÁI

köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, különösen pedig tüdőkatarrusnál fölülmulhatatlanok a valódi maláta-kivonat czukorkák; emésztési zavar előidézése nélkül használhatók bármely mennyiségben.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó ára 30 kr. Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua, csemege- és füszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utcza 12.**

BEFÖCSKENDEZÉS INJECTION MIDY de PARIS

Néhány nap alatt gyógyit MINDEN BAJNAK ELEJÉT VESZI, *nem okoz sem Fájdalmat sem Szükülést,* « Minden doboz egy pneumatikus föcskendőt tartalmaz ».

Kapható **MIDY**, gyógyszerész, *113, Faubourg St-Honoré, Paris*, és Osztrák Magyarország minden jobb Gyógyszertárában és Droguistánál DE TÖRÖK, *Buda-Pest.*

A Kőbányai Királysörfőző GÓLIÁT MALÁTASÖRE

gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üditő ital.**

Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kétly** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár uraktól. 35725

ALPER SIMON

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel becses tudomására juttatni, hogy **ALPER SIMON** czég alatt **IV. ker., Kossuth Lajos-utcza 8. sz.** félemeleten (Nemzeti kaszinóval szemben) **egy elsőrangu, méret utáni angol férfi-szabó üzletet** nyitottam.

Számos éven át mint üzletvezető müködtem, ugy ebbeli tapasztalataim, valamint ama körülmény, hogy mindig a legszolidabb üzleti elveket tartom szem előtt, azon reménynyel kecsegtetnek, hogy sikerülni fog a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelni.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, maradtam kitünő tisztelettel 35758 ALPER SIMON férfiszabó.

Önmüködő tömegcsapda. patkánynak 2 frt, egérnek 1.20. Minden felügyelet nélkül, éjjente 40 dbot is összefognak, szimatot vissza nem hagynak s önmaguktól ismét beállanak. Mindenütt a legjobb siker. Szétküldi utánvéttel 35520 **FEITH M.,** Bécs, II., Taborstr. 11/B

1 doboz ára 30 kr. 5 doboz bérmentve 1 frt 50 kr. Szétküldés: **RÉTHY BÉLA** gyógyszerész **Békés-Csabán.** 35911

Olcsó butor-eladás folyó hó végéig!

125 hálószoba különféle stilben	140 frttól 1000 frtig,
92 ebédlő berendezés	150 frttól 2000 frtig,
75 szalon berendezés	180 frttól 3000 frtig,

valamint bármely egyes kigondolható butordarab óriási választékban mélyen leszállitott áron kapható. Rajz utáni megrendelések 15% engedménynyel készülnek el. Ezen kedvező alkalmat a n. é. butorvásárló közönség b. figyelmébe ajánlja, hazafias tisztelettel

PATYI TESTVÉREK

egyedüli üzlet kizárólag csak **Kerepesi-ut 9/a,** földszint, **„Pannonia"-szálloda mellett.** 35455

Butor részletfizetésre készpénzfizetési árak mellett

a következő feltételek alatt kaphatók: **A vételár egyharmad része előre vagy a butorok átvételekor a hátralék 6—9 hónap alatt fizetendő.** Bővebbet a butorkereskedésben.

Budapest, Váczi-utcza 11. sz. a részletfőnöknél. 35759

Árjegyzékek 25 kr. levélbélyeg beküldése után bérmentve küldetnek.

Univ. Med. Dr. CZINCZÁR J.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.

A bőrgyógyászat, bőrápolás, nemi s hugyszervi bántalmak képesitett szakorvosa. Gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon, ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a **titkos betegségek** és **nemibajok** elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, **vizelési nehézségeket,** továbbá bárminő **bőrbetegséget** és **szépséghibát** a külföld által elismert legujabb kitünő módszerevel. 35708

Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz., I. em. **Rendel:** délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig. Külön várótermek hölgyek és urak részére. **Levelekre azonnal válaszol.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Szenzácziós ujdonság dohányzóknak. „Berghaus rendszerü" saspipa igazán egészséges pipa orvosilag megvizsgálva és ajánlva. Kitüntetések: Aranyérem Münster; diszoklevél és aranyérem (legmagasabb kitüntetés) München 1898. október. — Képes árjegyzék minden hosszuságról és fanemről ingyen és bérmentve. **Eugen Krumme & Cie** Sas-pipagyára **Gummersbach** (Rheinland) Németország. 34810

„Elektra" öngyujtó zsebbeli készülék zseblámpával. Egyszerü nyomásra fényes láng jelenik meg. Ára elegáns nikkeltokban csak **1 frt. 1.20 frt** előleges beküldésére bérmentve. Utánvétnél **1.40.** 35521 FEITH M. Bécs, II., Taborstr. 11/B.

Magyar hitelszövetkezet V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

A Fővárosi bank r.-t. vezetésével, két kezes vagy bekebelezés mellett kölcsönt ad, a mely négy év alatt a részjegyekre, hetenkint egy koronának való lefizetésével törleszthető. — Kérvények gyors elintézésben részesülnek. 35732 **Az igazgatóság.**

Minden versenyt fölülmulja.

Az általánosan elismert legszolidabb, legnagyobb és **legolcsóbb bevásárlási forrás az Első budapesti férfi- és gyermekruha-különlegességi áruházban Károly-körut 26. sz.**

Ajánlja dusan fölszerelt raktárát a következő árak mellett:

Egy férfiöltözet, tiszta gyapjukelme	6.50 frt.	és feljebb
Egy férfifelöltő, finom kiállitással	8.50 „	
Egy férfi-Havelok (teveszőr)	6.— „	
Egy férfinadrág (kamgarn)	3.— „	

Nagy választék flu- es gyermek-különlegességekben, ugyszintén Havelokokban a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Egész elkülönitett osztály angol módszer szerint mérték szerinti megrendelésekre angol, franczia és skót szövetekben.

Posta-megrendelésnél mellbőség és nadrág hossza elegendő. Nem megfelelő esetén a pénz visszaadatik. 35733

Kérem a pontos czimre ügyelni!

A ki ezeréves hazánk történetét **szépen megirva, fölemelő tanulsággal** akarja megszerezni, szerezze meg

SZALAY–BARÓTI MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

czimü **4 kötetes** munkáját.

Ára: a magyar **szent koronával** ékesitett vászondiszkötésben .... **30 frt.**
a **Corvinák** bekötését utánzó gyönyörü **félbőrkötésben** .... **32 frt.**

Ez az első egységes magyar történet, mely az ujkori **kutatások eredményeinek teljes felhasználásával** ismerteti nemzetünk történetét. Gyönyörü **szövegképekkel, müvellékletekkel** és **hasonmásokkal.**

Megrendelő-bárcza.

Alulirott megrendelem Szalay-Baróti: **„A Magyar Nemzet Története"** czimü müvet, 4 kötetben, vászonkötésben 30 frt. félbőrkötésben 32 frt értékben, vagy Gracza György: **„Magyar Szabadságharcz Történet"**-ét 5 kötetben, vászonkötésben 35 frt értékben. Az összeget minden egyes kötet átvétele alkalmával fizetem. — Vagy kötelezem magamat az I. kötet átvételétől mindaddig minden elsején **havonkint**........**frtot** Lampel Róbert könyvkereskedésében Budapesten befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs.

(A nem kivánt mód és nem kivánt mü törlendő.)

A részletfizetés be nem tartása esetén a czégnek jogában áll az esedékes összeget postai megbizás utján, a portó-költség hozzászámitása mellett beszedni. A postai megbizás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a számla teljes összege azonnal esedékessé válik. A teljes kiegyenlitésig a könyvek fenti czég tulajdonát képezik.

Név és állás: .... Lakhely és kelt.: ....

1 forintos részletre egy kötet szállittatik.
2 „ „ két „ „ egyszerre.
3 „ „ három „ „ „
4 „ „ egy teljes mü „ „

Kivágandó és beküldendő.

E mü a **teljes összeg** megküldésével **bérmentve,** vagy........**havi részletekben** is megszerezhető az alulirt kiadóhivatalnál, a hol megjelent

GRACZA GYÖRGY 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története

is, 5 kötetben remek diszkötésben 35 forint. Ugyanott megszerezhető részletfizetésre is. — Mindkét munkáról kimeritő prospektusokkal megkeresésre bárkinek szolgál:

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése **Budapest, VI., Andrássy-ut 21.**

PÉNZ-kölcsön értékpapirokra és **sorsjegyekre** 35701 visszafizethető tetszés szerinti részletekben kapható **Ifj. Schön Ármin Budapest, Erzsébet-körut 48.** Alapittatott 1884.

Szabad. marhamérlegeket és hidmérlegeket elismert legjobb minőségben ajánl **FUCHS G.** első magyar tizedes és százados hidmérleg-gyára **Budapest, Károly-körut 1. Telefon összeköttetés.** 35290

Az önsegély, a maga nemében egyedül létező mü az altest bántalmainak gyógyitására és megóvására különösen idült esetekben. Számos anatomiai ábrával. Hasznos azoknak is, kik ideggyengeségben, félelem-érzésekben és bágyadtságban szenvednek; dústartalmu tanitásának évenként ezrek köszönhetik teljes egészségüket. Ára 1 frt. Kapható Ruzitska A. könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körut 3.

Ritka alkalmi vétel! Örökség megosztás végett északkeleti megyében, kies, egészséges, termékeny vidéken, nevezetes város közelében fekvő, mintegy 4000 holdból álló **birtok** 250.000 forintért eladó. Spekulaczióra is érdemes megvenni; majd fele része kitünő sik fekvésü szántó és kaszáló, a többi értékes erdő. 25 holdas parkban 18 szobás kastély, megfelelő gazdasági épületek; gazdasági szeszgyár. Bővebbet: **Velenczei Zsigmond** urnál 35697 **Budapest, Dohány-utcza 63.**

Makulatura papiros eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ezer és ezer ember!

fiatal és **öreg,** köszöni visszanyert **erejét** és **egészségét** Dr. Müller főtörzsorvos világhirü jónak elismert **regenerácziós készitményeinek.** Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az **idegszétdultság, ifjukori bünök** = **kicsapongások** következményei gyanánt előállt **idegzsibbadtság, magömlés, a kezek** és **lábak ideges-reszketése gerinczvelő bajok, bátortalanság, félelemérzet, kedély lehangoltság, ideges fejfájás, migrén,** kiváltképen pedig **férfiui gyengeség (impotenczia)** és minden ebből folyó **gyengeségi** állapotban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a **Bécsben V/2 Wimmergasse 33. szám** alatt lévő **Szt.-György gyógyszertárból** való **Dr. Müller főtörzsorvos**-féle **regenerácziós készitmények** következtében. Ára kimeritő orvosi használati utasitással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. **Ugyanott kaphatók Dr. Müller főtörzsorvos**-féle **Injekczió** és **labdacsok,** melyek a **hugycső minden kifolyását (kankó), férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás)** pár nap alatt gyógyitják. Ára kimeritő orvosi utasitással Nr. I. uj bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 frt 50 kr., postán 25 krral több, portó nélkül.

Csak valódi, a bécsi Szt.-György gyógyszertárból való készitmények kérendők. 34913

Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Király-utcza 12

Ezt a hirdetést tessék kivágni és eltenni.

Elsőrangu hazai gyártmány.

Gőzcséplők. Pontos czim: **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT BUDAPESTEN.** 35170

Magyarország legnagyobb és egyedüli **gazdasági gépgyára** mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes gazdasági gépeket gyártja.**

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. *Részletes árjegyzékkel* és szakszerü felvilágositással dijmentesen szolgálunk.

Borprések. Szecskavágók. Morzsolók.

Magyar királyi államvasutak.

35707/99 szám.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelék. Dijtételek módositása.

Az osztrák-magyar vasuti kötelék II. resz 3. dijszabási füzetéhez 1899. évi január hó 1-től érvényes függelék 66. tétel száma alatt ammoniak-sziksó és jegecz sziksó, továbbá marónátronra nézve Maros-Ujvárról Wien Steg és Kfub; Stadlau és Floridsdorfra fennálló dijtételek a jelzett dijszabásokban foglalt egyéb határozmányok fentartásával f. évi márczius hó 8-tól kezdődő érvénynyel következőkép módosittatnak:

a) **ammoniak-sziksó és jegecz sziksó után:**
Maros-Ujvár-Wien Steg és Kfub . . . 100 kg.-kint 219 fillér
Maros Ujvár Stadlau és Floridsdorf. . 100 kg.-kint 218 „
b) **maró-nátron után:**
Maros-Ujvár-Wien Steg és Kfub., Stadlau és Floridsdorf 100 kg.-kint 223 fillér.

Budapest, 1899 márczius 1.

Az igazgatóság.

1098 (Utánnyomás nem dijaztatik.)